לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"ד בסיון תשמ"ח, 9 ביוני 1988 / שנה מ"ח מס' 13669 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

התקרבות בין אש"ף לירדן בדיוני הפיסגה הערבית

בנאום שני שנשא אתמול חוסיין, קרא שלא לתבוע הקמת מדינה פלשתינית כתנאי לוועידה בי"ל, שכן תנאי כזה יכשיל המו"מ ● עם זאת אמר כי אין לו כל תביעות לגבי השטחים וכי מה שאש"ף יחליט יהיה מקובל עליו ● שמיר דחה אתמול הצעה של מזכיר האו"ם לערובות מטעם או"ם להסדר ● שר־החוץ הסובייטי ייפגש היום עם שמיר – יביע בפניו את רצונה של בריה"מ להיות מעורבת בתהליך השלום באיזור

אורי הורוביץ, אי.פי, רויטר, סי"צ

אתמול החלו ראשי מדינות ערב בדיונים סגורים בעניינים שעל סדר־יום הוועידה. המלך חוסיין, שנאם פעם נוספת לפני באי הוועידה מתח ביקורת על ארה"ב ואמר, כי היא נוקטת מדיניות חד־צדדית לטובת ישראל. בנאומו הדגיש המלך חוסיין כי הצטמצמו באורח ניכר המחלוקות בין אש"ף לירדן בעניין מהות המגעים עם ישראל.

המלך אמר, כי אש"ף חייב לאמץ את החלטת מועצת הביטחון 242, אולם הדגיש, כי החלטה זו אינה מספיקה משום שאינה מתייחסת לבעיית ההגדרה העצמית של הפלשתינים, אלא לבעיית הפליטים הפלשתינים בלבד.

לא להחליט על מדינה

המלך הירדני הציע לבאי הוועידה, שלא להחליט כי הקמתה של מדינה פלשתינית הוא תנאי הכרחי לכינוסה של וועידה בינלאומית. לדבריו, אם תאמץ

(סוף בעמוד 4)

כפפה לבנה נגד טומאה

מנהיג לוב מועמר קדאפי חולל אתמול מהומה בפיסגה כאשר כינה מנהיגים ערבים מסויימים „לקקנים של ישראל והאימפריאליסטים. הוא גם חבש כפפה לבנה על ידו הימנית, כדי שלא לטמא אותה, בעת שייאלץ ללחוץ את ידיהם של אותם „לקקנים" (צילום: אי.פי)

חברת האם של בל"ל תובעת להשעות את כל התשלומים לבכירים שפרשו

אורי נחשון

מועצת „אוצר התיישבות היהודים", חברת האם של בנק־לאומי, דורשת מדירקטוריון הבנק להשעות את כל תשלומי הקיצבאות המשתלמות על פי ההסכמים האישיים לבכירי הבנק, עד לתום הבירור המשפטי בנושא זה או עד שיאושר חוק מתאים שישנה את תוקף ההסכמים.

מועצת „אוצר התיישבות היהודים" התכנסה אתמול לדון בפרשת ההסכמים האישיים עם 23 בכירי בנק לאומי, שהתעוררה מחדש בעקבות גילויו של פרופסור שמעון שטרית. בישיבת המועצה, שנמשכה למעלה מארבע שעות, השתתפו 20 חברים והיא נוהלה על

(המשך בעמוד 2)

צעיר מהרצועה מת מפצעיו בתל־השומר
קרובי משפחתו: הוכה בידי חיילים בג'בליה

דובר צה"ל: המקרה נבדק – לא ברור מה עשה הצעיר מכפר נזילה במחנה ג'בליה בעת העוצר ● רבין: ההתנקשות בראש עיריית אל־בירה, והאיומים על נושאי תפקידים בשטחים – צעדי ייאוש של המתקוממים ● צעיר נפצע מאש צה"ל בבלטה – התושבים: ארבעה צעירים נפצעו

עזרא אבירן

חסיין גומא אבו־ג'ליל, בן 20, מהכפר נזלת ליר ג'בליה שברצועת עזה, מת ביום ג' בלילה בביה"ח תל־השומר, לשם הובא מביה"ח שיפה בעזה. חסיין הובא לביה"ח בעזה כשהוא חבול ומוכה כולו ולטענת קרוביו הוכה על־ידי חיילים במחנה ג'בליה.

הודעת דובר צה"ל בעזה אומרת כי תוך כדי פיזור הפגנות בתוך מחנה הפליטים נעשה שימוש בכוח. אחד הפצועים הועבר לביה"ח בעזה וכשמצבו הוחמר נלקח לתל־השומר שם מת מפצעיו. גופתו נשלחה

(סוף בעמוד 4)

כוח צה"ל הרג 3 מחבלים בלבנון

3 מחבלים נהרגו אתמול מצפון לאזור הבטחון בגיזרה המזרחית בדרום לבנון, מסר דובר צה"ל. אין נפגעים לכוחותינו. במהלך היום פעל כוח צה"ל על גבול אזור הבטחון ומצפון לו לאיתור משגרי קטיושה ומוקרי מחבלים.

מנהלי בתיה"ח יציעו נוסחה לקיצור תורים ● עמוד 2
פרס: השינוי ביחסי המעצמות כבר מורגש ● עמוד 3
הוקם ועד ישראלי־פלשתיני למען ביתא ● עמוד 17
זוילי: יש לפרק מינהלת ההסדר למושבים ● עמוד 19

שבחי הספר

שבוע הספר תשמ"ח, נפתח אמש ברחבי הארץ. מדינת־ישראל מוכרת כאחת המדינות בה מופיעים, יותר ספרים ויותר עותקים לנפש. בתשמ"ח הגיע מספר הספרים שיצאו לאור לשיא חדש, אם כי לא תמיד עמד הקהל בכמות הספרים האדירה, ורבים מהם נותרו על המדפים, או הוחזרו להוצאות. על אף זאת, עצם התופעה מבורכת. דומה, שמורשת הספר, הכבוד לספר והחדווה שברכישת ספר מוטבעת עמוק בתרבות הישראלית, והיא אחד הביטויים החשובים יותר של מורשת הדורות היהודית.

ישראל משופעת גם בריבוי כותבים בעלי רמה, ובהופעת כותבים חדשים. אמנם קשה עדיין להצביע על דור של כותבים צעירים בתחום הפרוזה, אך גם כאן מסתמנת הרחבת שורות. סופרים צעירים רבים עוסקים בנושא העולה וצף יותר ויותר בתודעה הקולקטיבית שלנו והוא התמודדות דור הבנים לניצולי השואה עם משא הזכרונות והיגון של הוריהם. הוצאות הספרים ממשיכות אף להשפיע כמות גדולה של ספרות יפה מתורגמת על הקוראים, ותורמות בכך להרחבת הדעת ולשבירת המגמות המנסות להפוך את מדינת ישראל לגטו תודעתי ותרבותי.

הציפיה הקיימת מן הספרות להיות, בין היתר, מצפון האומה לא עמדה השנה במבחן. להוציא מעטים, נאלם קולם של הסופרים דווקא, כשפרצופה המוסרי והתרבותי של ישראל מתערער כל כך עקב המתרחש בשטחים. תגובת המחאה של מספר סופרים שביטלו את פסטיבל השירה לא השיגה את מטרתה – היא עוררה התנגדות בקרב הסופרים עצמם ולא הובנה על־ידי הקהל הרחב. עדיין, ככל הנראה, שהסופרים ישפיעו על המציאות באמצעות המילה ולא באמצעות השתיקה. יש לצפות, שהצלקות שמותיר הכיבוש על הנפש הישראלית יקבלו ביטוי בספרות במהלך השנים. בכל מקרה, מהווה עולם הספר הרחב והשופע שלנו אחת מנקודות האור, התבונה והפתיחות לעולם, במציאות קשה ומסוכסכת.

שבוע הספר נפתח (צילום: פרטוש)

השווקים נפתחו — ההמונים זרמו

שבוע הספר העברי, ה־30 במספר, נפתח אמש בשמונה מרכזי מכירה ברחבי הארץ

ורד לוי

שבוע הספר העברי, ה־30 במספר, נפתח אתמול בשמונה שווקים בכל רחבי הארץ. הגדול שבהם החל לפעול בשעה 5 אחר הצהריים בכיכר מלכי־ישראל בת"א.

על שטח של כ־700 מטר רץ

(סוף בעמוד 4)

הפופולאריים ביותר: עוז, יהושע ועומר

כתב „על המשמר"

עמוס עוז נבחר לסופר העברי הפופולארי ביותר, במשאל שערכה רשת סטימצקי ושהשתתפו בו 5295 נשאלים. הבא אחריו בדירוג הפופולאריות הוא א.ב. יהושע, ואת המקום השלישי תפסה דבורה עומר. המשאל נערך לקראת שבוע הספר העברי על־ידי ד"ר מינה צמח.

הבאים בדירוג אחרי שלושת הראשונים הם דוד גרוסמן, יהושע בר־יוסף, יורם קניוק, אהרון מגד, גלילה רון־פדר ויהונתן גפן (החולקים ביחד את המקום השמיני) ומשה שמיר שחותם את העשיריה הראשונה. דבורה עומר זכתה בעיקר הודות למשיבים עד גיל 17.

הקיבוץ הארצי
התכנסות תנועתית
„לבחון תמיד מחדש"
בשבת 11.6.88 בעין השופט
שעות המפגש: 15.30 – 08.00
בתוכנית:
★ דברי מזכיר הקבה"א
★ „מקום אחרי" — הקרנת בכורה
★ דיון בחוגים
★ מעגל חגיגי —
בהשתתפות: להקת העוגן,
נתן שחם, עמיקם אוסם, אפרים ריינך
להתראות, **מזכירות הקבה"א**

מדף / שואה

מראות מבטן האדם

קורדליה אדוורדסון: ילדה שנכוותה במשבת לאשן משוודית: רות שפירא; הוצאת הקיבוץ המאוחד, מאי 1988; 126 עמודים.

בשנה האחרונה אנו עדים להדפסתם של מספר ספרי זכרונות מאת „ילדי שואה", שחוו בצעירותם את אימי המלחמה וההשמדה ולאחר תהליכי התמרה שונים העלו על הכתב בצורה מסוגננת את קורות התקופה. ספרה של „ילה" קורדליה משתבץ באותה קטגוריה וגם חורג ממנה במעט. הוא בנוי משלושה שערים, כאשר שני האחרונים משקפים את קשיי ההשתקמות שלה מחוץ לגרמניה, תוך כדי התלבטויותיה ביחס לזהותה.

הספר מוקדש ל„שלוש אימהותיה" של המחברת ומיד מקיש הקורא, שלפניו ניצבת דמות המתפתלת באפיק חייה וריכוי אימהותיה מצביע על החסר בו לקתה הכותבת, ולא על העתרת יתר של מנות אהבה.

האם האחת, הביולוגית, היא אליזבט לאנגסר, סופרת גרמניה, שילדה לגבר יהודי אותו לא הכירה הבת מימיה. תחת השפעתה של אליזבת עוברת הילדה את תקופת השיגעון הנאצי עד ל„צעדות המוות", כאשר היא מצויה, כדבריה, „בחזית הקדמית של הגיהנום".

שתי האימהות האחרות — סטפני פדרסן וסילביה קראון — משקפות תחנות חשובות בדרכה של המחברת. האחת — שוודיה, אליה הובאה כניצולה לאחר המלחמה (בקרון רכבת שונה מכפי שהורגלה) ובה השתקמה; השנייה — ישראל, בה משתקעת המחברת לאחר מלחמת יום־הכיפורים.

הספר כתוב בצורה אינטליגנטית ובקמצנות מילולית כמעט מתמטית. יותר משלמד הקורא על תחושותיה של גיבורת הסיפור מתוך תאור ספרותי מפורם ורגיש, הוא מתוודע אליהן באמצעות הרקות פילוסופיות השאובות מן השאול. בכך עיקר כוחו הכתוב.

אבי ידידיה

בשטח / מפת שלום

נשים בלבן

„נשים בשחור", „די לכיבוש", „השנה ה־21", „יש גבול", ו„אמהות נגד שתיקה". רשימה חלקית של ארגוני שמאל אשר הפעילים בהם עסוקים בהתפצלות אמבית מתמרת. אמש הצטרפה אמבה חדשה — „נשים בלבן". פנים מוכרות מהפגנות ומחאות ישנות שמצאו להן מסגרת חדשה.

הגימיק של ההפגנה שצעדה מהגן על שם אמיל גרינצוויג ז"ל עד לגן הוורדים מול הכנסת, היתה מפת השלום

מפת שלום

שנפרסה בידיהם. המפה היא למעשה אוסף של קולאז'ים ענקיים העשויים גיזרי בד קטנים נושאי חתימות, כתובות מחאה, שירים וציורים של נשים יהודיות ופלשתינאיות. גיזרי בד אלה נארגו יחדיו למפות שלום ארוכות ונועדו — כמאמר ההודעה לעתונות — להביע את דרישתן של הנשים לצאת מיד מן השטחים ולפתוח במו"מ מדיני עם הנציגות הנכונה של העם הפלשתיני.

רינה בלכמן, מיפו, מנמקת את קיום ההפגנה הבדלנית: „לנשים אין השפעה בפוליטיקה למרות שהן אלה שבסופו של דבר משלמות את מחיר המלחמה. החברה הישראלית מטפחת דימוי גברי אלים, מצ'ואיסטי, למען מטרות של מלחמה. לנשים לא נותנים פתחון פה גם במסגרת ארגוני המחאה". כאילו לאשר את החלק הראשון בדבריה מגיע למקום איש „התחייה" אבי פרחן המלווה בקומץ תומכים, ביניהם נוער „התחייה" וילדים מ„מכבי הצעיר". הם פוצחים בשירת „השומרון כולו שלנו" (כנגינת הפזמון הידוע הגביע הוא שלנו) ומניפים כרזה: „בגלל נשים שכמותכן המעודדות את אוייבנו, תלבשנה חלילה עוד נשים בישראל שחורים".

המשטרה, שלא כמו בהפגנות של מחנה השלום מטפלת בכסיות של משי בחבורתו של פרחן, שהמשיכה בנסיונותיה להפריע לנשים עד לסילוקה — כמובן בדרכי נועם — על ידי שוטרי משמר הכנסת.

חברת הכנסת חייקה גרוסמן עוד ניסתה לנהל דו־שיח עם אחת ממפגינות „התחייה". הדו־שיח שהפך, מיד עם תחילתו לוויכוח עקר. חייקה הסתובבה ויחד עם חברתה לסיעה אמירה סרטני (שתיהן — אגב — לא לבושות בלבן) הצטרפו לתהלוכת הנשים. „תהלוכה אסתטית מאד," כפי שאמר אחד הצופים שבא להורהות.

טוביה בסקינד

עמוד אחורי

„על המשמר"

בשטח/עוד מועמד

העדה הגרוזינית מאחוריו

יותר מאשר בשבחו של אפרים גור (גוראשווילי), המתמודד מטעם מחוז הדרום של מפלגת העבודה על מקום ריאלי ברשימת העבודה לכנסת ה־12, דיברו אתמול ראשי העדה הגרוזינית על ערתם. ובאמת, סוף סוף יש לגרוזינים סיכוי לתקן את הדימוי שלהם. לצורך זה באה משלחת גדולה של אנשי ציבור מכובדים ובפיהם הבשורה, כי בחירתו של אפרים גור בן ה־32, מ"מ ראש עיריית אשדוד, למקום ריאלי ברשימת „העבודה", עשוייה להביא לתמיכתם של רבים מבני העדה הגרוזינית ב„עבודה".

אפרים גור – תיקון התדמית

רפי בר־לביא, יו"ר ההתאחדות ועסקן ותיק במפלגת העבודה, שניסה בעבר „לרוץ" גם כן לכנסת, הסביר, כי חדל מנסיונותיו האישיים בגלל הגיל ומצב בריאותו. „אני חולה" — אמר. זה לא הפריע לו למלא את הקרן הגרוזינית („כנצי") ביין, ולשתות את תוכנה עד תום כסגולה וברכה לנצחונו של ידידו הצעיר גור בבחירות הפנימיות במפלגתו. גם גור לא טמן ידו בצלחת, והראה כוחו בשתייה מן הקרן. בעבר השקה בר־לביא כבר שלוש פעמים מנצח ידוע, את טדי קולק.

שוטא צווינשווילי מקרית ביאליק מציג עצמו כאיש ליכוד נאמן, אך כגרוזיני נאמן לא פחות, הוא קורא לתמוך בבן עדתו אפרים גור. סגן ראש עיריית אור יהודה, יוסף מוג'רשווילי, שרץ בעירו ברשימה עצמאית, מדבר על קיפוח העדה, שיש לה אנשים מצוינים ומוסיף, כי אם גור לא ייבחר במפלגתו — „ננסה לשכנע אותו לרוץ ברשימה עצמאית".

החתן, אפרים גור, אומר, כי לא עולה בדעתו לעזוב את מפלגתו, יהיו התוצאות ב־15 ביוני אשר יהיו. הוא מזכיר, כי במחוז הדרום (אשדוד, אשקלון וקרית מלאכי) נבחר למרות היותו גרוזיני, וגבר על מועמד ידוע ומוכר כמו שאול בן־שמחון.

את הפירגון הגדול של הגרוזינים לחברם הצעיר כמעט וקלקל עיתונאי בן העדה, שבא עם כמה וכמה שאלות פרובוקטיביות, ועורר את חמתו של אחד מתומכיו של גור. מכות לא היו שם, אבל רק כמעט.

דורית גמן

רעל/זכיות

אָדָם בַּשְּׁטָחִים

זְכֻיּוֹת הָאָדָם בַּשְּׁטָחִים
הֵן זְכֻיּוֹת מֻגְדָּרוֹת עַד מְאֹד,
וְלָכֵן לֹא בָּרוּר מָה בּוֹכִים
וְחוֹקְרִים וְנוֹבְרִים עוֹד וָעוֹד.

בִּידֵיהֶם – רַק כְּדֵי לְהַדְגִּים –
נוֹתֶרֶת הַזְּכוּת לְהֵעָצֵר
וְהַזְּכוּת שֶׁלֹּא לְהַפְגִּין
וְהַזְּכוּת לְהִתְפַּזֵּר.

וְהַזְּכוּת לֹא לְהֵרָאוֹת
וְהַזְּכוּת לְהִתְאַבֵּל
וְהַזְּכוּת לְהִיָּרוֹת
בִּידֵי אֵיזֶה מִתְנַחֵל.

וְהַזְּכוּת לְעוֹד זְרוֹעַ שֶׁל צֶדֶק
לִשְׁמֹר עַל הַסֵּדֶר הַטּוֹב
וְהַזְּכוּת הַמְּאֹד מְיֻחֶדֶת
כָּל אֵימַת שֶׁיִּרְצוּ לַעֲזֹב.

זְכֻיּוֹת הָאָדָם בַּשְּׁטָחִים
הֵן זְכֻיּוֹת מֻגְדָּרוֹת עַד מְאֹד,
וְלָכֵן לֹא בָּרוּר מָה בּוֹכִים
וְחוֹקְרִים וְנוֹבְרִים עוֹד וָעוֹד.

קובי לוריא

אזמל/משפט

מיהו ערבי

„פוליטית, אני איש התחיה, אבל אחרי אירוע כזה הדעות הפוליטיות משתנות. נגיד שאני ערבי, בשביל זה צריך להרוג אותי?" כך אמר השבוע שמואל כהן, יהודי שהוכה בידי בריוני המתנחלים מאלוני ממרא, שחשבוהו בטעות לערבי

שמואל כהן

והשורים בכוונה להרגו. המסקנה היא, שכדי לנצח בבחירות את התחיה צריך לדאוג שבריוני השטחים יכו בטעות את כל אוהדיה. האירוע מעורר למחשבה: „אין סיבה למעצר" אמר מרדכי ברקת, דובר משטרת יהודה, „היתה אי־הבנה, הם היכו מישהו שחשבו לערבי". ברור שהצדק עמו, וטועה מפקד נפת חברון שאמר לכהן שכן צריך לעצור את תוקפיו, מפני שהם עלולים לפגוע בפועליו הערביים שניסו להצילו.

מה פתאום? אם הבריונים אמנם יפגעו בהם, אין אי הבנות והם ימלאו את תפקידם: להכות ערבים! אבל נגיח, רק נגיח, שאמנם יעמידו את תוקפיו של כהן לדין. לשופט תהיה בעיה: אם יקבע שדינם כדין יהודי שניסה לרצוח ערבי, מגיע להם בין חודש לשנה מאסר לכל היותר. אם יחליט השופט שדינם כמי שניסו לרצוח יהודי — זה הרבה שנים בבית סוהר.

מה יעשה? פשרה? משהו בין חודש לעשר שנים? אולי חמש? מסובך? לא כל־כך: יצאנית ערביה חשודה ברצח נער ישיבה באקרח שלקחה מידידה היהודי.

היצאנית ובעלה המוסלמי נהגו להתחזות ליהודים, כך שצודקת המשטרה כשאינה מתכוונת להעמיד את בעל האקרח לדין: היתה לו סיבה סבירה להניח, שאם החשודה תקח את האקרח, היא תירה בערבי.

עד כאן זה פשוט. אבל, היצאנית טוענת שאביה הוא יהודי מבית־שמש. זה לא אמא יהודיה, שהיתה הופכת אותה ליהודיה לכל דבר, אבל אם הטענה נכונה ויש לה 50 אחוז דם יהודי — ברור שאי אפשר לשפוט אותה כמו ערביה סתם.

למרות זאת, יש חשש שאם תימצא אשמה, יפסקו לה עונש כבד. אני, במקומה, הייתי טוען שבחושך, בגן סאקר, חשבה ששני בחורי הישיבה הם ערבים ולכן ירתה בהם.

זה כמובן סיפור אחר לגמרי: יהודיה למחצה שירתה במי שחשבה לערבים, אולי השופט לא יקנה את זה, אבל מה יש לה להפסיד?

עודד ליפשיץ

ציורמצב

עורך „עמוד־אחורי": אמי לנדאו

...תי־חולים יגיש ...ים לניתוחים

... השרים התנגדו לפתור הבעיה באמצעות „קבלני רפואה פרטיים"

רונית מורגנשטרן, קובי מנדל, יצחק שור

בהחלטה לחקים צוות מצומצם של מנהלי בתי־חולים, שיגבש הצעות לפתרון בעיית התורים לניתוחים ותקציבם נסתיימה אתמול הישיבה ה־8 של ועדת השרים לטיפול במשבר במערכת הבריאות. בישיבה השתתפו גם מנהלי בתי חולים ממשלתיים של קופ"ח וראשי קופ"ח.

מנהל בית־החולים איכילוב בת"א, הפרופ' מיכאלי, התריע בפתח הישיבה כי בנוסף למצוקות התקציביות יש בריחה של רופאים מן המערכת הציבורית אל הפרטית גם בשעות הבוקר.

נגד קבלנים פרטיים

בניגוד לעמדת הרופאים הביעו מנהלי בתי־החולים התנגדות לשילוב חברה כלשהי במבצע חיסול התורים במשמרת שנייה או שלישית, ובמיוחד כזו שתהיה בבעלות הרופאים. הם העלו הצעה המאפשרת פעילות להכנסה נוספת לרופאים ללא יחסי עובד ומעביד. לפי ההצעה תוקם עמותת ידידים שתפעיל את הרופאים ללא קשר לביה"ח. על צוות מנהלי בתי־החולים, שישב היום ויחזור לוועדת השרים מחר למצוא את הנוסחה כיצד להפעיל את הסכם קיצור התורים במגבלות הידועות ובאופן שלא רק שלא יהיה על חשבון משמרת הבוקר, אלא יהווה תמריץ להגברת העבודה במשמרת זו. בצוות המצומצם יהיו 4 מנהלים מבתי־החולים ממשלתיים ו־4 מבתי החולים של קופ"ח.

הפגישות היום

ועדת השרים ממשיכה להפגש עם שאר מגזרי העובדים במערכת הבריאות. היום בבוקר הוא פגש עם נציגות הסתדרות אחיות בתי־החולים ובערב עם עובדי מינהל ומשק ועובדי המעבדות והמיקרו־ביולוגיים.

מ"מ רה"מ שמעון פרס קרא שוב לרופאים להפסיק את עצומיהם, אך בינתיים ממשיכים הרופאים להשבית מרפאות חוץ בכל בתי החולים ובאלה של קופ"ח גם את חדרי הנתוח.

ההסתדרות תתנגד

„ההסתדרות תתנגד שחברה פרטית תפעיל בבתי החולים של קופת חולים הכללית משמרת שנייה, לביצוע ניתוחים, שתמורתם יהיה על המבוטחים לשלם סכומי כסף ניכבדים", כך אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בפגישה עם ראשי ועדי עובדים, במועצת פועלי חיפה. הוא הוסיף, כי הבריאות היא עניין לאומי ערכי, ומדינת ישראל חייבת לשמור על בריאות שווה לכל.

ההסתדרות תתנגד

„ההסתדרות תתנגד שחברה פרטית תפעיל בבתי החולים של קופת חולים הכללית משמרת שנייה, לביצוע ניתוחים, שתמורתם יהיה על המבוטחים לשלם סכומי כסף ניכבדים", כך אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בפגישה עם ראשי ועדי עובדים, במועצת פועלי חיפה. הוא הוסיף, כי הבריאות היא עניין לאומי ערכי, ומדינת ישראל חייבת לשמור על בריאות שווה לכל.

גידול במועסקים

מספר המועסקים בשירותי הבריאות ממשיך לגדול בקצב של 5.4 אחוזים לשנה, שהם יותר מכפליים מן הגידול באוכלוסיה — כך קובע מחקר של פרופ' גור עופר, מן המרכז לחקר המדיניות החברתית, שבהנהלת ד"ר ישראל כץ. המחקר קובע כי אכן ירדו במידת מה, בשנים האחרונות, התקציבים הממשלתיים לבריאות, אך במקביל גדלה השתתפות מוסדות רצוניים והציבור. השוואת נתונים בין ישראל למדינות השוק האירופי מצביעה על רמה ישראלית הנמוכה ב־20 אחוזים מן הרמה הממוצעת בארצות השוק המשותף.

הבעייה לא כספית

הבעיה העיקרית של שירותי הבריאות בישראל איננה, כנראה, מחסור במשאבים כספיים ואנושיים. הבעיה העיקרית נעוצה בשימוש לא יעיל במשאבים הקיימים, והדבר נובע מארגון לא נכון של המערכת.

בחירה מחודשת של מזכ"ל מפ"ם — בשבוע הבא

דורית גפן

מרכז מפ"ם יבחר את מזכ"ל המפלגה ל־4 השנים הקרובות בישיבתו ביום רביעי הבא — כך הוחלט אתמול בישיבת ריכוז מפ"ם. כתבתנו מציינת כי ההחלטה באה בעקבות הודעתו של המזכ"ל ח"כ אלעזר גרנות בישיבת הריכוז בשבוע שעבר על כוונתו שלא לרוץ לכנסת ה־12, ובקשתו להעמיד עצמו לבחירה מחודשת כמזכ"ל המפלגה ל־4 השנים הקרובות. כזכור, גרנות הסביר את החלטתו ברצונו להקדיש את כל זמנו למפלגה לאחר הבחירות. בישיבת הרכוז אתמול הופיע פרופ' נתן טריינין, יו"ר ועדת טריינין לקביעת המדיניות וההערכות הארגונית והתפקודית של מערכת הבריאות. פרופ' טריינין מסר את עיקרי ממצאי ועדתו והמלצותיה, ולאחר מכן יתקיים דיון ברכנו.

מיטראן מזהיר הימין שלא "יכנע ללה־פן"

ארנון יפה (צרפת)

הנשיא מיטראן פנה אתמול לצרפתים בהודעה מיוחדת, להעניק לו רוב יציב בסיבוב השני והמכריע של הבחירות הכלליות, והשמיע אזהרה לימין מפני נטישת „ערכי החופש, הדמוקרטיה וכיבוד הזולת" שהם ערכי הרפובליקה, למען צרכי בחירות. הוא קרא לצרפתים להצביע נגד הקיצוניות הימנית.

לפי מקורות בפאריז, הכטיחו מנהיגי הימין ללה־פן, בעיסקה שחתמו עמו תפקיד של שר. קריאתו של הנשיא, שתוארה כקריאת הצלה נואשת, מיועדת לגייס בוחרים למפלגה הסוציאליסטית. הממשלה הסוציאליסטית החדשה נתונה בסכנה, וקיימת אפשרות לדו קיום חדש בין הנשיא הסוציאליסטי לשיראק.

ח"כ צבן מציע לבחור בנציג תלונות ציבור

יצחק שור

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) הציע אתמול בוועדה לביקורת המדינה שהכנסת תיבחר בנציג תלונות הציבור, אשר ישא בתואר משנה למבקר המדינה. הוועדה דנה בהצעתם של צבן ושל ח"כ לשעבר, תמר אשל, להפריד את תפקיד נציב תלונות מתפקיד המבקר. צבן הסביר כי תפקיד המבקר הוא לשמור על החוק ביעילות ובחסכון, ואילו תפקיד הנציב הוא לעשות צדק עם האזרח.

חברת האם של בל"ל

(סוף מעמוד ראשון)

ידי עורך דין קלמנטינובסקי שהחליף את עקיבא לוינסקי הנמצא בחו"ל. בישיבה נכח גם יו"ר בל"ל, מאיר תת, המועצה פנתה לדריקטוריון בנק לאומי וביקשה לפעול לאלתר ברוח ההחלטה מאתמול ולהשעות את כל התשלומים לבכירים. המועצה דורשת עוד להמשיך את ההליכים המשפטיים נגד ארנסט יפה. הסדרי הפיצויים בבנק עלו אתמול גם בישיבת הנהלת ההסתדרות הציונית. יו"ר ההנהלה שמחה דיניץ, הביע הסתייגות מההסדרים ואמר כי הם מנוגדים לכללי האתיקה הציבורית וחורגים מהנורמות המקובלות.

לחברתנו גלילה וטוביה ריבנר ולמשפחה

משתתפים בצערכם במות האם

הדסה יזרעאלי ז"ל

קיבוץ מרחביה

פסטיבל ישראל 88

תמונות מחיי החלוצים

מופע המחול האחרון בפסטיבל — „רקוים" מאת אמיר גולדן בביצוע להקת תמר — היה גם המעניק והמרשים שבהם, נושא קשה לעיצוב בימתי, המתאר את מאבקיהם ואכזבותיהם של חלוצים, אנשי גדוד העבודה. והוא זכה לטיפול המשלב תנועה, משחק וטכסטים בפי שחקן, המייצג כאילו את הכוריאוגראף — המבאי.

שימוש מרתק בחפצים, הזוכים למשמעות סימלית, שימוש נכון ורב־דימיון בחלל הגדול של תחנת החשמל הישנה בדרך בית לחם, סצנות מרשימות כמגון נערה שולפת ממיזוודתה, שהביאה איתה ארצה, את חצאית הבלט שלה ומנסה לרקוד על בהונות על פני האדמה, המשמשת בימה (רונית זטלטין בקטע מצויין) שלל אסוציאציות היסטוריות, וגם כאילו אוטוביוגרפיה של הלהקה עצמה. כי למרבה הצער, שניים מחבריה המרכזיים עומדים לעזוב ולשוב לניו־יורק — וזה בהשאלה מעין חוזה על התפלגות גדוד העבודה שחלק מחבריו זנח את הארץ, ושב לרוסיה מרוב אידאליזם סוציאליסטי. הפגם העיקרי במופע הוא משחקו הבלתי אמין, של מוטי בריבאן כמנחה — כמאי, והסיום המבולבל, בו רוצים לומר הכל ברגע האחרון.

זו יצירה רצינית, עשירה ברימויים, הדורשת גם מעט מחשבה ויידע מן הצופה.

גיורא מנור

להקת „תמר" — „רקוויאם לגדוד העבודה" (צילום: נאסטרו)

מקהלה משעממת

בן עשרים היה באך כאשר הלך ברגל מארנשטאדט לליבק כדי להאזין לנגינתו של אחד מגדול האורגניסטים בדורו, דיטריך בוקסטהודה, שגם משך ידו בעט מלחינים. היטיבה, איפוא מקהלת הנערים של קיל לעשות, כאשר גאלה מן השכחה קנטטה שחיבר אותו מלחין חביב.

אלה הן כל המילים הטובות המצויות בפי על מקהלת הנערים הזו. שירת שתי מיסות קצרות מאת היידן, לא תרמה לגיוון התוכנית. אבל גרועה מכל היתה נגינת הקונצ'רטו לשני כינורות, ברה־מינור מאת באך. שני הכנרים, חברי התזמורת הקאמרית של המבורג, וילפריד לאץ ואולריך אלפרט, הם חסרי ברק והשראה. המקהלה, בהדרכתו ובניצוחו של גגונטראם אלטנדר, סבלה מחוסר איזון בין הקולות. קבוצת הטנורים הצטיינה, הבאסים היו טובים, האלטים התקבלו על הדעת ואילו את הסופרנים שמעו בקושי.

יצחק שור

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43560—3

המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מבנור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר — אלישבע איילון

אפרים פימה פיינבלום, מועמד מחוז הנגב:

סרט וידאו במקום פגישות עם חברי מרכז

מדוע החלטת להפיץ סרט וידאו בין חברי המרכז, שבועיים לפני סיבוב הבחירות השני?

— נבחרתי מטעם מחוז הנגב לאחר תיקו שחייב סיבוב נוסף, לכן לא היה לי מספיק זמן להגיע לכל החברים. שלושה שבועות אינם מספיקים כדי לפגוש את כולם. המטה שלי הציע, ואני החלטתי ללכת על קסטת וידאו.

איך מימנת את הפקת הקסטה?

— בעזרת החברים התומכים. המטה שלי כולל 50 חברים שעושים למעני המון. התלבטתי הרבה לפני שהחלטתי, כי ידעתי שאנשים יפתחו את הפה ויגידו שאני מליונר. אני יכול רק לומר שכל ההפקה עולה פחות מהסכום שהייתי משלם עבור טלפונים ונסיעות בין חברי המרכז. מבחינה לוגיסטית המבצע זה היה כמעט בלתי אפשרי.

מה מציג הסרט?

— זהו סרט באורך של 5 דקות המציג את המסרים שלי. אני מודע לעניין הגימיק. יש הרבה אנשים שלא שמעו את שמי. אני מייצג את מחוז הנגב, ועלי לעשות את המקסימום כדי להיבחר. אחרי הכל הנגב הוא שני שליש משטחה של ישראל. בסרט רואים אותי מדבר, וכן את כל הפעולות שעשיתי במשך 17 שנה כמהנדס במפעלי ים־המלח. לא רואים בו את משפחתי.

אתה לא חושב שזה מגלומאני?

— לא, אני לא חושב, אני אמן שח, ובשח אני מחפש תמיד פתרון למצב שנראה שאין לו סיכוי. אם אזכה בבחירות הקרובות אין ספק שלסרט הזה יהיה תפקיד מרכזי בזכייה.

— פרס כבר ראה את הסרט?

—אני לא יודע, אבל במקרה זה כל הקולות של כולם שווים וחשובים לי באותה מידה.

הצעת חוק של מפ"ם לשיקום בירעם ואיקרית הוגשה לכנסת

יצחק שור

סיעת מפ"ם הניחה אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק שיקום בירעם ואיקרית, לפיו מי שהיה אזרח או תושב ישראלי ביום פינויים של הכפרים הללו במלחמת השחרור, וכן אם היה לו, להוריו או להורי הוריו בית, זכאי יהיה להקים את ביתו באותו מקום, או באתר אחר בתוך השטח הבנוי של הכפר, שלא יועד בדרך חוקית למטרה אחרת. בדברי ההסבר אומרת מפ"ם כי בירעם ואיקרית פונו מהתושבים, כדי להקל על פעילותו של צה"ל במהלכה של מלחמת העצמאות. פינוי זה הפך לנישול שרירותי, ולחמס קבע כלפי אזרחים נאמנים של מדינת ישראל. תביעתם נענתה בידי הנשיא הראשון חיים וייצמן, וזכתה לגיבוי הבג"צ. שום טיעון בטחוני, אינו עומד בפני זכותם של תושבי הכפרים ויורשיהם לחזור לבתיהם ולשקם כפריהם, מה עוד שאינם מבקשים, אלא לחזור אל השטח הבנוי של הכפרים בלבד, סבורה מפ"ם.

המשטרה חידשה חקירתה בפרשת מיכאל אלבין

מנהלי „מחסני ערובה" ו„פריון" חשודים בגניבת אופציות ומכירתן מתחת לשולחן

יצחק שור

המשטרה חידשה את חקירתה בפרשת מיכאל אלבין ז"ל, לאחר שאחד מפעילי המפלגה הליברלית התאבד, כך מסר תנ"צ אלכס־איש־שלום, עוזר ראש אגף החקירות של המשטרה לח"כ רן כהן (רצ).

לדברי כהן נתמכו חשדות חדשים בידי מנכ"ל הרשות לניירות ערך, עוה"ד אריה מינטביץ. החומר מחשיד את מנהלי החברות „מחסני ערובה" ו„פריון" בעבירות גניבה בידי מנהל או עבירת מירמה והפרת אמונים בתאגיד כפי שנקבעו בחוק העונשין. מחומר החשדות שהעביר רן כהן עולה כי בסוף שנת 1984 נגנבו מחברת „פריון" 15 מיליון כתבי אופציה של „מחסני ערובה" ונמכרו בשוק בסכום של 2 מיליון דולר. אף כי הגניבה נתגלתה לא תבעו המנהלים מהעבריינים להחזיר את מלוא הכסף וגם לא פנו למשטרה. הדירקטורים של פריון עברו עבירה פלילית חמורה, לפי חשד זה.

מכר מניות לעצמו

חומר החשדות מצביע על מנהלי פריון שהעבירו 35 אחוזים ממניות „נחושתן" במחיר מגוחך של 100 אלף דולר, שעה שערכן האמיתי נאמר עתה ב־3 מיליון דולר. עם התפוצצות „פרשת אלבין" הסתבר כי „הקונה" היה איש קש של אלבין ולמעשה הוא מכר לעצמו את מניות החברה במחיר אפסי. גם בפרשה זו עברו הדירקטורים עבירות והחשודות בפליליים על פי חוק העונשין.

רן כהן פנה למפכ"ל המשטרה לפני למעלה מחודשים וטען כי הנכסים שייכים על פי דין לציבור בעלי המניות, רוכש אוחזים תמימים. הנכסים נגנבו במרמה והועברו לכיסיהם של אחרים ולכן יש לפתוח בחקירה.

פרס: אין זו פיסגת של ערפאת — חוסיין לא חזר בו מעמדותיו

שלמה גלזר

„אין לי כל ביטחון, שהנאום של חוסיין משקף באמת את דעתו האישית. כל שאמר הוא, כי לו יש השקפה משלו, ואם אנשי ערפאת רוצים ללכת לבד — בבקשה יעשו זאת בעצמם." דברים אלה אמר שר־החוץ פרס, במלון „גלי כנרת" בטבריה. פרס הדגיש, כי הרעש סביב הוועידה באלג'יר, כאילו היא הוועידה של יאסר ערפאת מגוזם. „עלינו לזכור כי זו ועידה ערבית, ויש לשלם בה מס שפתיים. ערפאת חפש טרמפ על האינתיפאדה, למרות שהוא לא עשה אותה. ויש לי ספק רב אם היה מסוגל לנהל אותה. לעומת זאת יש לראות את היציבות שגילה חוסיין. הוא לא זנח את הוועידה הבינלאומית, הוא לא ניתק עצמו מהגדה המערבית, כך שנשאר נאמן לאותם ערכים בהם דגל."

● תערוכת „צפת בעין הערשה" מוצגת בימים אלה בבנין הסראיה בצפת על־ידי הציירת ברוריה מסטרנק.

פרס: השינוי המהותי ביחסי המעצמות כבר משפיע על עמדת בריה"מ באזורנו

„בריה"מ כבר כאן, מה עדיף, לחץ בוועידה או אספקת נשק לסוריה?" ● ח"כ יציב קרא לפרס להפסיק להתעלם מהנציגים המוסמכים של הפלשתינים

יורם בר

שר החוץ, שמעון פרס, העריך אתמול שחל שינוי מהותי במערכת היחסים בין המעצמות, והדבר כבר משפיע על עמדות ברית־המועצות ביחס לסכסוך במזרח התיכון. פרס השיב בכנסת להצעות לסדר היום של גדי יציב ומאיר וילנר על השלכות הפסגה במוסקווה.

להערכתו של פרס, יעבור זמן עד שאנשים יתרגלו לשינוי ביחסים בין המעצמות. הוא מנה את השינויים שהסתמנו, ובהם הסכם פירוק הנשק הגרעיני וההסכם על אפגניסטן. כן נודע לו השבוע, שמסתמן גם הסכם באנגולה.

לדבריו גם ביחס למזרח התיכון אנו חשים בשינוי אצל הסובייטים: „בריה"מ, שהיתה הראשונה להכניס טילים לאזורנו, החלה לשאול את עצמה למה דרוש כל הנשק הזה? דובריהם אמרו כבר, שברצונם לשמש בתפקיד פעיל ביישוב הסכסוך. עדיף בעינינו שיהיו פעילים בשלום ולא פעילים במלחמה".

רשימה של שינויים

בתדריכו שאל פרס את ספסלי הליכוד: „במה בריה"מ תלחץ עלינו יותר בוועידה בין לאומית מאשר היא לוחצת עלינו על ידי הספקת נשק לסוריה? איזה עיוורון וחוסר הבנה! בריה"מ כבר כאן, השאלה היא איזה תפקיד היא תמלא, חיובי או שלילי".

פרס מנה את השינויים שהסתמנו בעמדת בריה"מ ביחס לישראל: היא אמרה שהפתרון חייב להיות מקובל על ישראל; לראשונה אמרה, שצרכי הביטחון של ישראל אינם נופלים מזכויות הפלשתינים. כאן העיר בלגלוג לעבר ח"כ מאיר וילנר, „אפילו המפלגה הקומוניסטית הישראלית עדיין לא קיבלה זאת": לראשונה אין תנאי של חזרה לגבולות 67'; היא אינה תובעת שהפתרון הבלעדי יהיה מדינה פלשתינית, ואינה תובעת ייצוג בלעדי לאש"ף; לראשונה בריה"מ אינה תובעת ועידה כופה.

פרס התייחס גם לשינוי שחל בגישת ברית המועצות בתחום היהודי. הוא ציין את המספר העולה של רשיונות היציאה, ואת העובדה שאין עוד אסירי ציון. גם בנוכחות המשלחת הסובייטית בארץ הציע פרס שלא לזלזל: „הם שלחו לכאן משלחת סובייטית, שתטבול את רגליה, לראות אם המים חמים או קרים".

יציב: אי אפשר לכפות שלום

בדברים אלה השיב פרס לדבריהם של חברי הכנסת יציב ווילנר. יציב כינה את הפסגה במוסקווה „אירוע היסטורי, שחלק ממשלת ישראל מעדיף להתעלם ממנו". לדבריו, הוועידה הבין לאומית כבר נפתחה במוסקווה וכבר מתקבלות בה החלטות הרות גורל. השאלה היא רק אם גם אנחנו ניטול בה חלק. אי אפשר לכפות עלינו שלום, כי השלום עולה בקנה אחד עם האינטרס הלאומי שלנו. רק מלחמה, הרג ושכול אפשר לכפות.

יציב קרא לפרס להפסיק להתעלם מנציגים המוסמכים של הפלשתינים ועל כך הגיב פרס: „אל תהיה נציג שלהם. בינתיים ערפאת הביא רק נזק לפלשתינים ולנו".

יציב: „גם סאדאת הביא עלינו הרס".

שריד: „גם שמיר הביא עלינו הרס".

ח"כ מאיר וילנר, ציין שהוועידה מסמלת מעבר מאלימות לדיאלוג. תוצאותיה מראות, שאם יש רצון טוב וגישה ריאליסטית של כיבוד האינטרסים והזכויות של כל הצדדים — עשוי הדבר להביא לפתרונות, והדבר נכון שבעתיים לגבי המזרח־התיכון.

ועידת אלג'יר — מכשולון

בהמשך השיב פרס להצעה לסדר היום של ח"כ עוזי לנדאו מהליכוד, על הוועידה באלג'יר. לנדאו טען שבפסגה יתאחדו כל המדינות הערביות המסוכסכות ביניהן סביב העניין הפלשתיני. פרס שאל: „המלחמה בלבנון היתה נעימה יותר מאשר ועידה באלג'יר?"

פרס תקף את תביעת לנדאו למו"מ ישיר גם עם ירדן, והציע שלא להתרגש מאש"ף, ש„כל הזמן מסתובב בשטח ומחפש תפקיד. את האינתיפאדה הוא לא יזם וכעת הוא מנסה להוביל את הוועידה באלג'יאר", אמר. פרס הבהיר, שמשמעות תכניתו אינה שלום תמורת שטחים, אלא אי סיפוח מיליון וחצי ערבים.

על התבטאויותיו של חוסיין אמר שר החוץ: „אין שום ספק שחוסיין מנהל ויכוח בתוך העולם הערבי". פרס העריך, שוועידת אלג'יר תעלה לשיא חרש את הרטוריקה המוקצנת של העולם הערבי, ותהווה עוד מכשול קטן בדרך לשלום.

ח"כ יוסי שריד הציע להסיר את הנושא מסדר היום: „מה שאמרנו אתמול, פרס אומר היום ומה שאנחנו אומרים היום פרס יאמר מחר", אמר.

אם הרבנים ייסעו למוסקווה פרס כבר ידאג לוויזות

יורם בר

כשפרס דיבר על שיפור היחס כלפי היהודים בבריה"מ, הוא סיפר שהאמריקנים אמרו לו, כי בריה"מ מסכימה שכל 20 אנשים יוכלו לתבוע הקמת בית תפילה לעצמם.

על רקע זה, סיפר פרס. הוא פנה לרבנים הראשיים בישראל והציע להם לנסוע למוסקווה. לדבריו, אם מוסקווה פתחה פתח בנושאי דת הרי שזה פתח טוב לשיפור הקשרים.

ח"כ שילנסקי שאל: יתנו לרבנים להיכנס?

פרס: אני אטפל בזה. סמוך עלי. אני לא אפנה לוועדת הפנים לצורך זה.

בטכס הנחת אבן הפינה לחוות הברון בזכרון יעקב התקבל שר התיירות, אברהם שריר, באווירת זכרון של ימי הברון. השר הגיע עם רעייתו במכונית עתיקה משנות ה־30, חבוש צילינדר, והתקבל ע"י בחורות ובחורים בתלבושת נשפים משנות ה־30. פרויקט חוות הברון יוקם תוך כשנתיים וחצי

רמון: המבקר קבע, ששרון נוהג בדרכים מושחתות ומעניק טובות הנאה במיליונים

„שכר פקחים חברי חרות בעלי עבר פלילי והעניק וקיבל הלוואות ורשיונות" ● שרון: ההתקפות עלי רק מגבירות את ההוצאות לאבטחת דירתי ברובע המוסלמי

יורם בר

ח"כ חיים רמון תקף אתמול את השר שרון בהצעה לסדר היום שהעלה בכנסת. רמון האשים את שרון בהשחתת ספרי חוק ומינהל במשרדו: „מדי שנה מבקר המדינה מגיש נגד שרון כתב אשמה חמור, ממנו עולה, כי משרד המסחר והתעשייה נוהג בדרכים מושחתות ומשחיתות. מבקרי המדינה קבעו, ששרון העניק לעצמו ולחבריו האישיים והמפלגתיים טובות הנאה שעלו מיליוני דולרים לקופת המדינה. חשדות לעבירות פליליות נמצאים כיום בחקירה משטרתית.

רמון מנה שורה של מעשים חמורים של שרון:

● שכירת פקחי מחירים, חברי תנועת החרות בעלי עבר פלילי, ללא מכרזים ותוך חריגה מהתקציב.

● הענקת הלוואה מסובסדת בסך מיליון דולר לשלושה חברי חרות לצורך פרויקט יצוא שמעולם לא יצא אל הפועל. למרות אי בצוע הפרויקט לא נדרשו מקבלי ההלוואה להחזירה.

● מתן רשיונות ליבוא ברזל לחברי חרות, בניגוד למדיניות משרד המסחר והתעשייה, שלא לתת רשיונות כאלה כלל.

● קבלת הלוואה בסך 200 אלף דולר ללא ריבית מהמליונר משולם ריקליס בתמורה לאישור מענקים, הלוואות ופטורים ממס לחברת „חיפה כימיקלים" בה שולט ריקליס.

רמון תבע מראש הממשלה לפטר את שרון בגלל מעשים אלה, בהם הוא מעורב באופן אישי.

שרון בתשובתו העדיף שלא להתייחס להאשמות רמון, והעדיף לדבר על משפטו נגד השבועון „טיים" ועל מגוריו ברובע המוסלמי בירושלים.

„מגורי בירושלים הם תרומה ישירה לביטחון ולחיזוק מעמדנו המדיני בירושלים. ירושלים לצערי עוד לא בירתנו, שלא לדבר על הר הבית", אמר. לטענת שרון כל כספי המדינה נועדו לסידורי ביטחון שלא הוא קבע אותם, והזהיר את תוקפיו, שבהתקפותיהם נגדו הם יהיו האחראים להגדלה בהוצאות הביטחון עליו.

נפטר מייג'ור פנחס אהרן, מייסד נוה שלום

מייג'ור פנחס (וולסלי) אהרן, שהיה מייג'ור בבריגדה היהודית במלחמת העולם השנייה וייסד את הכפר השיתופי היהודי־ערבי נוה שלום, נפטר אתמול בירושלים בשנת ה־86 לחייו. הוא תרם את גופתו למדע.

המנוח נולד בבריטניה ולמד באוניברסיטת קיימברידג', ייסד את תנועת הנוער החלוצית „הבונים" בבריטניה, ב־1925 עלה לארץ, אך חזר לתקופה מסוימת לפעילות ציונית בבריטניה.

במלחמת העולם השנייה שירת כמייג'ור בבריגדה היהודית, וזכה לעיטור הצטיינות על שירותו במדבר המערבי ובאיטליה, במסגרת זו פעל גם בהעברת נשק ל„הגנה".

ב־1971 ייסד את הכפר השיתופי היהודי־ערבי נוה שלום באזור לוד, כסמל לדו קיום בין שני העמים. בכפר מתגוררות כיום משפחות יהודיות ו־10 ערביות. כן היה פעיל בארגונים וולונטריים שונים.

הניח אשה ושתי בנות. נכדו הוא הזמר דור בריזה.

כנסת ריקה החליטה על תמיכה ביוזמת שולץ

יורם בר

חברי הכנסת משתי הסיעות הגדולות ממשיכים להיעדר מן הכנסת. הם עסוקים בעשיית נפשות בקרב חברי המרכז שלהם. שלשום הצליח המערך לנצל מצב זה ולהעביר החלטת כנסת התומכת ביוזמת שולץ.

את ההצעה הגיש ח"כ מיכה חריש. תמכו בה ארבעה חברי המערך האחרונים שנותרו בבניין, ונגדה הצביעו דווקא שני חברי חד"ש, טובי ווילנר, וח"כ דראושה.

כל חברי הליכוד כלל לא היו בכנסת. אתמול חזרה התמונה על עצמה. בעת נאומו של פרס היו במליאה פחות מעשרה חברי הליכוד ומעט יותר מעשרה חברי המערך.

בריאות ופוליטיקה בכנסת: כולסטרול — ימין ושמאל

יורם בר

מרפאת הכנסת הביאה השבוע לבניין מכשיר למדידת רמת הכולסטרול בדם. בעזרת המכשיר, יוכלו כל חברי הכנסת המעוניינים בכך לברור את מצבם.

חברי כנסת רבים ניצלו את האפשרות. התוצאות נהגות מחסיון רפואי, אך כמה חברי כנסת גילו את ממצאי הבדיקה.

כך הסתבר, שרמת הכולסטרול בדמה של ח"כ גאולה כהן גבוהה מאוד ואילו רמת הכולסטרול בדמם של חברי הכנסת שריד וגרנות נמוכה ומשביעת רצון.

היו שרצו לתת משמעויות פוליטיות לתוצאות אלה, וביקשו להתעניין בתוצאות אצל כהנא ומיערי אך השניים לא נבדקו.

מאידך חברי כנסת כבדי משקל, כמו אברהם שפירא, יאיר צבן ופסח גרופר, סירבו בתוקף לגלות את תוצאות הבדיקה אצלם. שפירא, אגב, סיפר במרפאה, שהוא מבקר ב„בית טבע" לחרדים בבני־ברק.

פסק הבוררות על טאבה צפוי במחצית ספטמבר

רויטר

פסק הבוררות בעניין מובלעת טאבה יינתן עד ספטמבר — אמר חבר בית הדין הבינלאומי לבוררות.

הפרופסור השווייצי לחוק הבינלאומי, דיטריך שינדלר, אמר כי חמשת חברי בית המשפט לבוררות כבר נפגשו פעם כדי לדון בפסק הבוררות, והם יתכנסו שוב בסוף יוני וביולי.

הפסק הסופי יינתן בספטמבר, כנראה במחצית החודש.

בינתיים ממשיך היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקני, אברהם סופר, לנהל מו"מ למציאת פתרון ידידותי של הסכסוך נמסר, כי לא נראה שסופר הצליח במאמציו, ובית המשפט לבוררות ממשיך בעבודתו.

מימון המפלגות לבחירות: 194 אלף ש"ח לכל ח"כ

כתבנו המדיני בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול העברה של 27 מליון ש"ח למימון מפלגות לבחירות לכנסת, בהתאם למה שנקבע בחוק מימון מפלגות. בהתאם להחלטת הוועדה תקבל כל מפלגה מימון לפי מפתח של 194,600 ש"ח לכל ח"כ, בתוספת עליית המדד הצפויה עד הבחירות. הוועדה גם אישרה הקצבה בסכום של 14.5 מיליון ש"ח למימון הבחירות הכלליות בעיריות ובמועצות המקומיות. ההוצאה הכלולה בהעברה מתיחסת לפנקס הבוחרים; תשלום שכר לפקידי הבחירות; הדרכת הפקידים ויו"ר ועדות קלפי ומזכירי ועדות; פרסומים באמצעי התקשורת; רכישת מעטפות הצבעה; הדפסת חוברות ותוצאות; מימון הבחירות בצה"ל ומשלוח הודעות לבוחרים.

מרוץ מגביות

בשבועות אלה עורכים ראשי המפלגות הגדולות מגביות בארץ, ובמיוחד בחו"ל לאיסוף כספים למימון הבחירות. ועדת הכספים דנה ביום ג' בהצעה להגביל את התרומה למפלגה ל־15 אלף ש"ח בשנה רגילה ול־30 אלף ש"ח בשנת בחירות. הוועדה החליטה להעביר את הנושא לקריאה ראשונה למליאת הכנסת, אך ספק אם הדבר יהיה בר יישום כבר במערכת הבחירות הקרובה.

ח"כ גרוסמן: כבישי אגרה — צורה חדשה של מס

יורם בר

ח"כ חייקה גרוסמן תקפה אתמול בהצעה לסדר יומה של הכנסת את כוונת שר התחבורה להפעיל כבישי אגרה בארץ. לדבריה, מדובר בצורת מס חדשה על כבישים קיימים וגרועים, שתביא ליצירת פקקים נוספים.

שר התחבורה, חיים קורפו, השיב שהתכנית להפעיל כבישי אגרה נועדה למימון בניית כבישים חדשים במקורות רבה יותר, נוכח מגבלות התקציב. הוא הודה, שפרט לבניית כבישי אגרה מיוחדים, הכוונה היא להפוך גם את „נתיבי איילון" לכביש אגרה, ובכספים שייגבו, לזרז את השלמת הפרויקט.

צעדים ראשונים לקראת דמוקרטיה בצפון תימן

רויטר

צנעא.— צפון תימן צעדה צעד נוסף לקראת דמוקרטיה, כאשר עשרות מועמדים נרשמו ביום שני לקראת הבחירות החופשיות והישירות הראשונות למועצה מחוקקת.

דיפלומטים אמרו, כי אחר הצעדים הראשונים של המועצה בת 159 החברים, שתיבחר ב־5 ביולי, יהיה לאשר את הנשיא עלי עבדאללה סאלח כשליט, לתקופת כהונה שלישית.

סאלח, קצין לשעבר, שנבחר על ידי האסיפה העממית הזמנית בת 99 החברים, ימנה בעצמו חמישית מחברי המועצה המחוקקת.

סאלח, שקודמו נרצח על־ידי שליח של דרום תימן היה בעצמו יעד לניסיון רצח חודשיים לאחר שנכנס לתפקידו, וחודש לאחר מכן נעקר קשר־נפל להפילו.

המשכים

התקרבות אש"ף ירדן

(סוף מעמוד ראשון)

הוועידה החלטה ברוח זו היא תיפגע במגעים עם ישראל וארה"ב, וככך יסתמו את הגולל על כינוס הוועידה הבינלאומית. המלך חוסיין הדגיש עם זה "כי לא יתנגד להחלטה המציבה את הקמתה של מדינה פלשתינית כתנאי לכינוס הוועידה, אם אש"ף ידרוש זאת.

לירדן אין דרישות

חוסיין הוסיף ואמר, כי אינו סבור שיוזמת שולץ נגנזה. "למרות שנרתחה על־ידי ממשלת ישראל, ממשיכה יוזמת השלום להיות נושא לדו־שיח בין ארה"ב, בריה"מ והמדינות הערביות הנוגעות בדבר." עוד אמר, כי לירדן אין כל שאיפות לגבי אדמת פלשתין. לדבריו, ירדן מוכנה להשתתף בוועידה בינלאומית, אך לא תייצג את העם הפלשתיני ולא תישא ותיתן על פתרון הבעיה הפלשתינית במקום אש"ף.

להמשיך בהתקוממות

המלך הירדני קרא גם להמשיך בהתקוממות בשטחים משום שהמשך ההתקוממות יביא בהכרח להמשך מעורבותה של ארה"ב בתהליך המדיני. "הפסקת האנתיפאדה תפסיק את מעורבותה הישירה של ארה"ב בתהליך השלום משום שאינה נוהגת להתערב במשברים שאינם בוערים."

דרישות אש"ף

אש"ף הגיש אתמול לפני באי ועידת הפיסגה מסמך ובו הדרישות הפלשתיניות. בסאם אבו־שריף, שהציג את עיקרי המסמך אמר, כי אש"ף דורש סיוע מדיני וחומרי מאסיבי ממדינות ערב. כמו כן הוא דרש מהן לנקוט עמדה מיוחדת בעניין הפלשתיני ובעניין מעמד אש"ף בוועידה בינלאומית. אבו־שריף הדגיש, כי יש לאפשר לפלשתינים לקבוע את עתידם באמצעות הקמתה של מדינה פלשתינית בשטחים, כאשר ירושלים היא בירתה.

דרישת אש"ף למדינה עצמאית היתה נקודת המחלוקת היחידה בין דברי חוסיין לבין דרישות אש"ף. כדבריו, אמר אבו שריף, כי פגישתו של חוסיין ביום ב' עם יאסר ערפאת היתה חיובית ולבבית.

"הפיסגה לא תיכשל"

מזכיר הליגה הערבית שדלי קליבי הבריז אתמול, כי תקוותיו של רה"מ ישראל לחזות בכישלון הפיסגה לא יתממשו. הוא אמר את הדברים בתגובה לדבריו של שמיר שלשום, כי הוא מקווה שפיסגת אלג'יר תיכשל, אם נועדה ללכות את ההתקוממות בשטחים. קליבי אמר, "הערבים הגיעו לפיסגה ברוח של סולידריות והם יצאו ממנה ברוח דומה".

פגישות שולץ — שווארנאדזה

שגריר בריה"מ בירדן אמר, כי שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ יוועד בקרוב עם עמיתו הסובייטי אדוארד שווארנדזה. בראיון לעיתון הירדני אל־דוסתור אמר השגריר, כי הם ידונו בעניין כינוס ועידה בינלאומית ובתוצאות הפיסגה במוסקווה.

שמיר דוחה ערבויות

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה אמש הצעה של מזכיר האו"ם פרס דה קואיאר לערבויות מטעם האו"ם בעקבות הסדר בין ישראל למדינות ערב. דוברו אבי פזנר אמר, לאחר ששמיר נועד לשיחה של שעה עם מזכיר האו"ם: "שמיר אמר כי הנסיון הקודר של ערבויות בינלאומיות במאה ה־20 איננו מעודד ללכת באותה דרך". שמיר אמר כי במקום ערבויות בינלאומיות דרוש הסכם בין ישראל למדינות ערביות, שיושג באמצעות מו"מ ישיר ומבוסס על הרצון החופשי של שני הצדדים.

בריה"מ רוצה בהסדר

שמיר ייפגש היום עם שר החוץ הסובייטי שווארנאדזה. השר הרוסי אמר אמש כי ירגיש בפני עמיתו הישראלי את העניין שמגלה בריה"מ בהסדר במזה"ת, ואת רצונה להיות מעורבת בתהליך השלום באיזור.

השווקים נפתחו

(סוף מעמוד ראשון)

התפרסו דוכני הספרים של 120 בתי־הוצאה־לאור, הלוקחים חלק במבצע. קהל רב המתין במקום עוד בטרם תחילת המכירה ולקראת השעה 8 בערב גבר והלך זרם הבאים.

הנחות עד 40%

ספרי כל ההוצאות לאור נמכרים בשבוע הספר בתל־אביב בהנחות של 25%־40% אחוז ממחיר הספר. לצרכן בתגויות, על סדרות גדולות שמחירן גבוה במיוחד, מציעים מו"לים רבים בשבוע הספר, תנאי תשלום נוחים — עד 12 תשלומים חודשיים.

מסוף מודיעין

חידוש טכנולוגי יעיל הונהג השנה בשבוע הספר: בנקודת המודיעין ממוקם מסוף ממוחשב המאפשר לכל המעונין לאתר בין רגע את ההוצאה על פי שם הסופר או הספר ולהיפך.

שבוע הספר יפעל בכל יום משעה 5 אחר־הצהריים ועד השעה 11.00 בלילה עד יום רביעי הבא. בשעה 7.30 בערב נערכה אתמול באולם הכניסה של עיריית תל־אביב קבלת פנים ופתיחה חגיגית של שבוע הספר, בהשתתפות סגן ראש העירייה נתן וולך. מר וולך ציין בפני הנוכחים כי לעיריית תל־אביב ענין רב בהצלחת שבוע הספר ובהחדרת תרבות קריאה לכל בית אב בישראל לא רק במהלך השבוע הזה, אלא בכל יום מימות השנה. לדבריו, משקיעה עיריית תל־אביב מאמצים ותקציבים נכבדים לצורך קיום יעדים אלה.

פרסים למבקרים

בהמשך, חולקו במעמד זה פרסים לשלושה מבקרי ספרות על מאמרי ביקורת שפרסמו בעיתונות היומית בארץ. פרס ראשון על שם הסופר מרדכי ברנשטיין ז"ל, הוענק לחנה הרציג, פרס שני לאריאל הירשפלד ופרס שלישי ליותאי אופנהיימר.

צעיר מהרצועה מת

(סוף מעמוד ראשון)

למכון לרפואה משפטית לבדיקת נסיבות המוות. עם זאת טען נציג דובר צה"ל כי לא ברור מה עשה תושב הכפר נולה בעת העוצר בג'בליה, והאם נפצע מירי חיילים, או בנסיבות אחרות. הנושא נבדק עתה, אמר הדובר.

רבין ברצועה

שר־הבטחון יצחק רבין סייר אתמול ברצועת עזה והתייחס גם לפיסגה באלג'יר. רבין אמר כי חרף האיומים המגיעים משם, הרי ביטויי האלימות בשטחים הם דווקא בירידה, לעומת השבוע שעבר. הוא הציע להמתין לראות כיצד הפיסגה תסיים את דיוניה, בטרם ישראל תתיחס לכך.

רבין בא לעזה לעמוד מקרוב על חלוקת תעודות הזהות לתושבי הרצועה. ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה, תא"ל אריה רמות אמר כי עד אתמול חולקו 56 אלף תעודות זהות לגברים בעזה. לדבריו תוך חודשיים יסתיים המבצע כולו.

איומים על בעלי תפקידים

בהתייחסו להתנקשות בראש עיריית אל־בירה, חסן אל־טוויל, אמר שר־הבטחון כי בשלושת השבועות האחרונים מרבית הפיגועים בשטחים היו בין הערבים לבין עצמם. לדעתו אין ספק שפעילות כוחות הבטחון נגד אלימות, זו השפיעה והביאה לירידתה אם כי לא לחיסולה. "אנו רואים כעת הפניית המאמץ של הגורמים העויינים כנגד בעלי משרות, ראשי ערים, או חברי מועצות בעיירות. דבר זה מצביע על צעדי יאוש מצד המסיתים המנסים להכביר על האוכלוסיה.

לשאלות עיתונאים הביע רבין את צער אנשי מערכת הבטחון על שני המקרים בהם נפגעו עיניהן של שתי תינוקות במחנה הפליטים ג'בליה, ואמר שאיש מבין כוחות הבטחון לא התכוון כי דבר זה יקרה ויש להסיק מסקנות למנוע מקרים דומים. יחד עם זאת אמר "שצריך לזכור שבמקום שישנה אלימות, אל להן לנשים לסחוב את תינוקותיהן לחוכה, כי מי שעושה זאת נוטלת על עצמה סיכון רב".

מקורות בצה"ל אישרו אתמול כי סיור של חיילים פתח באש במתנה בלטה ופצע אחד התושבים בחזה.

האלוף שחק בפגישה עם עיתונאים לרגל יום חיל המודיעין:

סוריה ממשיכה בהכנות למלחמה למרות מצבה הכלכלי הקשה

"הסיבה העיקרית לכינוס הוועידה באלג'יר הוא רצונו של אש"ף להעלות את הבעייה הפלשתינית לראש סדר היום הערבי"

אורי הורוביץ

ראש אמ"ן, אלוף אמנון שחק, אמר כי למצרים מחוייבות לשלום למרות אילוצים פנימיים וחיצוניים. לדבריו שלום רע עדיף על אי־שלום כלל.

אלוף שחק הדגיש, כי המצרים זכו בבונוסים בתוצאה מן השלום כמו: הידוק הקשרים עם ארצות־הברית והכנסת מערכות נשק אמריקניות לצבא המצרי.

בפגישה המסורתית שקיים ראש אמ"ן עם עיתונאים לרגל יום חיל המודיעין התייחס גם לסוריה ואמר, כי היא ממשיכה להשקיע משאבים גדולים כדי להגיע לאיזון אסטרטגי עם ישראל חרף מצבה הכלכלי הקשה. לדבריו, הדבר מתבטא בקליטת מערכות נשק חדשות כמו מיג 29.

בעניין כניסת הצבא הסורי לדרום־ביירות, אמר האלוף שחק, כי הסורים הבינו, שעיתוי כניסת חייליהם לדרום־ביירות חשוב בגלל אי־רצונם למקד את תשומת ליבם של משתתפי הפיסגה באלג'יר בנושא זה.

עוד אמר, כי החיזבאללה מעוניין להשתלט על דרום־ביירות כדי שתשמש להם קרש קפיצה לדרום־לבנון.

בעניין הפיסגה, המתכנסת באלג'יר, אמר האלוף שחק, כי הסיבה העיקרית לכינוס הוועידה הוא רצונו של אש"ף למקד את העניין הפלשתיני בסדר היום הערבי.

ראש אמ"ן אינו סבור, כי הסיבה לכינוס הוועידה הוא הצורך של אש"ף במימון ההתקוממות. שכן, לאש"ף יש מספיק כסף. אש"ף שואף, שהפיסגה תקבע מי הוא המייצג הלגיטימי של העם הפלשתיני.

ירדן המושפעת העיקרית מהאינתיפאדה

האלוף שחק סבור, כי ירדן היא המושפעת העיקרית מההתקוממות בשטחים. לדבריו, היה אי־שקט בכמה ערים בירדן עקב ההתקוממות. השלטון בירדן, שמודע היטב לבעייה ניצב בפני דילמה, האם להמשיך באחריות על הגדה או לוותר על אזור זה לטובת הפלשתינים.

האלוף שחק אומר עוד, כי ירדן מחכה לתשובת העולם הערבי באשר לתפקידה בעניין הפלשתיני. בעניין מלחמת איראן־עיראק, אמר ראש אמ"ן, כי נצחונותיו האחרונים של צבא עיראק העלו את מוראל חייליו ולדבריו, לאיראנים יש בעייה.

מינוי ראפסנג'אני לראש הצבא, אמור להביא לתיאום רב יותר בין הצבא למשמרות המהפכה. האלוף שחק אומר, כי ישראל חייבת להיות ערנית נוכח שיפור בניצול הטייסים העיראקים הן ביכולת הפגיעה לעומק והן בדיוק הפגיעה במטרות.

באשר למכירת טילי הקרקע־קרקע של סין לסעודיה, אמר האלוף שחק, כי אין מדובר באינטרסים מדיניים או אידיאולוגיים מצידה של סין, אלא בשיקול עיסקי טהור.

ראש אמ"ן הוסיף ואמר, כי סעודיה רכשה את הטילים בגלל האיום האיראני. עם זה הימצאות טילים, באזור, עלולים ליצור סכנה לישראל.

בעניין יוזמת שולץ, אמר ראש אמ"ן, כי שר החוץ האמריקני לא יצא מאוכזב מהביקור משום שלא היו לו ציפיות גבוהות ממנו. לדבריו, התאום הגובר בין ארצות־הברית לבריה"מ עשוי לקדם יוזמת שולץ.

כנס ניצולי שואה שהגיעו לארץ כלוחמי בריגדה

עתיים

60 "מכפילי הבריגדה היהודית", שהוברחו בתקופת המנדט הבריטי לארץ־ישראל במסווה ובזהות של לוחמי הבריגדה היהודית באירופה, אותרו במרוצת השבועות האחרונים לקראת מיפגש נוסטלגי שייערך ב־14 ביוני בבית ליסין בתל־אביב.

בפרשיה עלומה זו מתקופת המדינה שבדרך, שנחשפה לאחרונה, נודע ש־120 מלוחמי הבריגדה היהודית נותרו בתום מלחמת העולם השנייה על אדמת אירופה ובמקומם ובזהותם המושאלת הגיעו לארץ־ישראל 120 יהודים מניצולי השואה, שהגיעו מפולין, אוסטריה, גרמניה ובלגיה.

זהות העולים נבחרה בקפידה והותאמה לזהות הכפיל כך שהעולים עשו שימוש בתעודות הצבאיות שהחזיקו בידיהם חיילי הבריגדה. איש מבין 120 העולים הסמויים, לא נתפסו ע"י השלטונות הבריטיים.

ילדים איפה אתם?

דני בירן

סטפניה גאירמוביץ מקרקוב שבפולין פירסמה לפני כמה שבועות תמונת ילדים בצירוף מכתב מרגש בעיתון, היוצא לאור בפולנית, "נובייני קורייר". במכתב זה היא מספרת, כי היתה מחנכת בבית ילדים "ניוו'נה — ויילקה" בפלך טרויק, בבריה"מ קרוב לגבול הפולני. בין השנים 1941־1943.

ב־1946 חזרה סטפניה עם ילדי בית הילדים אל העיר אופולה שבפולין ושם חולקו הילדים על־פי מוצאם. את הטיפול בילדים היהודיים נטל עליו ארגון יהודי בשם "קיבוץ" ונראה כי מאוחר יותר עלו הילדים לישראל.

לאחרונה גילתה סטפניה את תמונת הילדים באחד מאלבומיה ונתעוררו בה רגשות ישנים באשר לגורלם.

כל שזכרה מאותם ימים הם שמותיהם של ארבעה מהילדים: קלאודיה שומכר, טולה פוגל, רעיה גולדברג ורושלה.

ה"נובייני־קורייר" וכן התמונה ומכתבה של סטפניה התגלגל גם לידיו של מרדכי (מרק) חן (חויניצקי). לתדהמתו גילה בין הילדים שבתמונה גם את אחיו נטק חויניצקי (מסומן ב־x), שעקבותיו לא נודעו מאז מלחמת העולם השנייה. מרדכי מיהר להצטרף לבקשתה של סטפניה גאירמוביץ' בתקוה לגלות פרטים אודות אחיו, שעל־פי השערתו נמצא כיום באחד הקבוצים בישראל.

כל היודע אם כן פרטים על נטק חויינצקי או על הילדים האחרים הנראים בתמונה מתבקש להתקשר למרדכי חן בטל' 830840 ת"א או למערכת על המשמר.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־9.6—15.6.88

יום חמישי — 9.6
קיבוץ שמיר — 10.00 — דב אלקנתי, שרה דורון, אלי ספרן — יום בישוב
סניף לוד — 19.00 — יוסי מוצניק — מזכירות סניף
סניף אשקלון — 19.00 — וולדי מורג — מזכירות
סניף שדרות — 19.00 — חיים זהבי — מזכירות הסניף
תל־אביב, אוניברסיטה — 21.00 — ח"כ חייקה גרוסמן
מוסד חינוכי "מעין" — 21.00 — אילן גילאון — מפגש חניכים

יום שישי — 10.6
טייבה — 9.00 — עמירה זכאי, פטמה מסבאות, נחמה מרעי, — כנס גננות ועובדות חינוך
סניף נצרת — 9.00 — צוות המפעלה ערבי
קיבוץ רמות מנשה — 10.00 — ח"כ א. סרטני, ש. דורון, א. גילאון, א. מואסי, י. סולומון, ש. בירן, דני גל — יום בישוב
סמינר אנשי חולון אוהדי מפ"ם בהשתתפות: ח"כ אמירה סרטני, אורי נופית
סמינר עוזבי רבדים — בגבעת חביבה בהשתתפות: אריה יפה, אברהם מזרחי
בקה אל גרביה — 17.00 — ח"כ יאיר צבן — פגישת פעילים ואוהדים
קיבוץ בית קשת — 21.30 — אילן גילאון, מוניקה פולק — מפגש פוליטי

יום שבת — 11.6
קיבוץ שריד — 21.00 — אמרי רון — שיחת קיבוץ
קיבוץ עין דור — 21.00 — ח"כ יאיר צבן — שיחת קיבוץ

יום ראשון — 12.6
קיבוץ מזרע — 10.00 — ח"כ סרטני, מ. מפרע, י. סולומון, א. עירון, א. גילאון, א. רגב, א. שיין — יום בישוב
21.00 — אמרי רון — אסיפת חברים
מפגש רכזות בסניפים עירוניים באזור המרכז יתקיים במרכז מפ"ם בשעה 15.00
בהשתתפות: ח"כ א. סרטני, י. סולומון, ע. נחתומי, צ. רובל
סדר היום:
* הצעות ותוכניות עבודה של מטה חברות
* המסרים הפוליטיים של מפ"ם
הרצליה מ.פ. — 17.00 — אברהם שנקר — מועדון יידיש
סניף תל־אביב — 17.00 — יוריה לבן — העובדת השכירה
ביר אל מכסור — 17.00 — נתן בקלר, עבד חמוה — חוג בית
כפר איכסל — 20.00 — מחמוד מפרע, מוני פינקלשטיין — אסיפת חברים
סניף רמת־גן—גבעתיים — 19.30 — ח"כ יאיר צבן בנושא: לקראת נובמבר 88' — האם תקום ממשלת שלום?

יום שני — 13.6
במרכז — 10.00 — ח"כ חייקה גרוסמן, חנן ארז, יוסי מרציאנו — מזכירות מוניציפאלית
סניף גבעתיים — 17.00 — דבקה יעקובוביץ — מועדון נרקיס 5
רחובות, אושיות — 18.00 — דוד שעוקיש — מועדון יידיש
סניף תל־אביב — 19.00 — מחמוד מפרע — מזכירות מורחבת
סניף כפר־סבא — 19.00 — יהודה דנגורי — מזכירות סניף
סניף רמלה — 19.00 — יוסי מוצניק — מזכירות סניף
סניף ראשון־לציון — 19.30 — אמרי רון — מזכירות מצומצמת
"צוותא" אילת — 20.00 — יוסי מרציאנו, דורון — מפגש פעילים

יום שלישי — 14.6
קיבוץ דן — 10.00 — ש. דורון, ד. אלקנתי, י. חורי, א. שיין, מ. אלמליח, ש. בירן, ד. סלם, מ. פולק — יום בישוב
סניף רמת־גן—גבעתיים — 10.00 — מתתיהו בר רצון — מועדון ביאליק 154
כפר־סבא — 10.00 — פנחס חנין — בית אבות "המבריא"
ביה"ס שדה הר גילה — 10.30 — ח"כ אמירה סרטני — עימות פוליטי בפני תלמידים
גבעת חביבה — 12.30 — חנן ארז — סמינר הכנת משלחת השוה"צ
סניף נצרת — 15.00 — עמירה זכאי — אסיפת אמהות
"צוותא" נהריה — 20.30 — אמרי רון — ערב פוליטי בנושא: מדיניות ישראל, ארץ ישראל
קיבוץ עין שמר — 20.30 — חנן ארז, אלישע שפירא, אבו וילן, אילן רגב — מפגשים חברתיים
ירושלים — 21.00 — ח"כ יאיר צבן — חוג בית — אסתר מינץ

לחברי ריכוז הסיעה בהסתדרות
חברי הוועה"פ של ההסתדרות והסגנים
* ישיבת ריכוז הסיעה שנועדה ליום א' 12.6 מתבטלת.
* ישיבת הוועד הפועל — מתקיימת ביום א' 12.6 בשעה 10.00, באולם הישיבות בקומה 7.

בריה"מ מזמינה מדינות להשמדת טילים פומבית

רויטר

מרכז האו"ם. — שר החוץ הסובייטי, הזמין אתמול בנאום בעצרת האו"ם נציגים של הקהיליה העולמית, לחזות בהשמדת קבוצה ראשונה של טילים גרעיניים לטווח בינוני וקצר. ההזמנה כוללת נציגים של מועצת הביטחון ומזכיר האו"ם.

"האירוע יתרחש תוך ימים ספורים", אמר שר החוץ שווארנדזה, "וזהו אירוע היסטורי רב משמעות שהתאפשר על־ידי פיסגת מוסקווה".

שר החוץ הסובייטי לא אמר היכן יושמדו הטילים, מה מספרם, ואילו מדינות יוזמנו.

הוא הוסיף, כי לארצו "נשק רב" וכשל מדיניות ה"פתיחות" של גורבאצ'וב, מסר פרטים על כמויות הנשק האסטרטגי ההתקפי שברשותה 2,494 כלי שיגור וכ־10,000 ראשי נפץ. לדבריו "העולם חייב לדעת, כי נוסף למלאי גדול של נשק, יש לבריה"מ עתודה עוד יותר גדולה של רצון מדיני לפירוק נשק". הוא קרא להשמדת כל הנשק הגרעיני, בשלבים עד שנת 2,000 ואמר כי מוסקבה תהיה מוכנה לרתות באורה קבע את הניסויים הגרעיניים, אם תסכים לצעד דומה גם ארה"ב.

הזורק חומר לפרי־הדר ישראלי בפריס — לארעל

סי"צ

פריס — לא נמצא רעל בפרי ההדר הישראלי, שלדברי ארגון אנטישמי זוהם על ידו — הודיעה משטרת פריס, לאחר שבדקה משלוח של פרי הדר שהגיע מישראל.

הארגון "אליואג'ב אל־מוא־מן" איים להרעיל את פרי הדר מתוצרת ישראל, הנשלח לשווקי צרפת, בלגיה והולנד. כדי להוכיח את החלטתו הנחושה, ציין הארגון בהודעתו, שתפוז ואשכולית מורעלים נכללו במשלוח, שהגיע לתחנת הרכבת סנט לואר בפריס.

המשטרה גילתה אמנם את הפרי, שנפגע וקבעה, כי הזורק חומר לתוכו. מדובר במוצר בעל צבע כחול, "המתגודף", שלא זוהה.

מזרח גרמניה מנהלת שיחות על שיעור הפיצויים

מזרח ברלין. — מזרח גרמניה הודיעה אתמול כי היא מוכנה להעניק סיוע הומניטרי ליהודים קרבנות הנאצים, כולל יהודים החיים כיום בישראל וכי כבר מתנהלות שיחות כדי לגבש את הפרטים.

ההודעה נמסרה עקב הדברים שהשמיע ביום כ' מנהיג יהודי מערב גרמניה, היינץ גאלינסקי, לפיהם מזרח ברלין מוכנה לשלם 100 מיליון דולר פיצויים ליהודים קרבנות הנאצים.

"שיחות מתנהלות עתה לגבי הצורה והגובה של הסיוע", אמר דובר משרד החוץ של מזרח גרמניה, אולם לא מסר היכן מתנהלות השיחות. גאלינסקי ציין, כי המדובר בוושינגטון.

איראן תציע לבריטניה עיסקה לשחרור בני־ערובה

דפנה ורדי (בריטניה)

נציגי ממשלת איראן הגיעו לבריטניה לנהל משא ומתן על פיצויים לנזקים שנגרמו לשגרירות איראן בלונדון ב־1980. הם יציעו לממשלת בריטניה עיסקה לשחרורם של בני הערובה, וכהם טרי ווייט, — מוסר העיתון הלונדוני "סטנדרט".

העיסקה שמציעים האיראנים כוללת שלוש דרישות: חידוש היחסים הדיפלומטיים המלאים בין שתי המדינות, הסכמה בריטית לפתיחה מחדש של משרד רכישת הנשק האיראני בלונדון, השפעה בריטית על עיראק, להפסיק את השימוש בגז וצורות אחרות של לוחמה כימית וביולוגית.

משרד החוץ הבריטי הבהיר כי עמדתו איתנה שלא להכנס לעיסקות על שחרורם של בני ערובה.

מסר דובר משרד החוץ כי היחסים יחודשו רק כאשר יבטיחו האיראנים את שלומם של הדיפלומטים הבריטיים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 8.6.1988

מטבע	יחידות	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7068	1.7281	1.7186
דולר אמריקני	1	1.54	1.61	1.5722	1.5918	1.5825
מרק גרמני	1	0.90	0.94	0.9167	0.9282	0.9236
לירה שטרלינג	1	2.81	2.94	2.8614	2.8971	2.8831
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2714	0.2748	0.2734
ין יפני	100	1.23	1.29	1.2557	1.2714	1.2650
גילדן הולנדי	1	0.80	0.84	0.8182	0.8284	0.8228
פרנק שווייצרי	1	1.08	1.13	1.1016	1.1153	1.1080
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2631	0.2664	0.2649
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2518	0.2550	0.2536
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2411	0.2441	0.2428
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3866	0.3914	0.3893
דולר קנדי	1	1.26	1.32	1.2844	1.3004	1.2923
דולר אוסטרלי	1	1.22	1.32	1.2687	1.2845	1.2772
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.58	0.7024	0.7112	0.7072
פרנק בלגי	10	0.43	0.45	0.4390	0.4444	0.4419
שילינג אוסטרי	10	1.28	1.34	1.3045	1.3207	1.3132
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2366	1.2520	1.2435

דוקאקיס הבטיח לעצמו מינוי הדמוקרטים — "אהיה הנשיא הבא"

ג'סי ג'קסון אמר כי הוא מצפה שיוצע לו תפקיד סגן הנשיא ◻ דוקאקיס התחמק מהבטחה

דליה רפאל, רויטר

מייקל דוקאקיס, שהבטיח לעצמו את מינוי המפלגה הדמוקרטית, בבחירות שייערכו בנובמבר, אמר, כי הוא בטוח שיהיה הנשיא הבא של ארצות־הברית. לדבריו, הוא מתרכז בשאלה כיצד לגבור על מועמד הרפובליקנים, ג'ורג' בוש, ובמי לבחור כמועמד לתפקיד סגן הנשיא מטעם המפלגה הדמוקרטית.

דוקאקיס סחף ביום ג' את קולות הבוחרים בכל ארבע המדינות שהתקיימו בהן הבחירות המוקדמות: ניו־ג'רסי, ניו־מקסיקו, מונטנה וקליפורניה, והביא לכ־זום מוזהר של "עונת המוקדמות". מלבד נצחונות אלה, נמצאים עתה בכיסו יותר מ־2,081 צירים, המספר הדרוש להבטחת מינויו כמועמד המפלגה הדמוקרטית בבחירות הכלליות.

"קליפורניה הביאה אותנו לפסגה", אמר דוקאקיס בהתרגשות שאפילו האיפוק האגדי שלו לא הצליח להסתיר, במסיבת נצחון, בפני קהל תומכים מריע בלוס־אנג'לס, עם היוודע תוצאות ההצבעה. דוקאקיס הביס את יריבו, ג'סי ג'קסון, שתרם גם הוא להרגשת הנצחון המתוק, בברכו את דוקאקיס ובשבחים שחלק לו על "יושרו ותבונתו". למרות הטון הפייסני שנקט ג'קסון, הוא הבהיר, כי הוא מצפה שיוצע לו תפקיד סגן הנשיא, ואמר כי ילחץ לקבל את המינוי.

דוקאקיס, שנמנע מהתנצחות מילולית עם ג'קסון בעניין זה, רמז כי ג'קסון לא יהיה המועמד המועדף, הוא הפנה את מוקד הוויכוח למישור הבין־מפלגתי ולבחירות הכלליות. הוא אמר, כי הוא צופה להתמודדות עם סגן הנשיא ג'ורג' בוש, שהבטיח כבר את מועמדותו מטעם המפלגה הרפובליקנית. לפני שישה שבועות. גם ב"מוקדמות" של יום ג' זכה בוש לנצחון קל וברור בכל המדינות שהתקיימו בהן הבחירות. דוקאקיס הזהיר את בוש מפני היגררות למערכת בחירות של "זריקת בוץ", וקרא לו להתרכז בנושאים החיוביים.

בוש, המפגר אחרי דוקאקיס בסקרי דעת הקהל, ושסבל מהעובדה שרץ זמן רב ללא מתחרים במסלול ה"מוקדמות" הרפובליקני, תקף את יריבו ותאר אותו כמועמד נאיבי וחסר כל נסיון בענייני חוץ.

מייקל דוקאקיס מניף ידיו לאחר שהבטיח מינוי הדמוקרטים לנשיאות

חשוד בסיוע לרצח הקריקטוריסט הפלשתיני: הייתי מודיע של ישראל

דפנה ורדי (בריטניה)

עובד מחקר פלשתיני, יליד ירושלים, איסמעיל האסם סאוון, הכחיש אתמול בבית המשפט ב"אולד ביילי", בלונדון כי סייע לרצוח את הקריקטוריסט נאג'י אל־עראמי וכי החזיק נשק וחומרי חבלה בביתו שמצפון ללונדון. הוא טען, כי סייע לשרותי הביטחון של ישראל, בעת שהותו בלבנון, בכל הנוגע לפעילות אנשי אש"ף במדינה זו.

סאוון חשוד, כי סייע לחברו איש אש"ף, עבדו רחמן מוסטפה, אחד הבכירים באש"ף, וחבר ב"כוח 17", לרצוח את הקריקטוריסט הפלשתיני, נאג'י על־עראמי, שנורה בלונדון ביולי '87.

משטרת לונדון החלה בחיפושים בבית חבריו של עבדו רחמן מוסטפה מאחר שעזב את לונדון לפני שהספיקו שלטונות בריטניה לעצרו.

סאוון סיפר שהמזוודות שנמצא בהן חומר הנפץ, הופקדו אצלו לשמירה על־ידי עבדו רחמן מוסטפה, שאמר לו שהן מכילות בגדים. סאוון, טען כי התיידד עם מוסטפה, כדי שיוכל לספק לישראלים מידע על תומכי אש"ף בלונדון ובלבנון.

אנשי הסקוטלאנד יארד מצאו בביתו של סאוון 30 ק"ג חומר נפץ פלסטי מתוצרת צ'כוסלובקיה, רובים מסוג קלשניקוב, שבעה רימוני יד, שעוני השהיה וכמות גדולה של תחמושת — כמות הנשק הגדולה ביותר של טרוריסטים ערבים, שנמצאה עד כה באירופה המערבית.

סאוון סיפר כי בעת שביקר בישראל ביולי 1987, סיפר למשטרה על המזוודות שמוסטפה השאיר בביתו. הוא הוסיף, כי אם היה יודע שהן מכילות נשק וחומרי חבלה, היה מודיע עליהן גם לשלטונות בריטניה.

מפגינים נגד־הממשלה בדאקה בירת בנגלה־דש הציתו משאית במחאה על חקיקת חוק בפרלמנט, הקובע שהאיסלאם הוא הדת הרשמית במדינה

תאצ'ר על רייגן: הוא מצחיק אותי

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, גילתה למשלחת של עיתונאים צעירים בני 9 עד 14, את סוד היחסים הטובים שהיא מקיימת עם נשיא ארה"ב רונלד רייגן.

"הוא מספר לי סיפורים נחמדים ואלה מצחיקים אותי" הודתה.

● כ־60 מדריכים וחניכים צעירים של תנועות הנוער, תלמידי בית־הספר התיכון רמלה־לוד, הקימו אתמול, תוך שעות ספורות, מחנה צופי שייפתח היום להנאת המבקרים בתערוכת ה־40 למדינה בת"א.

"פאן־אמריקן" החליטה לחסל את החברה

רויטר

ניו־יורק. — מנהלי חברת פאן־אמריקן, שנמאסה עליהם התנגדות האיגודים המקצועיים לקיצוצים, נתנו אישור לחיסולה של חברת התעופה, הנתונה כבר זמן רב בקשיים פיננסיים — מסרה אתמול דוברת של החברה.

פאן־אם, שהפסדיה ברבעון הראשון של השנה הסתכמו ב־62 מיליון דולר לעומת 51 מיליון ב־1987, ביקשה לשווא את הסכמתם של הטייסים והמכונאים לקיצוצים במשכורת. החברה איימה ב"שינויים רדיקאליים" אם הפועלים המאורגנים לא ישתפו פעולה במאמצים לקיצוץ ההוצאות.

יהודי טורינו יסייעו למחנה השלום לנצח בבחירות

אהרון ניר (איטליה)

רומא. — יהדות איטליה הביעה את נכונותה להתגייס בכל האמצעים העומדים לרשותה כדי לעזור למחנה השלום בישראל לנצח בבחירות.

הבטחה ברוח זו קיבל ישראל מאש, מקיבוץ גזית, מרכז פעילות "שלום עכשיו" באירופה, הקהילה היהודית בטורינו העמידה לרשותו את בנייניה, ופעילי הקהילה הביעו נכונות לערוך מסע הסברה בכל הקהילות היהודיות באיטליה. הם יבקשו לעורר אותם לסולידריות עם מחנה השלום בישראל ולהחתים על פנייה לדעת הקהל בישראל, שיצביעו עבור מחנה השלום בישראל. באסיפה בטורינו, הביעו אנשי הקהילה חרדה מהמצב במזה"ת, ואמרו כי הם מוכנים לעשות הכל למען מחנה השלום.

הועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק

נמסרת בזה הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשו בקשות לועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עכו למתן הקלה בקו בנין קידמי (בחזית מזרח לכוון רח' העבודה) בהתאם לקו בנין קודם שלפיו בנויים רוב הבניינים באותו רחוב (לפי סעיף 151 תקנה 1 (4) (ב)) ועפ"י ת.ב.ע. 1619 רובע דבורה — עכו מזרח. הבקשות בתיק מס' בנ/5306 ע"ש קוסטינה יעקב ובתיק מס' בנ/5251 ע"ש מירן אקי בגוש 18105 חלקה 92 ברח' העבודה 21 עכו.

ניתן לעיין בבקשה הנ"ל במחלקת רישוי ובניה באגף הנדסה שבעיריית עכו בימים ובשעות לקבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע מאישור הבקשה ויש לו התנגדות יוכל להגישה בכתב ובציון שמו וכתובתו המדוייקים תוך 15 ימים מתאריך פרסום הודעה זו.

א. דה קסטרו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עכו

על היום

9.6.88

השטות והפשע

למי זה יועיל, אם בריה"מ תצטייר כארץ של פוגרומים? ולמי זה יועיל, שישראל מצטיירת כמרכז להפצת שמועות-שווא על בריה"מ?

יהודה לחב

החבדל בין מגידי-העתידות המתחכמים ותתמים (שלא לומר טפשים) אינו בטיב הנבואה, אלא במועד הגשמתה. המתוחכמים מתנבאים לדברים שיתרחשו בעתיד הרחוק, ועד שמגיע מועד התממשותה של הנבואה, כבר איש אינו זוכר אותה. הטפשים מתנבאים לגבי מועדים קרובים, ועל כן נתפסים על חם.

כמו אותם פעילים מקצועיים בעניין יהודי בריה"מ, שניבאו לפני פחות משבועיים, שלרגל חגיגות 1000 שנה לנצרות ברוסיה צפויות בבריה"מ פרעות ביהודים. הם אף ידעו לנקוב בתאריך מדויק: ב-4 ביוני 1988. בעקבות נבואה זו הוכרז באי-אלה מערכות עיתונים מצב כוננות, ואפילו הכותרות המרעישות על הפוגרום הממשמש ובא, כבר היו מוכנות.

ה-4 ביוני עבר, גם ה-5 וה-6 וה-7 ביוני, ופוגרום — אין. הוא אף אינו נראה באופק. יש בוודאי המצטערים על כך. ואולי גם על כך, שנבואתם היתה מכוונת למועד כה קרוב. אילו ניבאו לפוגרום בעוד שישה חודשים, אפשר היה לשמור על המתח. עכשיו ברור, שהפוגרום ש"היה ב-4 ביוני", לא היה, וצריך לחפש נושא אחר. או מועד אחר. לפי האימרה האנגלית הידועה, יש דברים שהם גרועים מפשע — הם שטות. ובכן, אם ננסה ליישם הגדרה זו לגבי המתנבאים לפוגרומים, הרי כתור מגידי-עתידות הם אמנם פועלים כטיפשים, אבל כתור פוליטיקאים. ניתן לסווג את מעשיהם כפחות משטות — כלומר, כפשע...

למי זה יועיל, אם בריה"מ תצטייר כארץ של פוגרומים? ולמי זה יועיל, שישראל מצטיירת כמרכז להפצת שמועות-שווא על בריה"מ? זה לא יועיל ליחסי בריה"מ-ישראל; זה לא יקדם את פתרון בעיותיהם הממשיות של היהודים בבריה"מ: זה גם לא יסייע לפתרון כמה בעיות הומניטריות, שהנשיא רייגן העלה אותן בפיסגת-מוסקבה. אבל נראה, שלמפיצי השמועות זה כלל לא מפריע. הרושם הוא, שהם מתפרנסים מבעיית יהודי בריה"מ וככל שבעיה זו מאבדת מחריפותה, כן מתקפחת פרנסתם. הפצת שמועות-שווא מטופשות נועדה, בין השאר, להגן על פרנסתם. אין לי ספק, שברז'נייב היה יותר לרוחם מאשר גורבצ'וב.

עוד מול, שכל הבעיות האלו ממילא תבואנה על פתרונן בעתיד הקרוב, כבר בעוד חודשיים, לא יותר, כאשר יבוא המשיח. על-פי המודעות מאירות העיניים, שנתפרסמו בעיתונות, הוא יבוא ביולי או לכל המאוחר באוגוסט השנה, הוא אדם פשוט המתגורר בצפת או בסביבתה והרבי מלובביץ', הוא, ורק הוא, שיכריזו עליו, כשם ששמואל הנביא המליך את שאול ואת דוד. אבל כל זה יקרה רק אם כולנו נחזור בתשובה ונקיים את כל המצוות. ולא — תתרגש עלינו שואה שעוד לא היתה כמוה. סוריה תכריז עלינו מלחמה; בריה"מ תצטרף אל סוריה, וכל העולם ייגרף למערבולת הדמים. דמנו יהיה בראשנו, שהרי ביכולתנו למנוע את השואה בן רגע: די אם נמהר לחזור בתשובה. שכן, אנחנו "מרכז הבקרה של העולם", כפי שהתבטא ברדיו אחד ממפרסמי המודעה. עיניכם הרואות, אפשר בהחלט להעלות בקנה אחד מינוח מדעי עם אמונה בסגולותיו הפלאיות של הרבי מלובביץ'...

גם נבואה זו מכוונת למועד קרוב מדי. ביולי או באוגוסט עוד ייזכרו בה אנשים רבים. ואם עד אז לא יבוא המשיח מצפת וגם מלחמה קטלנית לא תתרגש עלינו, שום אסון לא יקרה. לכל היותר יינתן תמריץ לכמה חוזרים בתשובה להפעיל את חשיבתם העצמאית ולחזור בשאלה. כך שנזק לא ייגרם, ואולי אף תועלת כלשהי תצמח מן העסק. באמונה, המנבאים את בוא המשיח הרבה יותר סימפטיים לי: הם מרחיקים אל שלב השטות, בלי לעבור את שלב הפשע.

שיחות אליבי

פנחס ענברי

הנסיון לרצוח את ראש עיריית אלבירה, חסאן א-טוויל, מעלה במלוא חריפותה את שאלת הייצוג הפלשתיני. האיש מונה בזמנו לתפקידו במסגרת תפישה, שהייצוג הפלשתיני צריך לקום מתוך מאגר תומכי ירדן. חוסר יכולתם של אישים אלה לעמוד מול האינתיפאדה מצד אחד, וסדרת הפגישות של שר הבטחון, יצחק רבין, עם גלריית אישים חדשה, מצד אחר, פותחת לכאורה פרק חדש במאבק על הייצוג הפלשתיני.

פגישות של שרי בטחון ישראלים עם אישים פלשתינים המייצגים את הקשת הרחבה של הזרמים והגישות הפלשתיניים היו ארועים טבעיים ומובנים מאליהם בכל ממשלות ישראל, עד השר עזר וייצמן. מאז, ראשית שנות ה-80, ועד היום, הוזנחו הפלשתינים בשטחים על-ידי שרי הבטחון של הליכוד, שלגביהם הפלשתינים היו מיטרד, וככל שהדבר נוגע ל"יהודה ושומרון" היו קיימים לגביהם רק המתנחלים.

גם שר הבטחון הראשון של מפלגת העבודה מאז 77, יצחק רבין, לא הירבה לפגוש את הקשת הרחבה של הזרמים הפוליטיים בשטחים, והיחידים שהיו ראויים להתייחסות של ממש היו תומכי ירדן, מסוג מאוד מסויים: אלה שתמכו במדיניותו של המלך חוסיין לקרע עם אש"ף.

לאור הצמיגים הבוערים

סדרת הפגישות שהחל שר הבטחון לקיים עם גלריה יותר מגוונת של אישים פלשתיניים, מעוררת בהכרח את השאלה, האם שינה שר הבטחון את תפישותיו לגבי פתרון הבעיה הפלשתינית, לאורם של הצמיגים הבוערים של האינתיפאדה.

גלריית האישים מן השטחים שעימם נפגש רבין מעידה כי גם לאור הצמיגים הבוערים של האינתיפאדה לא שינה שר הבטחון את גישתו הבסיסית כלפי הבעיה הפלשתינית

כאשר בוחנים בקפידה את סוג האישים שעמם בחר רבין להיוועץ, את מה שנמסר כי נאמר בפגישות אלה ואת הנסיבות — הרי בשלב זה קשה לראות בסידרת הפגישות הזאת שינוי ממשי, וקשה לבוא לידי מסקנה, כי רבין למד את לקח האינתיפאדה כאמון מעמיק.

האינתיפאדה תפסה את רבין בלתי מוכן ודי מופתע. כשר הבטחון היה מוחזק מיד כאשם בהידרדרות בשטחים, מה גם, שמבקריו עוד לפני ההתקוממות היו רבים. בעיקר, האשימו אותו באטימות לרחשי הלב של האוכלוסיה הפלשתינית הרחבה, ובהתמקדות בקומץ הנפנים, חסרי ערך מדיני אמיתי. מבקריו הפוליטיים יכלו לטעון, כי מדיניותו גם הגבירה את רמת התסכול של הפלשתינים, וגם מנעה מן השר לחוש בעוד מועד בסערה המתרגשת לבוא. אחת ההבטחות הראשונות של רבין, עם פרוץ האינתיפאדה, היתה כי יש לפתוח בדיאלוג עם הפלשתינים מיד כאשר יירגעו הרוחות.

רבין לא יכול היה שלא לקיים את הבטחתו, מכיוון שמבקריו היו לא רק מתוגים שיכול היה להתעלם מהם, אלא הם באו מתוך מחנהו במפלגת העבודה.

אחת התופעות המוזרות בפוליטיקה הישראלית היא, שדווקא מחנה רבין משופע ביונים צחורות: אורה נמיר, למשל, יושבת באופן קבוע בסימפוזיונים עם "סוכן אש"ף", על פי מינוחיו של רבין, חנא סניורה, אותם סימפוזיונים שרבין השתדל בכל כוחו למנוע מסניורה וחבריו להשתתף בהם. היא גם מבקרת חריפה של מדיניות יד ימינו של רבין בשטחים, המתאם שמואל גורן, ואין היא מסתירה את ביקורתה הבוטה. ואילו השר יעקב צור פירסם תוכנית מדינית העומדת בניגוד גמור למה שקורה בפועל בשטחים, והוא דורש הרחבת סמכויות הפלשתינים, עד גבול האוטונומיה החד-צדדית.

להרגיע את המיית היונים

מדיניות "החריגות" גרמה למחנה רבין עוגמת-נפש גדולה, עד כדי תסיסה פנימית. המפגשים עם הפלשתינים היו המעט שיכול היה רבין לעשות כדי להרגיע את המיית היונים שבשובכו.

אבל לא רק מחנה רבין עמד משתאה מול הברוטאליות שבה דוכאה ההתקוממות — גם ארה"ב. רבין לא יכול היה שלא להתחשב בה, בייחוד שהוא רואה עצמו פרו-אמריקני. למי שעדיין זוכר, המדיניות הרשמית של שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, היא "שיפור איכות החיים" של תושבי השטחים — אכן כותרת מוזרה למה שקורה באמת. קשה היה שלא להתרשם מן החופזה שבה ערך רבין את הפגישות, וקשה שלא לקשור אותן עם העיתוי — ערב ביקורו של השר שולץ ולקראת נסיעתו של רבין עצמו לארה"ב. מכיוון שידע כי שולץ עומד לעשות עמו חשבון על זכויות האדם, ועל מדיניותו בשטחים בכללה, יכול היה להתייצב לפני שולץ, ובכיסו פגישות עם הפלשתינים, "גם הקיצוניים", כלשונו.

לפני פרוץ האינתיפאדה לא הסתיר רבין את "לקחיו" מפגישותיו עם אותו חוג מצומצם של פלשתינים בני-שיחו. "שאלנו אותם", אמר רבין, "אם הם מוכנים לקחת לידיהם את ניהול העניינים בשטחים, והם סירבו — הם הצביעו על אותם שבחוץ". מכאן, שאין עם מי לדבר, ויש לדבוק בסטטוס-קוו — כי עם פשע אין מדברים.

כאשר בוחנים איך התנהלו השיחות בין רבין לבני-שיחו החדשים, מתגנב החשד שהוא מבקש לחזור על אותו פטנט. "תפסיקו את האינתיפאדה — ואז נקל מעליהם את הלחצים", כך אפשר לסכם את המסר של רבין בפגישותיו החדשות. הוא הרי יודע כי אורחיו אינם יכולים להתחייב להפסיק את האינתיפאדה, כי אין הדבר מסור בידיהם, וכך שוב חוזרים אל נוסחת "אין עם מי לדבר".

מייצגי האופציה הירדנית

חשוב גם לבחון את מי הזמין רבין לשיחות, שכן בטיב האורחים טמון סוד "הפלשתינים האותנטיים", שעמם ראוי להתנהל המו"מ המדיני. סירובו של רבין עד היום להיוועץ עם תומכי אש"ף, אדרבא — לעקוף אותם, ולמנוע מהם בימות שבהם ישמיעו את קולם — טמון בפירוש הזה של המפגשים.

רבין הכריז מייד לאחר פגישתו עם שולץ, כי הפלשתינים האלה אינם נושאי נשק ואינם מעורבים במעשי חבלה. בהגדרה הזאת מחופר רבין היטב בקונסנזוס הישראלי. אבל יש לשים לב לעוד קו אופייני מרכזי: בני השיח עדיין נותרו במשקלם המכריע מייצגי האופציה הירדנית, ואם צורפו עליהם תומכי אש"ף, הרי אלה אישים המקובלים גם על ירדן, ולא היו כלולים ב"רשימה השחורה" של ירדן לאחר נאום הקרע של המלך עם ערפאת לפני שנתיים.

ד"ר תאחם אבו גזאלה, שנחשב איש מרכזי המייצג את הקו של ערפאת בשכם, שמר על מערכת יחסים טובה עם ירדן, והיה מבאי החצר האשמית, ובעיקר היה ידוע כבעל קשרים טובים עם יורש-העצר הנסיך חסן.

רבין התגאה בפגישה עם אנשי "אל-מוג'מע אל-איסלאמי" בעזה, והכוונה לפגישה שקיים עם חבר האגודה שייח איברהים אל-יאזורי. "אל-מוג'מע אל-איסלאמי" אמנם מייצג את אחד הזרמים הפונדאמנטליסטיים בעזה, אבל בשום פנים ואופן אי-אפשר לבלבל אותו עם "הג'יהאד האיסלאמי". "אל-מוג'מע אל-איסלאמי" קשור בסעודיה. כלומר הוא מוסר מתון, בעוד "הג'יהאד האיסלאמי" קשור בלוב ובאיראן, וספק אם אנשיו היו מוכנים לפגוש את רבין שלא מבעד לקנה רובה. גם הכלל שתבע שר הבטחון שלא לפגוש שופכי דם, מוציא את "הג'יהאד האיסלאמי" מכלל השבה, שכן הארגון הזה קשור במה שמכנים במערכת הבטחון "פח"ע כבד" — עד כדי רצח קציני צה"ל בעזה. "אל-מוג'מע אל-איסלאמי" הוא מוסד רב-השפעה בעזה, ומן הבחינה הזאת המפגש עם שייח יאזורי היה מועיל וחשוב — אבל הוא לא מייצג בדיוק את "הקיצוניים", שאיתם מתיימר רבין להיוועץ. ככלל, אותם פלשתינים, שעמם נועד, הם לא מן הסוג שיכול להפסיק את האינתיפאדה במחיר הזול של: הפסקת הלחץ הישראלי.

שתי "גל יזות"

אם בכל זאת מבקשים להבחין בשינוי קל בגלריה של פלשתינים שעמם מוכן רבין להיוועץ, הרי במקום הבלעדיות של הפרו-ירדנים, יש עכשיו ערוב עדין של ירדניים/

(סוף בעמוד 10)

בלוף ממלכתי

שמיר דבק בהסכמי קמפ-דייוויד, כיוון שהוא יודע שעתה אין להם עוד שחר והפלשתינים לא יסכימו עוד לתקופת מעבר ■ לזה שותפים גם אנשי גוש-אמונים

דב בר-ניר

צר לי מאוד, אך עמדתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, לפתרון שלום אינה אלא בלוף גמור ופרשנות מסולפת של המסמכים בעלי תוקף ממלכתי הנושאים את חתימתו של קודמו, מנחם בגין, כראש ממשלת ישראל בשעתו. שכן, כדי להרוג כל "סכנה" של ועידה בינלאומית, מנפנף יצחק שמיר בתוקפה בשתי תעודות רשמיות וכמעט מקודשות: הראשונה היא הסכמי קמפ-דייוויד (שהוא דחה אותם בשעתו בגאווה), והשנייה היא החלטת מועצת הבטחון 242.

ביחס להחלטת 242 הרי לפנינו הנוסח המכריע בהחלטת 242: "מועצת הביטחון... בהטעימה, כי אין להסכים לרכישת שטח על-ידי מלחמה... מאשרת, כי מימושם של עקרונות המגילה דורש... נסיגה של כוחות מזויינים ישראליים מהשטחים שנכבשו בסיכסוך האחרון". הרי הסיכסוך האחרון לא היה רק עם מצרים — הוא היה עם ירדן, הוא היה עם סוריה, וביחס לכל אלה נאמר, כי "אין להסכים לרכישת שטח על-ידי מלחמה". זאת יבין כל תינוק בעריסה... פרט ליצחק שמיר הבוחר לעצמו, במחשבתו הסלקטיבית, כי כוונת המחוקק היתה כנראה, שאסור לרכוש שטח מידי מצרים, אך מותר לרכוש מידי שאר המעורבים במלחמת ששת הימים. כך קורא יצחק שמיר תעודות בינלאומיות — הכל לפי ראות-עיניו.

מן הראוי לזכור, כי שמיר נתן הכשר גם לרכישת שטחים מידי מצרים, שכן הוא התנגד בשעתו להסכמי קמפ-דייוויד שהורו להחזיר למצרים את כל מדבר סיני. גרם תיקון קוסמטי "פעוט" זה בהחלטת 242, המשמשת בסיס איתן לכל מו"מ אפשרי בין הצדדים, איננו אלא התחלה זעירה בלבד לפירושיו המלומדים של יצחק שמיר ביחס להסכמי קימפ-דייוויד בכל הנוגע לעם הפלשתיני הזוכה אגב, בספרו של משה דיין ז"ל, "הלנצח תאכל חרב", בשם חדש (ומסולף) של "ערביי ארץ-ישראל".

ביחס להסכמי קימפ-דייוויד שיצחק שמיר דבק בהם "בכל נימי נפשו", כנגד הצעות שולץ — והכוונה היא לאוטונומיה לפלשתינים כמקפצה לכל מדוויהם — שותפים לו בכך גם גוש אמונים. אם נקרא את נוסח קימפ-דייוויד, אהוב נפשו של שמיר, גוש אמונים וכל הימין הישראלי, נמצא כי נאמר שם:

"מצרים וישראל מסכימות, כי כדי להבטיח העברה מסודרת ובדרכי שלום של הסמכות, ובהתחשב בצרכי הביטחון של כל הצדדים... במטרה להעניק אוטונומיה מלאה לתושבים, ייסוגו, על פי הסדרים אלה, המימשל הצבאי הישראלי ומינהלו האזרחי, לכשייבחר, בבחירות חופשיות על-ידי תושבי השטחים הללו, רשות של מינהל עצמי, כדי להחליף את המימשל הצבאי הקיים". ועוד "תהא נסיגה (A WITHDRAWAL) של כוחות מזויינים ישראליים ותהיה פריסה מחדש של כוחות הישראליים שיישארו, לאזור ביטחון שיפורטו".

אך יש לקבוע נחרצות, שמיר איננו מתכוון כלל להגשים את כל אלה וכל דבקותו בהסכמי קימפ-דייוויד אינה אלא בלוף גמור וזריית חול בעיניים. שכן אם נשאל אותו: הנכון אתה לפרק את המימשל הצבאי ואת המינהל האזרחי הישראלי ביהודה, שומרון ועזה — כן או לא? הנכון אתה לנטוש את כל ערי הגדה ואת מחנות הפליטים ולהסיג

(סוף בעמוד 10)

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב   עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אוטר

מכת אש

תחקיר

יהודה צור

נאבקים בלהבה (צילום: אורי שטיין)

שריפות במסלול נסיעה

קובי לפר, רכז הביטחון של מועצה אזורית גולן, הוא אחד מן האנשים היכולים לזקוף לזכותם את הניסיון הארוך ביותר בכיבוי שריפות באיזור, מאז הקמתה של המועצה. "אין ספק, שחלק גדול של השריפות הם הצתות מכוונות. לא יכול להיות אחרת, על-פי הנתונים. החלק האחר הוא באשמת אימוני צה"ל, אולם אין ספק שהרוב מהצתות מכוונות. שתי השריפות הגדולות ביותר ארעו פה בבירור לאורך מסלול של נסיעה, כאשר אתה נוסע ממצפה גדות יהודיה, לכיוון גונן.

"ברור, שמדובר כאן במעשה של הצתה, כאשר לאורך מסלול של נסיעה פורצות שריפות, בעת ובעונה אחת, תוך כמה דקות, במספר מוקדים. עד כה נשרפו כ-30 אלף דונם שטחי מרעה, בלי לקחת בחשבון אלפי דונם אחרים, הנמצאים בשטחים שבהם פועל צה"ל. אני לא סבור שמדובר כאן בפירומנים, תולדות למיניהם. לדעתי, ברוב המקרים יש גם הצתה מכוונת, כשהסיבות הן שתיים: מדובר בסוחרי-קש, המעוניינים לחסל שטחי מרעה, כדי שפשוט ירכשו מהם מזון לפרות. אין לצחוק מהשערה זו, כי מדובר כאן, לדעתי, במליוני דולרים, שהולכו לאיבוד עם השריפות של שטחי המרעה. סיבה נוספת: היא הצתה על רקע לאומני. עובדה היא, שלפני שבועיים נתפסו שני אנשים מהכפר מגדל שאמס, שהודו בהצתת אלפי דונמים באיזור הבאניאס".

יו"ר המועצה האזורית גולן, יהודה וולמן, לא מהסס לומר מיד, כי "בשבילי במאה אחוזים מדובר בהצתות. לא יתכן אחרת. מדובר בנזקים כלכליים כבדים של מיליוני דולר. אלה טרוריסטים, ויש להתייחס אליהם בדיוק כמו אל מחבלים, כי הם מסכנים גם את רכושם וגם את חייהם של התושבים".

בגליל המערבי, בגליל העליון וברמת הגולן מצפים בחרדה להמשך הקיץ: חלק גדול מן השריפות נגרם, כנראה, מהצתות מכוונות. בינתיים, הפתרון המיידי הוא הרחבת אמצעי הכיבוי

חודשי הקיץ הנוכחיים בגליל עומדים בסימן של שריפות, הפורצות בעוצמה ובכמות שלא היו כדוגמתן בשנים הקודמות. זוהי הדעה המקובלת על רוב-רובם של הגורמים, העוסקים במניעתן ובכיבויין של הדליקות באיזור הצפון. חמישה איש, תושבי הכפרים מאבר וג'דידה, נעצרו והודו ביום ראשון האחרון בהצתה שגרמה לדליקה, שכילתה 500 דונם של יער הקרן הקיימת לא הרחק מכפר מאבר. הדבר חיזק את תחושתם של רבים מאוד מקרב תושבי הגליל, שבשנה זו לפחות, ההצתות הן סיבה מרכזית לדליקות.

רשויות החוק וכבאי האש מודיעים, שהשנה עוצמת הדליקות חורגת מן המקובל. אולם הם מסייגים את תגובתם בכל הקשור לנושא ההצתות, כי לדבריהם הם עוסקים רק בעובדות, ולא בהשגחה כללית "על הסיבות הפילוסופיות והפוליטיות שעומדות מאחרי מכת הדליקות".

ב-1987 מנתוני הקק"ל ורשות שמורות הטבע, נתברר שארעו כ-400 שריפות גדולות בשטחים חקלאיים וביערות. מסתבר, שגורם ההצתה המכוונת נרשם ב-20 אחוז מן המקרים. שריפות האשפה ושריפות חקלאיות שהתפשטו — 7 אחוזים; מטיילים — 5 אחוז. צה"ל ואימוניו — 5 אחוזים; הנעלם הגדול — סיבות לא ידועות — 63 אחוז.

באותה שנה נשרפו כ-200 אלף דונם חורש טבעי, ונראה שניזוקו 7000 דונם יער נטוע. השנה, בעונת השריפות, שהחלה למעשה בצורה חמורה בגליל ובדרום בעת ובעונה אחת, בימי השרב של מחצית החודש, נשרפו כבר עשרות אלפי דונם של חורש טבעי, יער ושטחי מרעה, בעיקר בגליל המערבי וברמת-הגולן.

ב-14 במאי החלה השריפה באיזור הגליל המערבי, ליד תחנת השאיבה שבאיזור ראש-הנקרה. מפקד כבאי האש בגליל המערבי, יוסי בן עזרא, אומר כי "השריפה החלה ליד תחנת המים והתפשטה עם כיוון הרוח לכיוון ראש-הנקרה ובסיסי צה"ל הסמוכים וסיכנה גם את התושבים וגם את הציוד. נאלצנו לפנות חלק מחברי הקיבוץ ומהמוסד החינוכי, עד שהשתלטנו על השריפה. מעניין שהשריפה הזאת פרצה ליד השער של תחנת השאיבה. ממש לידה דבר אשר מעורר סימני שאלה על נסיבות המקרה, גם אם אין שום הוכחות לסיבה האמיתית שגרמה לשריפה. אולם אפשר להגיד, שהיא לא פרצה באופן טבעי".

האש השתוללה באותו יום לא רק במטעי הבננות של קיבוץ ראש-הנקרה, ש-300 דונם מהם נשרפו בנזק של מיליון דולר, אלא גם ביער הקק"ל, שמשתרע מראש-הנקרה לאורך כל הרכס — עד איזור הניתה. במקביל, החלה שריפה באיזור יערה. ימי ה-14 וה-15 במאי ייזכרו ללא ספק, בתולדות השריפות באיזור הגליל המערבי, כימים קשים ביותר — הן לכבאים והן לתושבים.

81 שריפות ביומיים

"ב-25 השנים, שאני עובד בכיבוי שריפות, עוד לא ראיתי סמיכות של אירועים, בעוצמה ובכמות כמו ביומיים האלה. 81 שריפות, שנרשמות באיזור הגליל המערבי, הן מעבר לכל חישוב של השנים האחרונות. עוד לא ראיתי דבר כזה", אומר לנו מפקד הכבאים, יוסי בן עזרא. באותו יום נאלצו חלק מתושבי מושב יערה לפנות את בתיהם, כאשר האש הגיעה סנטימטרים ספורים מבלוני הגאז של שני הבתים החיצוניים ביישוב. למקום הגיעו כל תשע הכבאיות של הגליל המערבי. מאות מתנדבים, שתי פלוגות של חיילי צה"ל המשרתים באיזור, פקחים של שמורות הטבע וקק"ל ומתנדבים, לא הצליחו להשתלט על האש שפרצה ביום ראשון, עד למחרת בשעות אחר-הצהריים.

ממש באותו יום שפרצה האש ביערה, היא החלה להשתולל ליד מושב כליל. השרפה פרצה במובלה של ג'ת, במרחק של שני ק"מ. אולם התושבים סברו, שהיא לא תגיע אל הבתים של המצפה. "הם הזניחו את הנושא, וכאשר נוכחו לדעת שהאש כבר עולה עליהם והזעיקו את הכבאים — זה היה מאוחר, כי היא כילתה חמישה מיבנים", מציין יוסי בן עזרא.

כבאיות הגליל המערבי נעו ללא הרף ממקום למקום, כאשר הם עוזבים כמעט לחלוטין את כיבוי הדליקה באיזור הניתה — ראש-הנקרה, ומשוטטים בכבישי הגליל המערבי לכל עת שריפה חדשה פורצת. נתוני מזג האוויר בעת שרב כבד אינם מצדיקים, לדעת המומחים של רשות שמורות הטבע, קק"ל והכבאים, התפרצות כזאת במוקדים שונים.

בגליל העליון עוצמת האש לא היתה פחותה במשך חודש מאי. לרשות שמורות הטבע יש נתונים על אלפי דונם שנשרפו. בין הגורמים הם מציינים, כדבריו של מנחם שני, סגן מנהל מחוז הצפון של הרשות, "כמה שריפות של צה"ל בגליל העליון, אולם רוב-רובם — החל מ-15 במאי עד ל-1 ביוני — נגרמו כולם, על-פי הנתונים שבידינו, על-ידי הצתות מכוונות. בעיקר בנחל טייבה, בטיחה, באיזור יהודיה, וגם בחרמון, בחולתן, בנחל דישון ועוד".

נזקים ישירים ועקיפים

הנזקים הכלכליים של השריפות הם גם ישירים וגם עקיפים. "מדובר ביערות קק"ל ובחורשות של שמורות-טבע. עץ אורן, למשל, אי-אפשר לשקם. צריכים פשוט להמתין שוב 30 שנה לאחר ששותלים אותו, כדי שיגיע לממדיו של יער הניתה. מדובר בהשקעות עצומות ברכוש, הכשרת קרקע, שתילה וטיפול", אומר מנחם שני.

בנוסף לכך נגרמים הנזקים הכלכליים הישירים, כאשר כ-15 אלף דונם מרעה טבעי נשרפים בגולן, והתושבים חייבים — כדי לא להפסיד את מקור פרנסתם — להשקיע מליונים של דולרים ברכישת מזון חליפי. גם המטעים והחולות, שנפגעו בשריפות בגליל המערבי, בגליל העליון וברמת הגולן, גרמו להפסדים ניכרים לתושבים, הן בהכנסות והן בעבודות-שיקום של הענפים הניזוקים. זאת, כמובן, בלי לקחת בחשבון את המיליונים, שמוציאים כל שנה לכיבוי השריפות באורח ישיר.

לפני כשנה נתפס אדם, שהצית בזדון שמורת-טבע בעמק האלה, סמוך לירושלים. "לאחר משפט שנמשך חודשים, עם הבאת עדים, מומחים, אנשי משטרה ושמורות-טבע, נידון האיש ל-150 שקל קנס", מספר עופר גרינשטיין, דובר רשות שמורות הטבע. בעניין אי-הרתעתם של העונשים אמר לפני שבוע שר האנרגיה, משה שחל, במהלך ביקור בעכו, כי "יש כאן מעשה, שיש להתייחס אליו בחומרה, בדיוק כמו לחבלה. צריכים לנקוט באמצעים מיידיים, כדי למנוע את התפשטות התופעה ואת הרחבתה. אני אבוא בדברים עם שר המשפטים ועם היועץ המשפטי לממשלה, כדי לחוקק חוקים שיביאו להחמרת העונשים למציתים".

בגליל המערבי, הגליל העליון וברמת-הגולן, מצפים עתה בחרדה להמשך הקיץ. בדברים אלה אין שום הגזמה. כל מי שמסתובב בין היישובים ומדבר עם ראשי המועצות הממונים על אכיפת החוק וכל כיבוי השריפות, נוכח לדעת שכל הגורמים מבינים היטב ומודעים לסכנות הכרוכות בנושא השריפות. איש מהם לא מפקפק, שחלק גדול נובע מהצתות מכוונות. מכיוון שאת אלה קשה למנוע ברוב המקרים — הפתרון המיידי, לדעת כל הגורמים, הוא הרחבת האמצעים לכיבויין של השריפות.

הרקולס אחד לא יזיק

הציוד של כבאי האש באיזור הצפון מבוסס בעיקר על כבאיות, שנרכשו בשנות החמישים: "יש לנו תשע כבאיות, שרובן נרכשו בסוף שנות החמישים, לפני שלושים שנה. רק לאחרונה קיבלנו כבאית בעלת שלושה-עשר קוב מים, כל השאר יכולות לעשות 3 קוב בלבד. אנחנו אחראים על 730 אלף דונם למאות ישובים ורבע מיליון תושבים. לשם כך יש לנו 38 כבאים מבצעיים.

"בארץ יש על כל 4500 איש כבאי אחד, לעומת המצב בארה"ב ובאירופה — שם הממוצע הוא כבאי על כל 1000 תושבים. גם ציוד העזר הוא ישן והמהירויות של כלי-הרכב הן בהתאם לגילם. כאשר יש שריפות, קק"ל שוכרת מטוסים קלים, היכולים לשאת כמה מאות ליטר מים, שיעילותם מוטלת בספק.

"במערב אירופה ובארה"ב יש מטוסים, המסוגלים לשאת 15 קוב מים, אם היה לנו אחד כזה, אני מבטיח לך שיכולנו לחסל את השריפות הקשות בגליל המערבי ובגליל בכלל, מיד לאחר פריצתן. לדעתי, מטוס כזה בארץ, אפילו אחד, היה משנה את כל התמונה."

ברשות שמורות הטבע סבורים, שהגיעה השעה שגם חיל האוויר יתרום את חלקו. עופר גרינשטיין, דובר הרשות, מציין שאנשי הרשות הגו רעיון מקורי: "לחיל האוויר לא היה קורה דבר, אילו היה מכין שני 'הרקולסים', המסוגלים לשאת מיכלים גדולים של מים, כמו שיש בארה"ב. חיל האוויר משקיע לפעמים טייסות שלמות, כולל מסוקים, בחיפוש אחר נעדרים, עם השקעות של מליונים. זאת, כאשר מתעלמים כאן מהאפשרות לנצל מטוסים למטרה חיונית כזאת, כמו כיבוי שריפות. בהשקעה כמעט אפסית, אפשר לשריין כמה 'הרקולסים' בשעת חירום למטרת כיבוי השריפות".

לכל הגורמים ברור, שמשרד הפנים וקק"ל חייבים לעשות הכל, כדי לחדש את הציוד המיושן, אשר אינו מתאים כבר למציאות החמה והקשה השוררת היום באיזור.

המשטרה: השערות לחוד ועובדות לחוד

מפקד משטרת מרחב הגליל, ניצב-משנה יעקב גנות, סבור שאי-אפשר להטיח האשמות בלי להתייחס ישירות לעובדות בשטח: "סטטיסטית אין השנה עלייה משמעותית במספר השריפות, לעומת השנה האחרונה. נכון שהעוצמה היא גדולה יותר, אבל לדעתי היא נובעת מכמה ימי שרב צמודים.

"אני לא יכול לפעול על-פי רגשות והשערות של אנשים, אלא רק על סמך העובדות. עובדה היא, שברמת הגולן ובגליל העליון תפסנו שני אנשים, והם הודו במעשה. אולם במקרים רבים מדובר גם ברשלנות. לדעתי, יש כאן שילוב של כל הגורמים. אולם המשטרה יכולה לפעול רק על סמך העובדות — כאשר יש תלונה או חשדות ברורים נגד אנשים".

מפקד הכבאים בגליל המערבי, יוסי בן עזרא, סבור שלא ניתן לומר, שיש כאן מקרים של הצתות על רקע לאומני, גם אם יש חשדות לכך: "למה עלי להעיר את הדוב מתרדמתו".

גורמים ממלכתיים באיזור הצפון סבורים, שאין זה מן החכמה ליצור חזית נוספת על רקע לאומני, בעניין השריפות בגליל. זאת, גם אם יש חשדות שאכן מדובר בגורמים לאומניים, המנסים לפגוע בנכסי לאום: "איש לא יאמר בפה מלא באמצעי התקשורת, שיש כאן רקע לאומני, כי למה לפתוח — כפי שאמרתי — חזית נוספת. יש באלה מספיק בארץ הזאת. אולם יש לפעול בהקדם, כדי למנוע באיבם מקרים דומים".

גילוי מוקדם, סיכוי מוגבר

בדיקה ממוגרפית מגדילה את סיכוייה של האשה חולת סרטן השד להחלים

סקרים, שבוצעו בארה"ב ובשוודיה הוכיחו, כי גילוי מוקדם של סרטן השד משפר את סיכוייה של החולה להחלים. גילוי מוקדם, כך טוען צוות רופאים מהדסה עין־כרם ירושלים, ניתן להשיג בעזרת בדיקה ממוגרפית.

לאחרונה השתפרה איכות התמונה וצומצמה כמות הקרינה הנחוצה לביצוע הבדיקה. מעריכים, כי ממוגרפיה מקטינה את התמותה מסרטן השד בשליש עד חצי. האיבחון בעזרת הממוגרפיה הוא בדרך בשורה לנשים בגיל 50 פלוס. אגב זה נציין, כי סרטן השד תופס מקום נכבד מאוד בין סיבות המוות ממחלות ממאירות אצל נשים. החוקרים מוסיפים, כי הממוגרפיה עשויה לא רק לצמצם את התמותה, אלא אף את התחלואה, שכן זיהוי מוקדם יאפשר טיפול יעיל בשיטות פחות רדיקליות וישפר גם את איכות החיים.

ועדה, שעסקה בנושא זיהוי מוקדם של סרטן השד באוכלוסיה בריטית, קבעה שניתן לצמצם תמותה בשליש ולהציל לפחות 4,000 נשים.

ישנם עדיין ויכוחים בשאלת תדירות הבדיקה הממוגרפית. יש המצדדים בבדיקה פעם בשלוש שנים. לפי השיטה האמריקאית מבצעים בדיקה פעם בשנה. בפינלנד לעומת זאת, פעם בשנתיים. השוודים והאמריקנים בדקו ומצאו, כי בדיקה פעם בשלוש שנים מעלה את שיעור הגילויים של סרטנים חדשים. הצעה עכשווית על כן אומרת: ממוגרפיה פעם בשנתיים.

הממוגרפיה נחשבת לבדיקה מספיקה ואמינה יותר ממישוש, בדיקה הנעשית על־ידי רופא או אחות. עוד נקבע, כי עם הגיל יורדת רגישותה של האישה הבודקת את עצמה. על סמך ממוגרפיה זוהו 91% ממקרי סרטן שהוכחו לאחר מכן, בעוד המישוש איתר מ־41% עד 21% מקרים. מהנאמר אין להסיק ויתור על בדיקה עצמית, להיפך, יש להמשיך ולבדוק בבדיקה עצמית לפני וגם אחרי הבדיקות האחרות.

גם סיכונים

בדיקת ממוגרפיה כרוכה בהכשרת כוח אדם מיומן. דרוש ניסיון של לפחות 5,000 צילומי ממוגרפיה, כדי לפענח כראוי תמונות רנטגן.

גילוי מוקדם מוריד את שיעור התמותה, חוסך כריתות שד נרחבות, ימי אישפוז ועוד. יש בצילומי ממוגרפיה גם סיכונים, כגון התפתחות סרטן שד חוזרת בעקבות הממוגרפיות החוזרות ונישנות. במידת הצורך מבצעים הרופאים ביופסיות, כאשר רוצים לצמצם את כמות הקרינות הכרוכות בממוגרפיה.

בעיה אחרת המתעוררת אגב ביצוע בדיקות המוניות היא מידת ההיענות של הנשים. בשוודיה היא גבוהה — 90%.

הגורם הכלכלי

בישראל שיעור התמותה מסרטן השד הוא 15 לשנה לכל מאה אלף נשים. ב־1984 נפטרו 541 נשים מסרטן השד. מדובר אם כן על 4.2% פטירות מסך כל מקרי המוות. אפשר להפחית את שיעור התמותה בשליש. כאן מופיע הגורם הכלכלי. יש צורך בהשקעת 2,000 ש"ח לשם הצלת אישה אחת, כך סטטיסטית. בישראל ישנן 77 תחנות לבדיקת סרטן השד. אפשר ללא בעיות להיעזר בתשתית זו לשם הקמת 11 תחנות, כדי להיענות לצרכים לפי הסטנדרטים המקובלים בבריטניה למשל. דרושים 163 עובדים במשרה מלאה, מזה 35 טכנאי רנטגן. במחיר זה אפשר כאמור, לצמצם את מספר הפטירות בשליש.

מחברי הסקירה ב"הרפואה" ממליצים על בדיקת הנושא מכל ההיבטים גם הבריאותיים וגם הכלכליים.

בדיקה ממוגרפית ● מעוררת תקווה

בעקבות החולדות?

תרכובת ונדיות במקום אינסולין

ניסויים שנעשו בחולדות "חולות סוכרת" הוכיחו, כי ניתן במידת מה לשפר את מצבן של החולות על־ידי תוספת של תרכובת ונדיות למזון.

תרכובת ונדיום למי השתיה של החולדות הדיאבטיות מנמיכה את רמת הסוכר בדמן, מחלישה את הצימאון האופייני במחלה. הנתרן הוונדתי חולל שינוי ניכר גם במאפיינים מטבוליים אחרים ובכלל זה אובדן במשקל, בקליטה הנמוכה של סוגי סוכר ובחילוף החומרים הירוד של הגלוקוז ברקמות הגוף, בכור המפותח לאחסון שומנים ובתגובה המרוכאות של הרקמות לגירויי אינסולין.

סוכרת החולדות כאמור, היא מודל לסוכרת האנושית. ניצול מימצאים אלה אינו בר־השגה מהיום למחר. המחקר בוצע בקנדה והמשכו במכון ויצמן. פרופ' יורם שכטר, שעסק ועוסק בנושא, מציין, כי יש חשיבות רבה לכיוון חדש של הטיפול בשל האפשרות לצמצם את הצורך בשימוש באינסולין, שכן השיטה המקובלת — זריקה, אינה נוחה ולא תמיד ניתן לישמה מבלי לגרום לתופעות לוואי, תגובות חיסוניות נגד האינסולין, בעיות מינון ועוד.

מנטרלים תהליכי השמנה

תרכובות ונדיות מסיסות מצויות במי שתיה בכמויות קטנות ולא מספיקות. תרכובות גדולות בהרבה מאלו שמופיעות בטבע אינן מצויות בצורה גלויה לעין. בדיקות שנעשו בחיות ניסוי בתום 3 שבועות של הזנה בתרכובת ונדיום לא גילו פגיעות בכבד או בכליות.

על דרך הפעולה האפשרית של התרכובות הוונדיות אומר פרופ' שכטר: "הטבע השכיל לתכנן את המערכות ההורמונליות כך, שכל אחת מהן תכלול בתוכה גם מנגנון בלימה למניעת פעילות יתר. מערכת האינסולין אינה יוצאת מכלל זה. יש בה מנגנון בלימה תוך תאי ומנגנון זה משביח בשלב מסויים את תהליכי העברת הגלוקוז המתנהלים כתוצאה מנוכחות האינסולין. אותו מנגנון עצמו פועל למעשה גם בהיעדר אינסולין ומונע כל העברה ספונטנית של גלוקוז. לאור פעילותן של התרכובות הוונדיות נראה, שהן משבשות את מנגנון הבלימה בשני המקרים, גם לאחר מתן אינסולין וגם כאשר יש חוסר בהורמון".

מנגנון הפעולה של תרכובות הוונדיום עולה בקנה אחד עם האפשרות שרקמות שקליטת גלוקוז משובשת אצלן בגלל חוסר באינסולין מתעוררות לפעולה בנוכחות התרכובת. ונדיום, שלא כאינסולין, חודר למוח ומשפיע על מרכז תחושת הרעב. בדרך זו מנוטרלים תהליכי השמנה המוכרים אצל חלק מחולי הסוכרת.

אינטרפרון־ביתא כנגד שלבקת

אינטרפרון — ביתא הנמצא בשוק כתכשיר רפואי בשם "פרון" משמש כתרופה יעילה למדי לטיפול בשלבקת השפתיים ואברי המין. השימוש בתכשיר מקטין את זמן הרפאת המחלה, מחליש את חריפות התופעות הכרוכות בה (גירוד וכאב) ומצמצם הישנותה. תופעות לוואי לא נרשמו. כל הדברים הטובים הללו פורסמו בכתב העת הנודע "לנצט" במאמרו של פרופ' מישל וככל ממכון ויצמן.

הטיפול במצבים הנגרמים על־ידי הנגיף של השלבקת מסובך בשל העובדה שההתפרצויות חוזרות על עצמן. לא ברור מה משך תקופת "ההרדמה", מה גורם לנגיף "להתעורר". יש סברה, כי שכיחות ההתעוררות גבוהה יותר אצל אלה הלוקים בפגם כלשהו במערכת החיסון. תשומת לב מיוחדת המופנית לשתי צורות השלבקת — השפתיים ואברי המין נובעת מהעובדה, שיש בהן סיכון להדביק בני־זוג וילודים. כן יש סכנה נוספת של תופעת סרטן באברי המין.

לפי המשוער יש בטיפול באינטרפרון — ביתא כדי להפחית באוכלוסיית הנגיפים הנותרת בעצבים לאחר כל התקף, כן יש בו כדי לתמריץ את המערכת החיסונית של החולה. התכשיר מיוצר במעבדות "אינטר — ידע", בנס־ציונה.

נצ"מ חנה קודר־ספיר וסנ"צ מירי מיטשל. מארגנות הפרוייקט

היסטוריה משטרתית

במסגרת תערוכת הה־40 למדינת ישראל, תציג המשטרה את תולדותיה מאז הקמתה ועד היום.

בתערוכה יוצגו קרוב ל־1000 פריטים ביניהם מיכשור מהחדיש ביותר לצד ציוד וכלים "היסטוריים" שהובאו ממוזיאון המשטרה, ואשר שרתו את משטרת ישראל מראשית דרכה. למבקרים בביתן תוסבר פעילות המשטרה כמעט בכל נושאי עיסוקיה.

בראש צוות הכנת הביתן עמדו נצ"מ חנה קוצר־ספיר, ראש היחידה לקשרי קהילה ומשטרה, ועוזרתה, סנ"צ מירי מיטשל.

הצוות הקים במקום מוקד 100, שיחובר לרשתות הקשר המשטרתיות ויאפשר למבקרים לעמוד מקרוב על עבודת מוקד המשטרה. כן הוקדשה בביתן פינה מיוחדת ליחידה המיוחדת ללוחמה בטרור. זו הפעם הראשונה, שניתן יהיה לחזות בסרטת פעילות ובתצוגת אמצעי־קשר.

אמצעי־קשר, כמו מכשירי מכ"ם לפריזה מהירות, ציוד ומיכשור של המעבדה לזיהוי פלילי, ציוד לפיזור הפגנות, ובכלל זה ציוד לפיזור ההפגנות, ציוד לפירוק מטעני חבלה, ציוד ימי, המשמש את משמר החופים של המשטרה, ובכלל זה סירת משטרה, רכבים ואופנועים חדישים וישנים, חימוש, ופריטים נוספים.

בנוסף לציוד שיוצג, יוקרנו סרטונים אודות עבודת המשטרה ויוצגו כ־500 צילומים ושיקופיות מפעילות המשטרה ומדים המגוונות של אוכלוסיית השוטרים ומאורעות היסטוריים.

יש לציין, כי מכל הגופים המשתתפים בתערוכה, רק המשטרה הטילה את בניית הפרוייקט המסובך על כתפיה של אשה.

תקנים נודדים

הסכמת שר המשטרה, להעביר חקירות ושיפוט שוטרים החשודים בפליליים לגורם חוץ־משטרתי, ניתנה בעיתוי נוח למשרד

הביקורת החריפה, שהוטחה במשרד המשטרה, לאחר פרסום הדו"ח הסנימי של מבקר המשרד, אברהם ארם, אודות חקירות השוטרים הנערכות עתה במשטרה, באה בעיתוי נוח ביותר לשר. בימים אלה, של טרם בחירות, החליט חיים בר־לב לעשות מחווה: הוא הודיע, במכתב ליועץ המשפטי לממשלה, כי הוא מבקש להעביר את חקירות השוטרים החשודים בפליליים מידי המחלקה לחקירות־פנים, לידי גוף חוץ־משטרתי שיוקם. לשם כך הוא אף מוכן להקצות תקני חוקרים המשרתים עתה במח"ש.

במכתבו של השר ליועץ המשפטי לממשלה הוא מציין, כי לאחר דיון ממצה בסוגיית חקירת שוטרים בגין חשד לעבירות פליליות, סוכם על דעת המפכ"ל, כי המשטרה תהא מוכנה לכך, שחקירת חשודות לעבירות פליליות לשוטרים תערך על־ידי גוף חוץ־משטרתי. לצורך זה תעביר משטרת ישראל את 15 תקני החוקרים של המפלג לחקירות פנים במטה הארצי לגורם החוץ־משטרתי שיוקם. כן סוכם, כי בית־הדין למשמעת במשטרה לא יעסוק בשיפוט שוטרים הנאשמים בעבירות פליליות, אלא יטפל בעבירות משמעתיות בלבד.

השר הדגיש במכתב, כי הוצאת העבירות הפליליות מסמכותו של בית־הדין למשמעת מחייבת שינוי חקיקה. הנושא ישולב במסגרת הצעת החוק לתיקון פקודת המשטרה, אשר עברה בקריאה ראשונה, ונמצאת בדיון בוועדת הפנים לאיכות הסביבה של הכנסת, לקראת הבאתה לקריאה שנייה ושלישית.

גורמים במשרד המשטרה חושבים שהסכמה זו של השר והמפכ"ל מוכיחה הלכה למעשה, כי למשטרה אין מה להסתיר בנושא שיפוט שוטרים. אולם לאור טענות חוזרות ונשנות שהושמעו בעניין זה, הוחלט כאמור להעביר את החקירה והשיפוט של השוטרים החשודים בפליליים לגורם אחר. לטענתם, שאמנם באה בעיתוי, יש משמעויות רבות יותר מזו של העברת תקני חוקרים מידי הגוף המשטרתי לגוף המקצועי שיוקם. אין די במספר חוקרים מיומנים, כדי להקים גוף מקצועי ואמין. ואין גם די בכך, שהשר מודיע, כי בית־הדין המשמעתי של המשטרה לא ידון בשוטרים החשודים בפליליים. מכיוון שלא תמיד מובאים שוטרים אלה למשפט האזרחיים, הרי השוטרים החשודים בפליליים, שאין מספיק ראיות כדי להביאם לבית־דין אזרחיים, יצאו פטורים בלא כלום.

קשה להניח, כי היועץ המשפטי לממשלה יורזו עתה להרים את הכפפה שנזרקה לעברו ויבחן את כל משמעויות ההצעה ואת הצעת לה. דומה, כי במשרד המשטרה מודעים גם לכך.

לאן נעלמו הפסנתרים

שישה פסנתרים כחול־לבן, המיוצרים בתעשייה הקיבוצית, מצאו להם דרך מקורית להיעלם אל תהום הנשייה. לא, חלילה, פסנתרי פלסטיק, או פסנתר צעצוע, אלא פסנתר מאסיבי ממיטב תוצרת התעשייה הישראלית. העוסקים ביצורו ובשיווקו האמינו באדם, ובמוכר חר בסוחר, שמקצועו מתמקד בכלי־נגינה ובגילוי הבנה במוסיקה.

במשך השנים. האחרונות התברר לאנשי המפעל, הנמצא במרכז הארץ, כי לפסנתרים האיכותיים שהם מייצרים נוספה תכונה שלא היתה במקור. מדובר בכאלה ששווקו ליבשת אמריקה, לאירופה וגם בישראל. המפעל נהג למשגר את הפסנתר, כלומר: להעבירו לרשותו של בעל החנות ולא לקבל תמורה עבורו, על־פי חוזה, סוכם כי הפסנתר שייך למפעל, והוא מוצג בעסקו של הסוחר כאמצעי־שיווק.

במהרה התברר, כי הסוחרים הורידו גילו דרך טובה להרוויח כ־5000 ש"ח על כל פסנתר, בלי מאמץ־יתר. הפסנתר הגיע למישגור לבעל העסק, בשל סיבה זו או אחרת חיסל הסוחר את עסקו ואת חנותו ונעלם עם הפסנתר. מאז שנת 1983 נעלמו כאילו בדרך זו שני פסנתרים, שמספרם 8302060 ו־8302061; שני פסנתרים בנצרת, שמספרם 82509, 82036; ושני פסנתרים בארץ האחד בנתניה, והשני בכפר־סבא, שמספרם 87004, 82133.

בדרך זו נגרמו למפעל נזקים בשיעור של כ־30 אלף ש"ח. אך הנזק הרב ביותר שנגרם הוא אובדן האמון ביושרו של הסוחר. משום נאלץ הסוחר העושה כאן עסקים לרכוש את הפסנתר בתנאים מחמירים. אולם אמונתם של היצרנים לא אבדה לחלוטין. אם יגלה מנגן חובב או מקצועי, כי אחד מהמספרים האלה מופיעים על הפסנתר הנמצא בביתו, יואיל נא ליידע את כותבת שורות אלה במערכת "על המשמר".

כסא טוב באמצע

מאת דורית גפן

דילים מדולדלים

יעקובי, שחל, גור – שאיפות למקום הראשון

רמון – סיכוי לפרוץ קדימה

אלמוזלינו ונמיר – מאבק אישי מרתק

"ריצת הגמר" של 52 נבחרי "העבודה" (במרכז המפלגה ובמחוזות) התחיל בבוקרו של יום רביעי הבא, והסתיים ככל הנראה בשעות הקטנות של הלילה.

מבין המתחרים יש כאלה שבחירתם במקום ריאלי אינה עומדת בסימן שאלה. יחד עם זאת הם מבקשים להגיע לקו הגמר, שבשבילם פירושו קרש קפיצה חדש או מחודש, ראשונים, או בין הראשונים. מדובר קודם־כל במתמודדים, המכהנים כבר היום כשרים בממשלה, וכן בקבוצה של ח"כים, אשר דירוג טוב ברשימה לכנסת הי"12 עשוי להצעיד אותם עוד צעד קטן קדימה אל השכבה הדקה של הנהגת המפלגה, ולפתוח בפניהם סיכוי להיכלל בין השרים של הממשלה הבאה, אם זו תורכב על־ידי שמעון פרס.

תהיה זו איפוא טעות לראות במאבק על העשיריה הראשונה רק עניין של יוקרה, או של כבוד. יש כאן קרב של ממש על העתיד הפוליטי של חלק נכבד מהמתמודדים. אכן, לא לגבי כולם. אין דומה מאבקם של יעקובי, גור ושחל למאבקו של אבא אבן, ואפילו לא של חיים בר־לב. ספק רב אם אבן מעלה ברעתה להתחיל בקריירה מיניסטריאלית מחודשת, או שהוא מבקש להכשיר את דרכו לקראת מאבקים עתידים על ראשות המפלגה. גם בר־לב, אפילו אם הוא חושב על קדנציה מיניסטריאלית נוספת, ודאי אינו שייך לקבוצת המתמודדים, שרוצים כבוא היום להיות "היורשים" של ההנהגה הנוכחית.

מתכננים קדימה

לא כן מאבקם של השרים יעקובי, גור ושחל, אשר לכל אחד מהם יש שאיפות לעמוד פעם בראש מפלגת העבודה. נכון, הנושא אינו אקטואלי לפחות בקדנציה הקרובה, אך אנשים בעלי שאיפות מתכננים קדימה, מנסים לפחות לסלול חלק מהדרך, אשר יהיה עליהם לעשות במאבק הקשה והתחרותי נגד מתמודדים נוספים.

מבין שלושת השרים הללו, התהלך משה שחל לאחר הבחירות במרכז המפלגה, כמי שסידרו אותו, כמי ששמו לו רגל מכוונת. אנשים שלו אף נקטו לשון בוטה במיוחד באומרם, כי "עשו חוזה נגד שחל". אין ספק כי לא כל הקבוצות מילאו את הדיל שעשה אתם; יכול להיות שהיו כאלה שחזרו בהם, מבלי שאמרו זאת, או שמארגני "הדילים" לא הצליחו לכפות את העיסקאות שלהם בשלמותן על חברי החוגים והמחוזות שלהם. אנשי שחל הגדילו לעשות בחפשם תירוצים ל"כשלון" שלו, כאשר טענו כי פרס, לא פחות ולא יותר, פעל נגדו. פרס, ככל הידוע, מיעט להפעיל את השפעתו בסיבוב הבחירות הקודם. רק בימים האחרונים ממש פעל לטובתם של כמה אנשים, ביניהם אבא אבן, ונלי כרכבי הערביה. אם היו טענות כלפי יו"ר המפלגה אלה באו על כך, שלא התערב די לטובת אנשים מסויימים. אך פרס לא פעל נגד אף אחד. גם לא נגד שחל. יש מידה לא מבוטלת של יומרה בטענה כזאת, הנשמעת מפי אנשי שחל. שכן מעבר להסבר הקלוש שהיא נותנת לאי הצלחתו בבחירות לפאנל, היא מעמידה אותו כפיגורה, שפרס חושש ממנה כביכול. וכי שחל מהווה איום כלשהו על מעמדו של פרס במפלגה מה, הוא עלול להדיח אותו, או לדחוק את רגליו אם להשתמש בביטוי השגור בפי רבין בעניינים אחרים: זהו פשוט קישקוש. לא רציני, וספק אם מכובד.

סיפור שנגמר

יחד עם זאת ראוי לזכור, כי התוצאות של הבחירות בפאנל אינן חייבות לחזור על עצמן. התחרות הפעם היא שונה והרבה יותר מוגדרת. המיקומים שהיו בפאנל הם בבחינת סיפור שנגמר. הבחירות לדירוג הם סיפור חדש. הצפיפות בעשיריה הראשונה (והמקומות שמונה עד שבעה־עשר ברשימה לכנסת) גדולה. בנוסף לשמות שכבר הוזכרו אפשר למצוא בין המתמודדים גם את שני אנשי התק"ם, השר יעקב צור וסגן השר אברהם כץ־עוז.

מאבק אישי מרתק יתנהל בוודאי גם בין שתי הנשים ש"רצות" בעשיריה הראשונה: חברת הכנסת אורה נמיר והשרה שושנה ארבלי־אלמוזלינו. אורה נמיר רוצה להיות שרה בממשלה הבאה. יש לה בעניין זה את תמיכת מחנה רבין, אך גם מעבר לכך. ב"עבודה" יש הסבורים, כי בממשלה בראשות העבודה צריכות להיות שתי נשים, אבל אם יהיה רק מקום אחד, למיקום של כל אחת מהשתיים (נמיר וארבלי־אלמוזלינו) ברשימה יכולה להיות חשיבות מי משתיהן תהיה המועדפת.

בעשיריה הראשונה יתחרו גם מיכה חריש, דוד ליבאי, חיים רמון, רפי אדרי, שבח וייס, רענן נעים, מיכאל בר־זוהר וככל הנראה גם לובה אליאב, ואולי גם אליהו שפייזר. אם אכן כל אלה ירוצו לעשיריה הראשונה — שמונה מהם "יפלו" ויעברו כמובן להתמודד על העשיריה השניה. כל הפנים המתמודדות לעשיריה הראשונה אינם בבחינת בשורה חדשה, להוציא אולי את חיים רמון, שהוא סיכוי בשבילו לפרוץ קדימה, ומבחינת המפלגה זוהי הזדמנות להציב בשורות הקדמיות יותר שלה איש צעיר, בן 38. כל האחרים מסתובבים ליד גיל החמישים ויותר.

העשיריה השניה

אם לחזור לסיפור של "הדילים", הרי אין ספק, כי הפעם כושר התמרון ומרחב הפעולות יהיו קטנים יותר. ההערכה היא, כי ייעשו דילים מצומצמים. מה גם שיש הטוענים, כי "הדיל" העיקרי, האפקטיבי ביותר, יכול להיות לגבי העשירית הראשונה, שכן אם אנשים הכלולים בדילים לא ייבחרו, או ינשרו לעשיריה השנייה, עלולים "הדילים" לגבי המתמודדים בעשיריות האחרות להתמוטט כמגדל קלפים.

לעשיריה השניה נרשמו עד יום רביעי בבוקר (ההרשמה מסתיימת היום בשתיים אחר־הצהריים) רענן כהן, אורי עמית, יוסי ביילין, אלי דיין, נאוה ארד, גדליה גל, עמנואל זיסמן וזכי נסים. אליהם יצטרפו בוודאי נוספים, כמו אברהם (בייגה) שוחט, ערנה סולודר, שמעון שטרית ועוד וכמובן השמונה שלא יצליחו לעבור בעשירית הראשונה.

מי שסבור כי קביעת העשיריה שבה מתמודדים היא דבר כה פשוט, טועה. ישנם כמובן שיקולים אישיים של הרצים לגבי סיכוייהם היותר טובים, אך ישנם גם התחשבות קבוצתית, שלא תמיד עומדת במבחן. כך למשל פרץ סכסוך במחוז ירושלים, כאשר שמעון שטרית החליט להציב עצמו בעשיריה השניה יחד עם מזכיר המחוז עמנואל זיסמן. הדבר לא היה מעורר תשומת־לב, אלמלא, הבטחה מוקדמת של שטרית להתמודד בעשיריה השלישית, ולאפשר לזיסמן לרוץ לבד בשניה. נראה כי שטרית שינה את דעתו לאור המיקום הטוב שזכה בו ב"מוקדמות".

סיפור דומה, אם כי לא לגמרי, ישנו במחוז חיפה. שבח וייס הפתיע מעט את שחל כאשר החליט לרוץ גם־כן בעשיריה הראשונה. אמנם הדבר לא חייב לפגוע בשחל, שבחירתו ודאית. ספק גם אם החלטת וייס היא לשביעות רצונו של מחנה רבין, שאליו הוא משתייך. למחנה רבין יש כבר שני "רצים" בעשיריה הראשונה: אורה נמיר ויעקב צור.

גם בתק"ם היו ויכוחים גדולים לגבי השיבוצים בעשיריות. הנפגע העיקרי הוא יוסלה בר־ציון, אשר רצה להתמודד בעשיריה השלישית, ואף הורדו להוציא פירסום לחברי המרכז עם הציון שהוא רץ לעשיריה השלישית. בר־ציון האמין, כי היכרותו הקרובה עם חברי המרכז (הוא ראש אגף ההסברה) היתה מסייעת לו להיבחר. אך בתק"ם עשו שיקול כולל יותר, והתחשבו ככל הנראה בביקורת שנשמעה בתוך חלקים במפלגה על כך שהם מנסים להריץ בכל אחת משלוש העשיריות הראשונות שני מועמדים. כך סוכם, שבעשיריה השניה תתמודד רק ערנה סולודר, בשלישית חגי מרום, ושני הנוספים, בר־ציון ומנחם גלעד, רק בעשיריה הרביעית.

פנים חדשות במראה הציבורית

אם עמדנו על מניעיה של הקבוצה הבכירה של המפלגה שמתמודדת בעיקר על מקום טוב ומכובד, ואין היא מודאגת מהיכללותה במקום ריאלי, הרי המאבק הקשה והרציני ביותר יתנהל בין הפנים החדשות באמת, כל אותם האחרים מבין החמישים, שבשבילם השאלה הגדולה היא, האם יהיו קישוט ברשימת המפלגה לכנסת, איש בין המקום הארבעים־פלוס או אף רחוק מזה, או שיצליחו להתברג בין המקום השלושים לארבעים, בלי שיסבלו מפרפורי לב מיותרים עד אחרי ה־1 בנובמבר, עת יודעו התוצאות של הבחירות הכלליות לכנסת.

במירווח המצומצם הזה עד המקום ה־40 ישנם חמשה־עשר מקומות (הערבי והדרוזי — פנים חדשות גם כן — נמצאים כבר בפנים בזכות השיריון). אלה הם אשר אמורים לתת למפלגת העבודה את אותו ריענון שעליו הושחתו כל כך הרבה מלים. הם שצריכים לגוון את פניה המוכרות עד טישטוש, להצעיר אותן, לגמש אותן בכמה בהרות־חן עדתיות. אולי לא יהיו אלה פנים ממש חדשות במראה הציבורית, אך בכל זאת הן יהיו פנים קצת שונות. יותר עדכניות, יותר נכונות, וממילא יותר מושכות.

מי יהיה מספר ארבע

ששה מקומות שוריינו בראש רשימת מפלגת העבודה לכנסת הי"12. המקום הראשון ניתן לפרס. למעשה הוא נבחר כמעט פה אחד במרכז מפלגתו לפני כחודשיים.

רבין ונבון יהיו אחרי פרס ברשימה.

שלושת המשוריינים האחרים הם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יו"ר הכנסת שלמה הלל, ומזכ"ל המפלגה עוזי ברעם. זה כבר הודיע, כי אין לו עניין להיאבק על הבכורה עם קיסר והלל, ויסתפק במקום השביעי ברשימה.

המקום החמישי משוריין לעזר וייצמן. עכשיו מתנהל מאחורי הקלעים של מפלגת העבודה מסע לחצים על "השלישיה המותחת", שבסמכותה למקם את קיסר, הלל וברעם. הללו, כך אומרים, תובע לעצמו את הבכורה, דהיינו את המקום הרביעי והמכובד. מול הלחצים הללו סבורים רבים במפלגת העבודה, כי מפלגה, הנושאת את שם העבודה בכותרתה, חייבת להציב את המנהיג הרשמי של העובדים, את מזכ"ל ההסתדרות, עם כל הכבוד לתפקידו הנכבד של שלמה הלל כיו"ר הכנסת. אומרים רבים ב"עבודה", יש הבדל גדול בין האהדה שיש לקיסר בציבור הרחב, לבין זו שיש להלל.

זאת ועוד, הפעם אין אפילו אפשרות לשחק בנושא העדתי, שכן שניהם מזרחיים. אדרבא, לקיסר יש אפילו יתרון מסויים, שכן ליוצאי עיראק יש ייצוג יחסי גדול ברשימה שתהיה, לא כן ליוצאי תימן. אך אלה שיקולים משניים, אם בכלל. מה שקובע הוא, טוענים אלה המעדיפים שקיסר יעמוד במקום הרביעי, זה שהזיקות של קיסר נמצאות גם מחוץ למרכז המפלגה, ומיקומו ברשימה יבטא בין היתר את יחסם של ראשי המפלגה להסתדרות ולעובדים.

ב"עבודה" מעריכים, כי בישיבת מרכז המפלגה המתקיימת היום בתל־אביב, והיא ככל הנראה האחרונה לפני ישיבת המרכז, שבה ייערכו ביום רביעי הבא הבחירות לדירוג הכולל של הרשימה, יביאו פרס, רבין ונבון לידיעת המרכז את מיקומם של קיסר, הלל וברעם ברשימה לכנסת. "בלתי סביר שהמפלגה תדרג את המקומות משמונה ואילך, ולא תדע מי נמצא במקומות הרביעי, השישי והשביעי — אומרים ב"עבודה". טענה הגיונית מאד.

קיסר והלל – למי יש יותר דיוויזיות

חרות: 69 יותר מדי

רשות הקורא

מצרים ואש"ף

בתאריך 31.5.88 אמר שר הביטחון רבין, כי פתיחתו של משרד אש"ף באל־עריש תיראה בעיני ישראל כדבר חמור, משום שאין לו כל ספק ש"משרד כזה לא ישמש כמכשיר פוליטי, אלא יפעל לסייע בידי גורמי אש"ף לבצע פיגועי טרור, דבר הנוגד את חוזה השלום בין מצרים לישראל" (הציטוט מדברי השר).

אין זו הפעם הראשונה שמנהיגינו מהלכים עלינו אימים בסוגיה זו. כבר בשנת 1979, חודשים ספורים לאחר תום השלב הראשון של פינוי חצי האי סיני, פורסמו בעיתונות הישראלית ידיעות בדבר אפשרות כינונו של משרד אש"ף באל־עריש. הידיעות לוו בהתבטאויותיהם של חברי ממשלת ישראל דאז בעניין "הסכנה הבטחונית" שבדבר.

כמי ששהה בגפו באותה תקופה במבואותיה המזרחיים של העיר המצרית שבצפון סיני — לאחר שחציתי בשוגג את קו הגבול לשעבר אל־עריש־ראס־מוחמד, שלא היה מסומן בשטח — עלי לחוות עם יד על הלב, כי את "הסכנה הבטחונית" הנ"ל מצאתי אך ורק במוחותיהם של מי שכעבור מספר שנים הקריבו כ־650 מבנינו הצעירים על מזבח המולך הלבנוני.

שמא השר רבין מתכנן מלחמה חדשה, בשם "מבצע שלום הנגב"?

אהוד שפיגל, רמת־גן

אחרי שנים אחדות

קראתי ב"על המשמר" מי"ד בסיוון תשמ"ח על קריאת הצוות הפוליטי של השומר־הצעיר אל נשיא המדינה. אני מצטרף לקריאה, ומבקש לפעול ביתר שאת למען עשיית דין אחד בפורעי החוק באשר הם:

● רוגמי האבנים וזורקי בקבוקי התבערה בארץ־ישראל, אפילו הם מחזקים בידיהם תינוקות וילדות;

● מציתי היערות ושדות מרעה. מעניין, אך שרות התיכה הנפלאים הכשלים היום בארץ אינם נפגעים כלל;

● המסיתים נגד פעולות המימשל בפרהסיה — נגד הצבא ובעד פושעים.

אסירי המחתרת פעלו לשם הגנה עצמית, כאשר השלטון לא פעל בהתאם לעיקרון בסיסי זה, ולכן יש להבינם ואחרי שנים אחדות בכלא מגיע לחון אותם.

ד. ונטורה, קדומים

שוויון בפני החוק

אנו החי"מ, מורים, עובדים ותלמידים במדרשת רופין שבעמק חפר, מביעים את מורת רוחנו והסתייגותנו מן התופעה שיהודים היורים בערבים והורגים אותם אינם מובאים לדין, בנימוק של הגנה עצמית, ואילו אישה ערבייה, המשליכה אבן בראשו של יהודי היורה לכל עבר והורג ערבים וכולל בני משפחתה הקרובים, מועמדת לדין ולא מוכרת לה זכות ההגנה העצמית. אנו קוראים להקפיד על שמירת השוויון בפני החוק ומצפים מן המערכת המשפטית לפעול לשמירת המדינה מפני היסחפות אחר הסחרור הלאומני והגזעני.

220 חתימות, מדרשת רופין

בני ערובה

[illegible]

22 חתימות, בית [illegible]

בימים טרופים אלה

אינני מבין איך יכולתם לפרסם כתבה כל כך מרושעת ונבזית כמו כתבתו של יואב אביב "ריאקציה שמאלנית", ("על המשמר", 3.6.88). אביב כותב כך: "אם בסופו של דבר יתברר שהצעירים אנשי דרך הניצוץ, המואשמים בבית המשפט, אכן ביצעו את הדברים המיוחסים להם בכתב האישום, הרי בדרך הזאת, שבה בחרו ללכת, יש הרבה יותר מאשר ניצוץ של בגידה". וכאן הוא מוסיף ומפרט את נוראות הבגידה בישראל ובעמים, וממשיך כך: "אם נתרגל גם לבגידה כזאת, כמו למעשים אחרים שהורגלנו בהם, אין ספק שלא יהיה לנו עוד מקום על המפה. פריקת העול וההתפוררות ייהפכו לעובדה ואז אין ספק שמחיקתנו מהמפה תהפוך רק לעניין של זמן".

יואב אביב מפרט לנו כאן לפרטי פרטים את העתיד השחור הצפוי לנו מבוגדים רשעים כמו מיכל ורוני. רק דבר אחד שכח לפרט — ואם בסופו של דבר יתברר בבית המשפט שמיכל ורוני לא ביצעו את המעשים המיוחסים להן, מה אזו האם יתנצל לפניהן, או שמא יבלע את כובעו ואולי יפצה אותן בדרך זו או אחרת על הנזק המיותר שגרם להן ולבני משפחתן?

הייתי רוצה לשאול את יואב אביב שאלה אינטימית ביותר: האם בימים טרופים אלה אתה עדיין מאמין בצדק של המשפט הישראלי?

יוחנן מרגלית, מעגית

שבוע הספר היקר

בבואי, עם פתיחת שבוע הספר העברי, לסוכנות סטימצקי בעפולה, לקנות ספר של זאב ענר, "סיפורים של 70 בתים", בחלון הראווה היה המחיר על הספר 29.50 ש"ח, נכנסתי לחנות, ביקשתי את הספר ונאמר לי כי מחירו הוא 30.85 ש"ח. אמרתי, הרי בחלון כתוב מחיר אחר. אז נאמר לי, כי זה היה מחיר מבצע ובשבוע הספר העברי המחיר הוא יותר גבוה. זאת אומרת, כי בשבוע הספר העברי אנו משלמים יותר מהרגיל, ואין הנחה. והרי זו הונאת הציבור.

מנחם מרגלית, מרחביה

אכזריות חקלאית

כל שנה [illegible], בתקופת הקיץ, מתים [illegible] אלפי [illegible] הכלואים בתאים קטנים [illegible] של החקלאים בישראל. [illegible]

מיכאל צייטל, תל־אביב

פסיפס חקלאי

החקלאים — בסוף התור

החקלאים הסבו בשנים האחרונות למיותרים — קובע יורם תמרי, מחזיק תיק המים במרכז החקלאי בשיחה על "תכנית האב למשק המים" שפורסמה באחרונה חבי תהיל.

מצד אחר, לדבריו, ראויים מחברי תכנית האב לכל השבחים על עבודתם הרצינית, בעיקר משום שהוזמן בשל לתכנית לאחר שלוש שנות בצורת, ואין לשכוח את יוזם התכנית, נציב המים צמח ישי. מצד שני, בתכנית הנחות הנתונות לוויכוח. למשל, הקיצוץ במים לחקלאים והסבות לתושבי הערים ולתעשייה. לדברי תמרי, הנושא הזה לא נבחן עד תומו. לפני שנתיים, ב־1986, קיצצו לחקלאים 200 מיליון קוב מים בגלל המחסור במים. לפי התכנית, היו אמורים לקצץ גם לצרכנים בעיר ולתעשייה 60 מיליון קוב. ברור שלחקלאים קיצצו — הם בסוף התור. לעירונים ויתרו. גם השנה, שהיתה ברוכת גשמים, יקצצו מיכסות מים לחקלאים, אף כי השנה לא חסרים מים. לדבריו, קיצוץ מיכסות המים לחקלאות חפף לקו מוביל במדיניות נציבות המים.

השימוש במי קולחין הוא רק בתחילת הדרך, ועדיין לא ידועות ההשפעות של השימוש במי קולחין על גידולים חקלאיים. לדעת תמרי, אסור לשכוח כי במי קולחין, ויהיו משופרים ככל שיהיו, יש כמות של לפחות 300 מ"מ כלורידים. מדובר במפעל שפכי גוש דן, "השפד"ן". במפעלים אחרים כמות הכלורידים יותר גדולה. מהניסיון הקצר הקיים עד כה עולה, כי שימוש במי קולחין בכוונה לא שינה את רמת היבולים. באבוקדו, הרגיש מאד למים כלורידיים, הנושא טרם נבדק. בירקות לא ידוע. הנחת התכנית, כי בשנת 2010 יומרו 64% מהמים השפירים לחקלאות במי קולחין ובשטופות היא מוקדמת ופזיזה. יש אזורים שלפי התכנית כמעט לא ישאירו מים שפירים לחקלאים, כמו הגליל המערבי, עמק יזרעאל והנגב. תמרי מזכיר, כי העמק סובל עכשיו מהמלחת קרקעות. המרה מאסיבית של מים שפירים במי קולחין מסכנת לדעתו את המצב, אם תימשך המלחת קרקעות.

הוא מתנגד להמלצות תכנית האב בכל הנוגע למימון. בתכנית מדובר על השקעה שנתית של 90 מיליון דולר לפיתוח מקורות מים האמורה להימשך עשר שנים, כלומר השקעה של 900 מיליון דולר לפחות. הממשלה העמידה בשנת התקציב הנוכחית 30 מיליון דולר לפיתוח מקורות המים. רוב התקציב מוטנה לביצוע השפד"ן וכך יקרה כנראה בארבע השנים הבאות, עד לגמר העבודה בשפד"ן. מנין יהיה כסף?

נציב המים צמח ישי ממליץ לחקלאים שיקחו את היוזמה על עצמם, כלומר יקחו הלוואות. וכאן עולה השאלה — מה הם המים, אם הם משאב לאומי, מדוע יוטל העול על החקלאים? הכביש הוא משאב לאומי וכיצד אינו מוטל על המשתמשים בו.

לתמרי יש לב כבד על האוצר, המנסה להטיל על החקלאים את מה שהוא מכנה העלות הריאלית של המים. אם המים הם משאב לאומי, וכך מתייחסים אליהם בכל העולם — מדוע על החקלאים לשלם עלות ריאלית?

לדעתו, מחברי תכנית האב התעלמו ביודעין או שלא ביודעין, מתכנית האב לחקלאות שהוכנה במשרד החקלאות. בשעה שמשרד החקלאות ממליץ על הרחבת מטעים, המלצות תכנית האב מצביעות על כך שיחסלו מים, במיוחד למטעים, ובעליהם ייאלצו להסב אותם לגידולים שאינם זקוקים למים רבים. תמרי סבור שצריכה לפעול רשות מים מרכזית. תכנית האב יכולה לשמש בסיס, אך לא יותר מכך.

עדנה למיכון החקלאי בארה"ב

לאחר תשע שנות רזון במכירות מיכון חקלאי חלה התעוררות בחודשים הראשונים של השנה. מכירות הטרקטורים עלו ב־9% אחוז ומכירות הקומביינים גדולה אף יותר — כתוצאה מעלייה בהכנסות ומהקטנת חובות. רוברט הנסון, יו"ר מועצת המנהלים של חברת "ג'ון דיר", הכריז שבאה להם שנה טובה. "ג'ון דיר", שמכירותיה היו נמוכות מאד במשך שנים ארוכות, מתאמצת עתה כדי למלא את כל ההזמנות. אחרי הפסד של כ־100 מיליון דולר אשתקד צופים השנה מנהלי החברה רווח של כ־902 מיליון דולר, התפתחות שהעלתה את מניות החברה בוול סטריט ב־47 נקודות.

"ג'ון דיר" עומדת להציג בחודשים הקרובים מיכון חקלאי חדיש כגון טרקטורים בעלי יכולת גדולה יותר וקומביינים מדור חדש. מתחריה אינם מפגרים אחריה. חברת "נאוויסטר", שירשה את חברת "אינטרנשיונל", עומדת להציג דור חדש של טרקטורים וקומביינים. גם חברת "קיי.די." (קלוקנר דויטש), שרכשה את מפעלי המיכון החקלאי של חברת "אליס צ'אלמר", תציג מיכון חדיש "סורד" ו"מאסי פרגוסון".

חיים מרגלית

פלפל

הבלגאן חוגג

שלמה מרוקל

[illegible]

שיחות אליבי

(סוף מעמוד 6)

פלשתיניים, והשינוי הזה צריך היה להשביע את רצון האמריקנים, אבל נראה כי אין זה כך.

כאשר משווים את הגלריה המתארחת בקונסוליה האמריקנית בירושלים, עם הגלריה החדשה של רבין, הרי אפשר למצוא הבדל משמעותי. בעוד הפרו־ירדנים של רבין הם עדיין מנהיגי הזרם הירדני הבלעדי מן הסוג שהתייצב לימין חוסיין בקרע עם ערפאת, הרי האישים האלה אינם מוזמנים על־ידי האמריקנים, ומכאן שאין הם מקובלים עליהם כרלוואנטיים לתהליך המדיני. זמן קצר לפני שרבין פתח בסדרת פגישותיו, נועד הדיפלומט האמריקני ואט קלוואריוס, עם פלשתינים, שיצגו את מאווייה של ארה"ב לחדש את הקשר הירדני־פלשתיני, ולפיכך אלה כשטחים המייצגים את הניתוק מערפאת לא הוזמנו.

מן הצד הפלשתיני היו אישים, שרק אם אותם יזמין רבין למפגש, אפשר יהיה לומר בבטחון כי חל שינוי בעמדתו. כל עוד הם מוחרמים, הרי רבין מנסה לתמרן עם ריעיונותיו חישנות. מדובר כמובן באישים כמו חנא סניורה או ראש עיריית חברון המודח, מוסטפה נתשה. הללו מייצגים את הזרם המרכזי בפת"ח, שעמו מנסה כעת ארה"ב להדבר, להרתעתו של רבין (ושמיר).

את הגלריה הזאת מנסה רבין לעקוף — או לכיוון הפרו־ירדני או לכיוון האיסלם הפונדאמנטליסטי.

מנהיגות במעצר

לדקירות האלה עלולות להיות משמעויות חמורות מבחינת יחסי ישראל עם ארה"ב, בעקבות ועידת הפיסגה הערבית באלג'יריה. ארה"ב עוקבת בעניין רב אחרי הוועידה, והיא מקווה כי ראשי מדינות ערב יצליחו לשכנע את ירדן ואש"ף לחזור למתכונת יחסיהם המיוחסים, כדי שיוכלו שוב להרכיב משלחת משותפת לתהליך המדיני. חנא סניורה מייצג את הקו הזה. כל עוד רבין עוקף אותו, הוא עדיין פועל בניגוד למטרותיה של המדיניות האמריקנית.

אבל הוא עלול להיות בבעיה באופן הרבה יותר קונקרטי. הוועידה באלג'יריה עשויה להקציב סכומים לתמיכה באינתיפאדה. הסכומים אמורים לבוא על־ידי אש"ף ועל־ידי ירדן, או ששניהם יחזרו למתכונת הוועדה המשותפת. רבין יצטרך להחליט אם להתיר לכסף הזה להכנס לשטחים, ובפעם הראשונה עלולה לעמוד לפניו בעיה של כספים בלתי רצויים מירדן.

למקרה כזה עשוי להיות לרבין פתרון לטווח ארוך. כאשר נשאל באחרונה על המנהיגות החדשה בשטחים ענה "היא נמצאת במחנות המעצר". זה היבט מעניין של מדיניות המעצרים המאסיבית שננקטה באחרונה. רבין בוודאי הבחין כיצד הפך מתקן "אנצאר" המקורי בדרום־לבנון לחממת מנהיגות פלשתינית, ויש לשער כי הקמת "אנצאר 3" בנגב לא היתה נקיה לגמרי משיקולים דומים.

בבתי־הכלא הבטחוניים כבר מזמן הפסיקו להלחם במנהיגות המקומית של האסירים הבטחוניים, כלומר אש"ף, וראוי לשים לב כי ההכרה הישראלית במנהיגות הזאת, היא מן הסיבות שבבתי־הכלא הבטחוניים אין אינתיפאדה. גם במחנה "אנצאר 3" יש מנהיגות מקומית המוכרת על־ידי השלטונות הישראלים, וכעת היא נמצאת בתהליך גיבוש. יום אחד ישתחררו עצירי המחנות, והם עשויים לשנות לגמרי את פניה של המנהיגות המקומית בשטחים.

בלוף ממלכתי

(סוף מעמוד 6)

אחור את צה"ל, כך שניעלם כליל מעל האופק, משמע, מן הרוב המכריע של השטחים, לא יהיה עוד מימשל צבאי ישראלי, לא יהיה עוד מינהל אזרחי ישראלי ו"תיבון ותיחנק" רשות המינהל העצמי (מועצת מינהלית) ביהודה, שומרון וחבל עזה" של הפלשתינים — כלשון הסכמי קמפ־דייוויד. "המקודשים" עתה עלי־דך. ואין לשכוח: בחסותך והאריכה יתקיימו, לפי לשון ההסכמים, "בחירות חופשיות על־ידי תושבי השטחים הללו" — ולא תוכל עוד להגיד שאלה הם "סוכני אש"ף", "טירוריסטים", "עוכרי ישראל", אלא יהיה עליך לקדש את הבחירות הללו, ותחיינה תוצאותיהן כאשר תהיינה. ואגב, לא תוכל להתערב בבחירות ובתוצאותיהן, שכן נאמר באותם הסכמים "מתן אפשרות לנציגים הנבחרים של תושבי יהודה, שומרון וחבל עזה להחליט כיצד יקיימו מינהל עצמי באופן המתיישב עם הוראות ההסכם אשר להם".

לבוא ולומר שמיר דבק בהסכמי קמפ־דייוויד, כי הוא יודע שעתה אין להם עוד שחר, ופי הפלשתינים לא יסכימו עוד לתקופת מעבר, אלא אם כן ייקבע עתה מראש מה יהיה הפתרון הקבוע, והסדר הסופי ומאחר שלו אין פתרון סופי זולת סיפוח, ממילא "מובטח" לו, כי לא ייצא מכל אלה דבר וחצי דבר. לכן מקיים הוא מעין "עולם של בלוף", של הונאה, הונאה עצמית או הונאת הבריות.

סכסוכי העבודה במשק

צפוי קיץ חם

פקיד בכיר בבנק ישראל השמיע לפני מספר שבועות, בשיחה פרטית, השוואה בין השנה הראשונה של משה נסים כשר האוצר לשנה השנייה שלו בתפקיד. נסים שנה א' היה שר אוצר עם הרבה מזל: מחירי הפירות והירקות ירדו כשהיה צורך; מחירי הדלק לא עלו יותר מדי; המשק העולמי צמח ואיתו היצוא. היו לו גם הצלחות: הוא הצליח לשמור על התקציב וידע לרסן תביעות שכר. היה לו שיתוף פעולה מצד ההסתדרות והמעסיקים. נסים שנה ב' הוא פרשה אחרת, העגבנייה התירה את רישומה על המדד, הדולר נפל, הגרעון עלה ואי־ההוראות גובר.

אך אין תחום בו ניכר יותר ההבדל מאשר בתחום השכר ויחסי העבודה. במקום שיתוף פעולה, יש כיום עימות גלוי וחריף בין נסים לבין ישראל קיסר וחיים הברפלד. יש אומרים, שהעימות נובע לא מעט מהמתחים שבין שני מנהיגי ההסתדרות, כאשר הברפלד הוא הדוחף ל"מיליטנטיות" ומאלץ את קיסר לא לפגר אחריו. קיסר, על־פי טענה זו, צריך לחשוב לא רק על האיגודים המקצועיים אלא גם על "כור" ועל חברת העובדים.

הסבר זה מתעלם כמובן מהלחץ המופעל על מנהיגות ההסתדרות מלמטה, מצד האיגודים בסקטור הציבורי. לא ניתן לצפות שמנהיגי עובדים יעמדו מנגד לנוכח הרמות השחוקות וירידת השכר הנהוגות בשירות הציבור. למעשה, השאלה שצריכה להישאל היא למה לא פרצו קודם סכסוכי עבודה חריפים בסקטור הציבורי, ולמה רק בשבוע הבא עלולה לפרוץ שביתה כמעט כללית.

מילכוד תוספת היוקר

נסים לא נראה כמי שמודאג יתר על המידה מהסערה המתקרבת. ככל הנראה הוא החליט כי מה שטוב לשביתות בבתי החולים, טוב גם ליתר חלקי הסקטור הציבורי. כלומר, השר יעמוד נחוש בדעתו ויחזור ויעלה הצעה לתוספות כמעט אפסיות, משהו בסגנון 75 הש"ח שהוענקו לעובדי הסקטור הציבורי בשנה שעברה. אם יהיה צורך, ינסה נסים לגלגל את האחריות לאנרכיה ולתוהו־ובוהו לפיתחן של ההסתדרות ומפלגת העבודה. בתקופת בחירות הדבר יכול רק להיות לו לעזר.

אלא שלתמונה עלול להתגנב מרכיב נוסף. המעסיקים הפרטיים, ובעיקר התעשיינים, הודיעו באחרונה לנסים כי לא ישלמו תוספת יוקר לעובדיהם, אלא אם כן יבוצע פיחות, או יוגדלו הסובסידיות ליצוא.

טענת התעשיינים היא, שהסכם תוספת היוקר לא קיים, שכן תוקפו של ההסכם האחרון פג בסוף מארס, אלא שבעבר היה נהוג להמשיך ולשלם תוס"י גם לאחר שפג ההסכם, עד שנחתם הסכם חדש. שר האוצר כבר הודיע בעבר על תמיכתו בעמדת התעשיינים. הפעם יהיה על תמיכה זו לעמוד במבחן קשה.

מדד יולי־אוגוסט

אין ספק כי תגובתה של ההסתדרות לניסיון לא לשלם תוספת יוקר תהיה חריפה, עד כדי השבתות בקנה־מידה רחב. במקרה זה, קשה לראות את הציבור תומך בסוגיה זו בנסים. ראשית, קשה לדמיין מצב בו העובדים יסכימו לספוג התייקרות של 8־7 אחוזים ללא תגובה. שנית יש לזכור, שנסים דיבר על שינוי בהסכם תוספת היוקר, או על הקטנת שיעור ההצמדה של השכר למחירים, כשחשב שיהיה מסוגל להוריד את האינפלציה ל־12 אחוזים לשנה. בינתיים, כידוע, נכשל שר האוצר במשימה זו.

על־פי התסריט המסתמן, בחודש יולי או אוגוסט יצבור מדד המחירים לצרכן עלייה של 7 אחוזים או יותר מאז תשלום תוספת היוקר האחרונה. התעשיינים יסרבו לשלם והשר יהיה בתווך. בריאות פוליטית זה לא יוסיף לו.

אילן אברהם

חדשות המשק

תפוקת התק"ם — 2.5 מיליארד ש"ח ב־87

התפוקה של 178 קיבוצי התק"ם בשנת 1987 הסתכמה בכ־2.5 מיליארד ש"ח, לעומת 2.2 מיליארד ש"ח ב־86, גידול של 14 אחוז — מסר אתמול מנחם גלעדי, רכז אגף משק וכספים בתנועה הקיבוצית המאוחדת בפגישה עם כתבים כלכליים בתל־אביב.

גלעדי ציין, כי לנוכח התוצאות החיוביות, המדברות בעד עצמן, יש לזכור את עומס הריבית. הנוראה — שיעור הריבית ב־87 היה 35 אחוז ריאלי בשנה. על כך יש להוסיף את שער הדולר המוקפא זה שנתיים. הוא האשים את משרד האוצר ובנק ישראל בגרימת נזקים לייצור. התק"ם, אמר גלעדי, הוריד רמת חיים וצימצם בהוצאות צרכניות. ההשקעות בצריכה ירדו ב־50 אחוז ועמדו ב־87 על 97 מיליון ש"ח, לעומת 186 מיליון ב־86. גם ההשקעות היצרניות ירדו ב־87 מ־220 מיליון ש"ח לעומת 236 מיליון ש"ח ב־86.

אשר לתכניות הסיוע אמר, כי בנושא תכנית אה"ל (אשראי הוגן לחקלאות), עליה התנהל מו"מ בין התנועות הקיבוציות לבנק לאומי ובנק הפועלים, המו"מ נגמר עכשיו ויש להפעיל את התוכנית. כך גם לגבי ההסדר לפי המלצות ועדת רביד. התק"ם מעוניינת בביצוע המלצות אלה בשל הקיבוצים ברמת הגולן ובבקעת הירדן, שהכללתם כלולה בהמלצות.

הוא הזכיר, כי בתק"ם יש קבוצת מצוקה של 19 קיבוצים, שמצבם הכלכלי קשה מאד, וקבוצת ה־36, שמצבם קשה. כלומר, 54 קיבוצים שיש להם בעיות כלכליות, וכתוצאה מכך גם בעיות חברתיות. לדעתו, תוך מאמץ משותף ניתן למצוא פיתרון. לא מהיום למחר, אבל פיתרון.

חיים מרגלית

להלן התוצאות העסקיות של קיבוצי התקי"ם ב־87 (במיליוני ש"ח)

	1986	1987	שינוי בש"ח	שינוי ב־%
תפוקה חקלאית	847	804	(43־)	(5%־)
תפוקה תעשייתית	1142	1427	285	25%
עודף תפעולי תעשייתי	347	441	94	27%
ס"ה עודף תפעולי	700	778	78	11%
יצוא תעשייתי	328	472	344	44%
ס"ה יצוא	610	740	130	21%
הוצ. מימון	209	244	35	17%
מקור עצמי	32	45	13	40%

"פזכים" שוקלת גיוס הון בבורסה

חברת "פזכים" בוחנת אפשרות לגיוס הון בבורסה לניירות־ערך, אולם מנהלי החברה ממתינים בשלב זה לשיפור המצב בבורסה.

גיוס ההון מיועד להשקעות חדשות, פיתוח שווקים והון חוזר והיוזמה לכך באה מצד גד פרופר, שרכש בשנה שעברה כ־37 אחוז ממניות החברה מקרן איזיק וולפסון. כ־38 אחוז מהמניות נמצאות בידי משפחת בן־אמוץ, ממייסדי החברה, ו־25 אחוז מוחזקים בידי "פז השקעות".

"פזכים" נמצאת בשנה האחרונה בתנופת פיתוח ומחזור המכירות השנתי שלה גדל מ־15 ל־20 מיליון דולר. מפעל החברה נמצא באשקלון על שטח של כ־45 דונם. באחרונה הרחיבה החברה פיתוח קוטלי חרקים חדשים וכמיקלים לחקלאות. בימים אלה גם נערכות בדיקות־שדה של מספר מוצרים חדשים בתחום הכימיקלים התעשייתיים. פרוייקט גדול אחר של החברה קשור לשיפור איכות המים במוביל הארצי, עבור חברת "מקורות".

אודי נחשון

רכב חדש — כולו בתשלומים

[illegible]

"פרוטארום" תחזיר כסף לממשלה

חברת "פרוטארום" עשויה להחזיר לממשלת ישראל סכום של 4.7 מיליון ש"ח בשנים 1989־1988, במסגרת ההסדר להתאמת מחירי הפי.וי.סי. לשוק העולמי.

על־פי הסדר שנחתם בין "פרוטארום" לאוצר, היתה החברה זכאית לסיוע שוטף בין השנים 82 לסוף 86. החברה התחייבה באותו הסדר להחזיר את סכומי הסיוע שהתקבלו במידה שמחירי הפי.וי.סי. בשוק העולמי יעלו למחיר שנקבע. התחייבות זו קיימת עד סוף 89. כאמור, ממאזן החברה עולה שההחזרים לאוצר עשויים להגיע ל־4.7 מיליון ש"ח.

לראשונה זה מספר שנים הציגה "פרוטארום" רווח מתואם לשנה וב־87 הוא הסתכם ב־3.3 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 7.8 מיליון ש"ח ב־1986. הרווח בשנה שעברה התקבל לאחר שלחברה נרשם הפסד בגין הפרשי שער על הלוואות במטבע־חוץ בסכום של 6.8 מיליון ש"ח. מכירות החברה עלו אשתקד ב־36 אחוז והסתכמו ב־158 מיליון ש"ח, ומנהלי החברה מסבירים את הגידול הן בהרחבת הייצור והן בשיפור במחירים.

בתחילת 88 אישרה מועצת המנהלים של החברה תוכנית השקעות בהיקף של 13.5 מיליון דולר, להחלפת ציוד והרחבת קווי ייצור. החברה מרוויחה, כי מרבית ההצבות הכלכלי מוסדרים שלה בתחילת 86 כבר נפרעו וכי במהלך השנה שעברה החזירה, על חשבון הלוואות לזמן ארוך, קרנות בשווי של 7.3 מיליון דולר. לאור מצבה הנוכחי, העריכו גורמים ממשלתיים כי לא יהיה צורך לפרוס הלוואות שנועדו לפרעון במהלך 88.

אודי נחשון

שיתוף עובדים להעלאת הפריון

הפעולה האפקטיבית של חוגי איכות במפעלים, דוגמת אליאנס, פולי־בונה, מספנות ישראל ועוד, היתה עשויה לעודד את שיתוף הפעולה בין העובדים להנהלה בעת משבר — מסר זה יעמוד במרכז הכנס השנתי של האגודה לחוגי איכות בישראל שליד המכון לפריון העבודה והייצור.

חוגי איכות הם חלק מתפישה ניהולית מתקדמת לשיתוף עובדים בקבלת החלטות ולהעלאת פריון העבודה במפעל. אף כי שיטה זו הוכרה בעולם כבר לפני עשר שנים כדרך יעילה להגברת היעול והצמיחה ולהחלצות ממשברים, רק חלק קטן מהארגונים בארץ מפעיל כיום חוגי איכות. מטרת הכנס היא להעמיק את המודעות, בקרב מנהלי מוסדות ומפעלים בישראל, לתרומתם הפוטנציאלית הרבה של חוגי איכות לביסוסם ולהצלחתם. כן יושם רגש על הדרכים להסרת המכשולים וההתנגדויות המסורתיות, המתעוררות בעת הפעלתן של גישות ניהוליות חדשות דוגמת חוגי איכות.

יצחק קאול, מנכ"ל רשות הדואר, ירצה בכנס על דפוסי שיתוף הפעולה בין העובדים להנהלה ברשות, אותם יצר בעת שקיבל לידיו את המשימה להפוך את הרשות מחברה ממשלתית לגוף עסקי.

ערך: לוי מורב

האסיפה השנתית של קיבוצי השומר הצעיר

המחזור השנתי — 151 מיליון ש"ח

מחזור הקניות של קיבוצי השוה"צ ב־87 הסתכם בכ־151 מיליון ש"ח — נמסר בחוברת הסיכום לשנת 1987 שהופיעה לקראת האסיפה השנתית המתקיימת היום בקיבוץ הזורע. יצחק (גרו) רובינשטיין, שסיים באחרונה את תפקידו כרכז קיבוצי השוה"צ וחזר לקיבוצו געש, קובע בסיכום השנה כי מי שציפה להקלת־מה בקשיים הכלכליים הפוקדים את התנועה הקיבוצית והמושבית, התאכזב.

הקשיים הכלכליים נמשכים. גרו מדגיש, כי בקיבוצי השוה"צ מייחלים להסדר התשלומים המאחר לבוא, חרף הסיכומים שהושגו מזמן. ההסדר, שלדעתו הוא אי־המזה, מסב קשיים. הוא מקווה שב־88 יוממש ההסדר, כך שהתנועות הקיבוציות יוכלו להתיישר במקצת ולאזן את מצבם הכלכלי. גרו מזכיר, כי מבחינת שיעור האינפלציה, הסתמן ב־87 שיפור־מה לעומת 86.

עם זאת, הריבית ממשיכה לנגוס בכל חלקה טובה, ואין כל פרופורציה בין הנעשה בתחום זה בישראל לבין המקובל באירופה או בארה"ב — ועם מדינות אלה צריך להתמודד, תוך התחרות מתמדת בסחורות ליצוא.

גרו מתייחס לנושא "השוק הירוק" (השוק הפנימי בקיבוץ הארצי) ומתקשה להבין מדוע השיטה אינה פועלת. הוא תמה כיצד מחמיצים הזדמנויות ואפשרויות של מכירה מן הייצור הפנימי. לדבריו, צריך ללמוד לקנות מהשוק הפנימי ולכבוש מודעות, שתסייע לבעלי התפקידים לפתח את הקונספציה הקואופרטיבית.

שלמה עופר, המנהל המסחרי של קיבוצי השומר־הצעיר, מוסר בסקירתו על הפעילות ב־87 כי הרכישות באמצעות המערכת של קיבוצי השומר הצעיר גדלו ריאלית ב־28.55% אחוז לעומת 1986. הוא מרגיש, כי שיעור הקניות קטן ב־10% לעומת השנה שקדמה, וכי במשך שלוש שנים הסתמנה ירידה בשיעור הקניות לעומת 1984, בעקבות מדיניות הצמצומים והידוק החגורה. צר לו כי הצריכה האחראית והנבונה נפסקה, ב־87' יש עלייה בקניות ובעיקר בולט הדבר במספר תחומים מובהקים של מוצרי צריכה.

לקיבוצי השומר הצעיר יש קשר עם 1,370 ספקים. בבדיקה שנערכה התברר, כי למעשה כ־870 היו פעילים במשך השנה. הפעולה המתבקשת — דילול הרשימה ועידכונה המיידי, לפי שיעור הפעילות. נושא שנתנו עליו את הדעת היא דרישה מהספקים לא למכור אלא תמורת פקודות מסירה או המחאות קנייה. הסיבה — מדי יום מקבלים במשרדי קיבוצי השומר הצעיר פניות מהקיבוצים להקפיד ולא לשלם חשבונות של ספקים, אם לא צורפו המחאות קנייה. לדעת עופר, אפשר לקיים פעילות מסחרית מסודרת ויעילה, כאשר החשבונות ישולמו רק אם יצורפו אליהם המחאות קנייה. הדבר תלוי בשיתוף הפעולה של הקיבוצים.

"הקניון הקיבוצי" — בשנה הנסקרת יצאו לאור חוברות של "הקניון הקיבוצי", העלון לענייני מידע, חדשות, עצות וקירוב לבבות. עופר מציין, כי ההדים שנתקבלו מצד מי שעיינו בעלון היו חיוביים.

מחסן הלבשה — ישיבות לא מעטות העסיקו את קיבוצי השומר הצעיר בשנה הנסקרת בכל הנוגע למחסן ההלבשה הבין־קיבוצי. ועדת הביקורת הבין־קיבוצית הגישה להנהלה דו"ח, שבעקבותיו הוחלט בהנהלת ארגוני הקניות הארציים להזמין סקר השוואת מחירים. הסקר בוצע ע"י "חשב", תוך השוואת המחירים הנהוגים במחסן לעומת מחירים במשביר המרכזי, במשביר לצרכן, בכל־בו שלום ובשקם. מן הסקר עולה, כי המחיר לגבי אותם הפריטים שמציע מחסן ההלבשה לקיבוצים ולתושביהם נמוכים ב־10 אחוזים לעומת האחרים. עופר מזכיר, כי כ־15 אחוז מכלל הקניות של המחסן באים מספקים קיבוציים, ולדעתו המחסן הוא ביטוי נאמן ליכולת הקיבוצית לנהל באורח נאות ביותר בית עסק גדול להלבשה.

"שתיל" — תאגיד זה הוקם בשעתו ע"י ארגוני הקניות, משקי התק"ם וקיבוצי השומר הצעיר, להתקנת טלפונים בקיבוצים ולהשגת מימון מחברות הטלפונים. "שתיל" סיים את תפקידו, ברוב קיבוצי הקיבוץ הארצי יש היום מרכזיות טלפונים ומכשירי טלפון בחדרי החברים.

פורום ארגוני קניות — באחרונה נערכים דיונים עם הנהלות הארגונים האזוריים לבדיקת מערכות הקנייה ולקביעת תחום פעולה מוגדר לכל ארגון אזורי, כדי לייעל את מערכת הקניות ולבדוק תנאי אשראי ומחיר. הדיונים מתקיימים במטרה למנוע כפילויות במנגנון ובטיפול. הנושא קיבל עדיפות־יתר לעומת נושאים אחרים והנהלת ארגוני הקניות ניגשת עתה להמשך הדיונים, כדי לקבוע מדיניות מעשית לדפוסי העבודה שידריכו את העוסקים בקניות.

חיים מרגלית

גידול של 7% במפעלי תכ"ן

[illegible]

בעריכת עלינא תורי

מופע

הקול האנושי

עופר ניר

כמו פאקו דה־לוסיה שהיה וכמו ג'ון מקלפלין שיהיה, מרסדס סוסה היא כבר אורחת קבועה בישראל. זו הפעם הרביעית או החמישית שהיא כאן, וכמו תמיד, תביא איתה את קולה של ההומאניות. הקול האנושי, המורם נגד העריצות והדיכוי, למען האחווה והשלום והצדק. מרסדס סוסה היא האמונה בכוחו של השיר ובכוחו של הזמר, לשנות ולקדם נושאים שאינם קשורים לתחום הצר של שו־ביזנס.

לא מזמן, היתה כאן ג'ואן באאז. מודה: לא אוהב אותה. אף־על־פי ששתיהן, בעצם, פועלות למען מטרות זהות. אבל למרסדס סוסה, אין בעיה להאמין, היא חמה יותר ואנושית וקרובה יותר מן הזמרת האמריקנית. היא אותנטית יותר. היא גם שילמה בגופה בעד שיריה, כשנאלצה לגלות מארצה וכשיריה נאסרו להשמעה בארגנטינה.

סוסה מגיעה ארצה בתקופה קשה. כזמרת מעורבת, יהיה לה מה לומר, בניגוד לבאאז, שהתבטאה בעבר, עוד לפני המאורעות האחרונים בשטחים, בגנות ישראל ומשום כך, קשה היה לקבל אותה כשליחה אמיתית של רצון־טוב — לא תהיה בעיה להאזין לביקורת של סוסה. ותהיה לה ביקורת, בלי כל ספק. אני מאמין בכנותה, התקשיתי להאמין בכנותה של באאז. תחושה סובייקטיבית, מה לעשות.

מרסדס סוסה – קולה של אמריקה הלטינית

סוסה תופיע שתי הופעות, ב־15.6 באמפיתיאטרון קיסריה וב־18.6, בהיכל התרבות בתל־אביב. הפעם, תלווה אותה תזמורת, חמישה נגנים, היא מגיעה ארצה לאחר מסע־הופעות בארגנטינה ואירופה, ישראל, כאמור, כבר מגרש ביתי בשבילה.

הזמרת מרסדס סוסה נולדה בטוקומן, ארגנטינה, בשנת 1935, בת למשפחה ענייה, שהחלה לשיר בגיל צעיר מאוד. בת 14, זכתה בתחרות כשרונות צעירים שארגנה תחנת־רדיו מקומית. ההורים התנגדו לקריירה המוסיקלית שלה אבל היא התעקשה וניצחה. לפעמים, משתלם להתמרד... כשהיתה בת 21 נישאה לאוסקר מטוס, זמר ומלחין ידוע בארגנטינה, עברה להתגורר במנדוסה ושם הצטרפה לתנועה אמנותית־מוסיקלית בשם „השירה החדשה". התגרשה מבעלה ונישאה לפרנסיסקו מטילי, מוסיקאי שנטל על עצמו להיות אמרגנה. בשנים האחרונות, מלא בנה את התפקיד הזה. היא הוחתמה על חוזה בחברת „פוליגראם" והוציאה את תקליטה הראשון: „נשים ארגנטינאיות" ואחר־כך, את „לזכור ויולטה פארא" ו„סוסה שרה יופאנקי".

מאז שנת 1967, כשיצאה למסע־ההופעות הראשון שלה, היא זמרת מוכרת, בעולם כולו. היא הופיעה באמריקה הלטינית, באירופה המערבית והמזרחית, הופיעה באולמות־היוקרה, מה„אלברט הול" בלונדון ועד ל„קרנגי הול" בניו־יורק, כינו אותה „קולה של אמריקה הלטינית" והיא עשתה בקולה שימוש, לא „רק לשירה, היא דיברה על הדיכוי, על זכויות־האדם הנרמסות ועל הצורך בשינוי פוליטי. בסוף שנות ה־70 נאלצה לצאת לגלות, אבל שבה הביתה, עם נפילת המשטר הצבאי ועלותו לשלטון של ראול אלפונסין, בשנת 1982.

קולה של אמריקה הלטינית, קול הלב והרגש והרצון האנושי לחירות, קולה של מרסדס סוסה. בקרוב, אצלנו. לבוא, לשמוע ולהתרגש.

פסטיבל ישראל

הזמנה להרפתקה מוסיקלית

ברצוני להגיב על כתבתו של יוסי שיפמן מיום 6/6 „שחרורה של בתואל".

לא ברורה לי טענתו של שיפמן על שיקוליה האמנותיים של ההיסטוריה. גם בהיסטוריה ידועות לנו תקופות שיצירות מלחינים נשכחו, אח"כ נתגלו מחדש והפכו לנכסי צאן ברזל. יש יצירות מוסיקליות לא בוצעו שנים כי התווים לא היו בהישג יד וזאת מאינטרסים כלכליים של בעלי חזקה על כתבי יד. בתוליה לבירטה בוצעה בשנים האחרונות עשרות פעמים באירופה ויש כבר הקלטות של היצירה.

הסיבה שיצירה זו דווקא מתאימה לביצוע ובמיוחד אצלינו, היא תוכנה בניגוד לאופרות הרגילות שתוכנן נדל"ש בנאלי ואפילו מטופש, פה ישנה יצירה שתוכנה סטורי, יהודי ובעל משמעות. אני משערת שזו הסיבה גם שמנהלי הפסטיבל שמחו לביצועה.

לא נותר לי אלא להזמין את המוסיקאים שבין קוראי על המשמר להשתתף איתנו בהרפתקאות מוסיקליות רבות במשך השנה בהן לא ישמעו רק יצירות מוכרות אלא יפגשו ביצועים של יצירות שלא שמעו מעודם.

עדה ידלין
מנהלת התזמורת הקאמרית הקיבוצית

בקול תרועה

יוסי שיפמן

מלים לחצוצרה ולפסנתר יוסי ידין, אילן אשר ומשה זורמן התיאטרון הקטן

ערב חביב זה המנסה לעשות למען שינוי מיקומה של החצוצרה והכאתה למרכז הבמה לבטח ימשיך ויראה חיים גם לאחר הפסטיבל. הצרוף הנייר של פסנתרן, חצוצרן וקריין פונה לקהל רחב ותמור על פי מירותיה של רשת הקונצרטים של אמנות לעם. כזו היא המסגרת וכזה הוא בעיקר סיפורו של הלויטנט קיז'ה של פרוקופייב שזכה לתרגום קליל מידיו של אורי סלע. מול היצירה הרוסית ניצבים המשוררים האמריקניים אמילי דיקינסון ואוגדן נַש בחרוזים חכמים ומשעשעים. קטעי המוסיקה פרי עטם של פרוקופייב, בולנג סאטי ואחרים מנוגנים היטב. לדידי הקטע המוצלח היה הקטע שהולחן על ידי משה זורמן עצמו לטקסט אבסורדי של אריק סאטי. קטע הולם את הצרוף הבלתי־אפשרי למאורע. בנוסף לנגינתו בפסנתר מצטרף משה זורמן מדי פעם גם בטרומבון שניצב לידו. נלקה בחסרונה בתכנית יצירה לשני כלי הנשיפה המשתתפים וחבל. ענין נוסף הוא איזון הקולות, הבאלאנס. במופע בו נכחתי כסתה החצוצרה על הפסנתר באופן מופגן ומגוגה. לחוסר איזון זה הצטרף, בחדר הקטן, שחוש המשתמש בהגברה. כשהאיזון נכון בין שלשת המשתתפים, הגברה זו היא בפירוש מיותרת ורק מעיקה על אוזניהם של המאזינים.

מוסיקה

עוצמה ופשטות הבעה

מדי שני

תזמורת סימפונית חיפה, קונצרט מס. 11. מנצח: מנדי רודן. סולן: פניאם ליראס (ארה"ב), פסנתר. בתוכנית: פרמונט: „יזכור"; גריג: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת בלה מינור, אופ. 16; בטהובן: סימפוניה מס. 5 בדו מינור, אופ. 67.

חיים פרמונט כתב את היצירה „יזכור" בשנת 1982 לזכרו של הטייס יוסף קלר בן קיבוץ כפר גלעדי אשר נפל במלחמת לבנון. זו פואימה סימפונית בעלת שלוש חטיבות עיקריות בסגנון מוראלי־טונלי ויש בה טכניקות כתיבה שונות וו ליר זו המשמשים אמצעי הבעה כדוגמת המוטיב „האנחה" (הירידה בסקונדות קטנות) המהווה ביטוי לכאב ולסבל.

היצירות האחרות הינן חביבות הקהל ומוכרות. את הקונצ'רטו לפסנתר מאת גריג ניגן הסולן האורח הפסנתרן הצעיר פניאם ליראס, אשר הוכיח עצמו כמוסיקאי מוכשר ורציני. במקרה זה מדובר בתערובת מוצלחת של וירטואוזיות יחד עם ידע, הבנה ורגישות. הכל שכנע והרשים. היה שיתוף פעולה טוב בין קטעי הסולו וקטעי הליווי התזמורתי.

מנדי רודן מנצח בעל נסיון רב. השנה הרגשנו את ההשפעה של הדרכתו המעולה על נגני התזמורת. הכל הרגישו את הערנות והריכוז המיוחד הבאלאנס הטוב בין נגני הקשת ונגני כלי הנשיפה, התיאום טוב ומדוייק. במיוחד הרשים הביצוע של הסימפוניה החמישית שהיה בו העצמה הדרושה ביחד עם פשטות ההבעה של מצבי הרוח השונים. במשך הערב היו קטעי סולו טובים במיוחד בכלי הנשיפה מעץ וממתכת.

שוק המציאות

יוסי שיפמן

חדש... חדש... נתגלתה אופרה חדשה של גאטנו דוניצטי. זו „אליזבט מלכת סיביר". האופרה נתגלתה בארכיוני בית האופרה „קובנט גרדן" בלונדון. בתחילה נמצאו המערכות הראשונה והשלישית והשבוע נמצאה גם המערכה השניה בתיק שסומן עליו „שונות" ו„לא לשימוש".

שווה לבדוק גם יצירות קבורות של מחבר „לוצ'יה די לאמרמור", „דון פסקואלה" ו„שקוי האהבה". ואכן בית האופרה הלונדוני עורך בימים אלה הכנות לקראת ביצוע קונצרטנטי של האופרה.

קולנוע

פנים מכוערות במראה

„חקירה בסייגון" — בקולנוע אסתר בת"א

יעל ישראל

עשרות סרטים ניסו כבר להתמודד עם הפאשלה האמריקנית בוויטנאם. רובם ככולם עשו זאת במירוק חטאים קולקטיבי ומתחסד.

„פלאטון" נמצא בראש הרשימה של הסרטים המכבסים במסגבי את. המוסר האמריקני הירוד, במטרה להוציאו נקי ומחוטא. צח כשיה תמימה. היה זה סרט ששידר מסר מהסוג של „אחרי הכל לא רצינו בזה" וכו'. „ציד הצבאים", שנעשה רק שנים ספורות בתום המלחמה, הציג אך ורק את הצד הפופוליסטי ברמותו של חייל אמריקני פטריוטי, העובר על בשרו שבעת מדורי גיהנום בשבי של „מוצצי הדם" האלה, הוויאטנמים. גם „דמעות של שתיקה", שהתיימר להיות נאור ונטול שוביניזם לאומני, הציג את הוויאטנמי בתור הנייטב הנצחי והנבער מדעת, המשופע מירד השופעת ומטובו של האמריקני טהור המידות. תמיד בעמדת היכון, מוכן ומזומן להושיט יד לנייטיבים האלה, לעזור להם בהשגת רווה ולזרוק להם כמה דולרים.

המעורבות בוויטנאם, אמריקה במלוא כיעורה. גרגורי היינס (מימין) וויליאם דפו (משמאל) – חקירה בסייגון

מתוך עשרות הסרטים שנעשו על התופעה הוויאטנמית דווקא הסרט „חקירה בסייגון" ממחיש את מלוא כיעורה של אמריקה ומעורבותה הנפשעת בכל חור בעולם. הסרט בנוי כמותחן משע שגרתי, שתאומיו הסיאמיים מצפים את מסכינו בחרידות גבוהה, אך דווקא מתוך הגבולות הפשוטים והמוכרים לעייפה, עולה דמותה של אמריקה כקולוניאליסטית ומפלצתית הנוהגת בעולם השלישי כאילו היה גן שעשועי המלחמה שלה, ונוגשת ב„ילידים" כאדון כביתו.

העלילה מוכרת, אפילו יותר מדי מוכרת. היתה יכולה להתרחש גם בניו־יורק או בשיקאגו. שוב הסיפור הלעוס על שרשרת רציחות סדיסטיות בזונות מפותרות, בכרך המאים. החוקרים הם שני בלשים רחמניים, הגונים ועשויים ללא חת (גרגורי היינס ויליאם דפו, שעשה תפקיד דומה ב„פלאטון". אך מאחר וכל העסק מתרחש בסייגון, מתחת לאפם של הכוחות האמריקנים, ומאחר והקורבנות הן זונות ויאטנמיות, בעוד שהתליינים הם קצינים אמריקנים, רמי דרג ושוביניסטים — משמש סרט שולי זה כמראה מזועזעת, בה משתקפים פניה המכוערות של אמריקה. דווקא הוא עושה את מה שסרטי המלחמה היומרניים והמכים על חטא לא הצליחו לעשות. מגלה את זוועות הכיבוש האמריקני פסקולוניאליסט נבער ומעורר בחילה, במלוא גסותו ותאוות המלחמה שלו.

מחקים את החיקוי

עופר ניר

אף קלישאה ואף לא גימיק אחד, נעדרו מפסטיבל „שיראשון", תחרות זמר ארצית לנוער, בני 17 עד 21. אם הקדם־אירוויזיון שלנו הוא חיקוי מנופח ומתפי, במתכונתו ובאבזורים הנלווים (למשל, לוח־התוצאות האלקטרוני), לתחרות האירוויזיון — הרי ש„שיראשון" הוא חיקוי לחיקוי, מיני־קדם.

היה שם כל מה שצריך (מי קבע שצריך?) להיות בפסטיבל־זמר, קיטש עד הסוף, קשה היה למצוא שם מקוריות כלשהי, לא בנושאי־השירים, לא בשמותיהם, לא בהופעה, אחת לבשה שמלה נוסח ארזי. אחרת אימצה לעצמה את שמלת מדונה, נוסח „עצב אמיתי". אחרת העלתה לבמה את הגימיק המקובל והידוע, חבורת ילדים מתוקה. אחר, נשמע כמו מי שכל קשר בינו לבין שירה, מקרי בהחלט.

בפסטיבל נוער כזה, מצפים לשמוע שירים שיש להם קשר לחייהם, למה שמעניין אותם (נאמר, זיון ראשון או פצעי־בגרות מטרידים), או מפחיד אותם (נאמר, הצבא). אבל רוב המשתתפים העדיפו ללכת על נוסחאות בדוקות, שאנו שבים ושומעים אותם, שנה אחר שנה, אלא אם כן חסים עלינו מרשות השידור ומבטלים את הקדם־אירוויזיון, היה שם גם אוסף של סגנונות, מכוסה־נוכה ועד פופ־מזרחי.

בתחרות עצמה, שצולמה לטלוויזיה ותוקרן בקרוב, זכתה ליאורה פדלון, חיילת בת 19 מאשדוד, שגם כתבה את השיר „מדבר קטמים" וזכתה, בגינו, ב־1,200 שקל פרס ובתואר, הלא כל־כך רלוונטי — „טינה טרנר הישראלית" — שהדביק לה המחותן הראשי, ראש־עיריית ראשון־לציון, מאיר ניצן, שעירו אירחה את „שיראשון", וראשון, בצוות השופטים, אגב, היו ירדנה ארזי וגברי מוזר, מנהלה האישי, שכפי שנמסר, גילה עניין בזוכה המאושרת. נו, שיהיה במזל.

שוקי וגנר ביים, יאיר קלינגר היה המנהל המוסיקלי. רוב השירים בוצעו על־ידי מחבריהם, גם אם זה בא על חשבון איכות השירה, 12 השירים נבחרו מתוך 450 מתמודדים.

ל„שיראשון" יש פוטנציאל, ויש מקום כנוף המקומי, אבל לא כנוער שלוחה צעירה של הקדם־אירוויזיון. פסטיבל לצעירים צריך לבטא צעירים, ברוח צעירה, משוחררים מקלישאות. יש סיכוי, אבל דרוש שינוי משמעותי במתכונת. בינתיים, למי שהיה בהיכל הספורט בראשון־לציון ולמי שלא היה ורוצה לדעת במה המדובר, כבר אפשר להשיג קלטת ועליה 12 שירי הפסטיבל, נעימים לאוזן במיוחד — „מזרחי" של איציק עזמרית, „לך נהור" של גור רוזנמן, „יותר מאהבה" של ענבל בן־צבי, „עזיבה" של מיכל אורן. וגם השיר הזוכה, כמובן, של ליאורה פדלון, לא שהם טובים, אבל הם רעים פחות מהשאר.

ליאורה פדלון - מקום ראשון ב„שיראשון"

בעריכת צביה בן־שלום

תיקון טעות

קורה שבמהלך ההבאה לדפוס נשמטת מלה, כמו „לא", למשל, והמשפט כולו, למרות שנשאר הגיוני, כביכול, מקבל משמעות הפוכה לגמרי מכוונת הכותב. כך בפתיחת כתבתה של חיה יוסף, „גם רעיית הנשיא..." (7.6.88) שהיתה צריכה להיות:

חכמינו אומרים: אין שאלות מטופשות יש רק תשובות מטופשות... עד כמה שזה לא נכון הרגשתי בביקור עתונאיות בבית הנשיא, באורחות של אורה הרצוג. ישבתי והתפלאתי באיזו שלווה וחוכמה ענתה לכל השאלות, שלא פעם הביכו גם אותי. אחרי מחשבה שניה הגעתי למסקנה שגם השאלות היו בסדר...

... ולא כפי שהודפס בטעות.

מרשמים למחברת

בקר בנוסח קלאסי

יש כל מיני מאכלי בשר בקר הנחשבים לקלאסיים ומירשמיהם מופיעים בכל ספר בישול המכבד את עצמו, אבל כשבא לך להכין משהו כזה אינך יודע איפה בדיוק לחפש. אז שיהיה במחברת.

בייף סטרוגונוף

½ ק"ג בשר בקר משובח (כמו לסטייקים); ½ ק"ג פטריות שמפיניון 3 גביעי שמנת חמוצה (צמחית, אם זה חשוב לכם); 1 כף חמאה (מרגרינה כתחליף) 1 כף קמח; 1 כוס מרק בשר (אפשר מאבקה); מלפפון כבוש; בצל קטן מאד; מלח, פלפל – לפי הטעם. לטיגון: שמן מעורב בחמאה (מרגרינה).

חותכים את הבשר לרצועות דקיקות. מייבשים. מחממים במחבת שמן (כף) עם חמאה או מרגרינה (2 כפות) ומטגנים את הבשר טיגון מהיר, מכל הצדדים. מעבירים לסיר שטוח. (אם הבשר אינו מהמשובחים ביותר מוסיפים מעט מים ומאיידים עד שיתרכך.) מאיידים עד שכל הנוזלים יתאדו ומסירים מהאש. רוחצים וחותכים את הפטריות, מטגנים במחבת שהבשר הוצא ממנה. מוסיפים לבשר, מתבלים מעט במלח ופלפל. מוסיפים מלפפון קצוץ דק מאד ובצל (מאד קטן) מרוסק בפומפיה דקה. מערבבים היטב את השמנת עם המרק והקמח, שופכים אל הבשר והפטריות ומרתיחים פעם אחת. יש המוסיפים לרוטב מעט רסק עגבניות. המירשם הקלאסי, אגב, דוגל בכמות כפולה של בשר לעומת הפטריות. מגישים עם בצקיות.

בצקיות לבייף סטרוגונוף

3 ביצים; גביע שמנת; קמח – כפות אחדות; מלח – קמצוץ.

מקציפים את הביצים עם השמנת ומוסיפים בהדרגה את הקמח, תוך בחישה מתמדת, כף אחר כף, עד שתתקבל עיסה סמיכה מעט מן השמנת (כמו לחביתיות). מתבלים במלח ואפשר אגוז מוסקט. ממשיכים להקציף עד שהעיסה מבעבעת מעט. מרתיחים מים בסיר רחב ומניחים בתוכם, בעזרת כפית, מן העיסה. (רצוי לבשל בצקיות־נסיון) מבשלים 3־4 דקות אחרי שהבצקיות צפות ושולים בכף מחוררת. לבדיקה: חוצים בצקיה אחת ואם המירקם הפנימי שלה אחיד – היא מוכנה.

רולדות אישיות

600 גרם בשר בקר כמו לצלי; מלח, פלפל. למלוי: ½ ק"ג שזיפים מיובשים; כ־100 גרם בשר מעושן (בייקון, פסטרמה, עגל וכו'); 2 לחמניות לא טריות. (במקום שזיפים אפשר להשתמש במלפפון כבוש, בצל ושקית פטריות מיובשות.)

פורסים את הבשר לפרוסות דקות (מבקשים מהקצב שיעשה זאת) ומחובטים בהן קלות, לרככן. חותכים את הלחמניות לרצועות, את הבשר המעושן לפרוסות ואת השזיפים מגלענים. מניחים על כל פרוסת בשר פרוסה של בשר מעושן, רצועה של לחמניה ושזיף או שנים. מתבלים קלות במלח ופלפל ומגלגלים. מחזקים בקיסם עץ או קושרים בחוט לבן. מגלגלים את הרולדות בקמח ומטגנים בשמן חם מכל הצדדים. מעבירים לסיר, מוסיפים חופן שזיפים ומעט מים ומאיידים עד שהבשר רך. משבחים את הטעם במעט חמאה, אם רוצים. מלוי אחר: חותכים את הבשר המעושן ל„מקלונים", את הבצל לשבבים ואת המלפפון לרצועות. שמים על כל פרוסת בשר רצועת מלפפון, רצועת בשר מעושן ומעט בצל ומגלגלים. ממשיכים כמו קודם. לבישול, במקום שזיפים – נותנים את הפטריות המיובשות. לפני ההגשה מסלקים את החוט או הקיסם.

נזיד בשר ובצל

500 גרם בשר בקר; 800 גרם בצל; מלח; פלפל; שמן; תבלין קארי.

חותכים את הבשר לקוביות ומטגנים מכל הצדדים ב־2 כפות שמן חם מאד. מערבבים, כדי שהבשר לא ישחים. חותכים את הבצל לשבבים ומוסיפים לבשר. מתבלים בקארי, מלח ופלפל. מאיידים על אש קטנה מאד. מדי פעם, במידת הצורך, מוסיפים מעט מאד מים. מגישים עם אורז וסלט ירקות טריים.

נזיד בשר וירקות

400 גרם בשר בקר (אפשר מהסוג היותר זול); 200 גרם בצל; 150 גרם גזר; 500 גרם עגבניות; ½ כפית אסטרגון; מעט מיורן; כפית כוסברה יבשה; 4 שיני שום; 4 כפות פטרוזיליה קצוצה; כפית גרד קליפת לימון ותפוז; מלח; פלפל.

חותכים את הבשר לקוביות גדולות ומשחימים במחבת חמה מאד, מרוחה בשמן. מעבירים לסיר, מתבלים במלח ופלפל, מוסיפים 3־4 כפות מים רותחים ומאיידים על אש נמוכה ביותר (פלטת אזבסט) עד שהבשר רך. יותר מעשה. קוצצים את הבצל ומאיידים במעט מאד שמן. פורסים את הגזר לפרוסות דקיקות ומוסיפים לבצל המתאדה, מאיידים ביחד 3־4 דקות. חולטים וקולפים את העגבניות; מאיידים אותן עד שמחצית הנוזלים יתאדו (בשעת לחץ ניתן להשתמש בקופסת רסק עגבניות). מוסיפים אל הבשר המתאדה את העגבניות, הבצל עם הגזר ומתבלים בכוסברה, אסטרגון ומיורן. ממשיכים לאייד על אש קטנה, במידת הצורך מוסיפים מעט מים או יין (יבש). כשהבשר רך מוסיפים שום כתוש, קליפה מגוררת של לימון ותפוז (ביחד – כפית מחוקה) ומתבלים במלח ופלפל, לפי הצורך. לפני ההגשה זורים פטרוזיליה קצוצה. מגישים עם אורז או איטריות.

פשוט צלי

כ־1 ק"ג בשר בקר לצלי; חצי ראש סלרי; 1 גזר; 1 שורש פטרוזיליה; 1 כרישה (החלק הלבן); 1 בצל; מלח; פלפל; מעט מונוסודיום גלוטמט; מעט זנגביל; כפית רוטב סויה; שקית קטנה של פטריות מיובשות; שמן.

רוחצים את הבשר ומייבשים. מכינים תערובת של תבלינים, מורחים את הבשר היטב ומשהים ל־1־2 שעות. מנקים וחותכים את הירקות. מחממים במחבת מעט שמן עם מרגרינה (עדיף: חמאה) ומטגנים בו את הירקות עד שישחימו מעט. שולים ומעבירים לסיר. בשמן שנשאר במחבת משחימים את גוש הבשר מכל הצדדים ומעבירים לסיר עם הירקות. למחבת שופכים מעט מים, „מגרדים" את מה שדבק בה ומעבירים לסיר. משלימים את כמות הנוזלים בסיר עד שיגיעו ¾ מגובה הבשר והירקות. מרתיחים. מנמיכים את החום, מכסים את הסיר ומבשלים עד שהבשר רך (משך הבישול תלוי בטיב הבשר). שולים את הבשר ומסננים את הרוטב. מרסקים את הירקות במעבד מזון ומעבירים לתוך הרוטב דרך מסננת רשת. את הבשר פורסים לפרוסות. את הרוטב מגישים בנפרד. מגישים עם מחית תפודים, אורז או כוסמת פלוס סלט חסה או מלפפונים.

סיפורו של שטיח

את שטיח הקיר היפה רקמו תלמידים „שהיו בעונש". מפני שהפריעו. בדרך כלל נהוג, במקרים כאלה, לשולחם למנהל, שמציע להם, אחרי שיחה קצרה, להיכנס ל„כיתה הפתוחה" של המורה להוראה טיפולית.

את הסיפור מאחורי השטיח שמענו ב„מפעל תעסוקה לנוער" (מפתן), בכפר־סבא. בהנהלתו של יחיאל תנעמי. בין מגוון מלאכות היד בכיתה הפתוחה, לדבריו, רקמו את שטיח הקיר. לפי סדר הלימודים מצרפים מדי פעם גם את הנשלחים על־ידי המנהל, אך רובם מגיעים מיוזמתם. „הכיתה פתוחה וכל הבא ברוך הבא". אני לא שואלת שאלות. קח מכחול וצבע, או חוט ומחט ו„לעבודה", אומרת המורה מרים שר, בוגרת המגמה להוראה טיפולית, במכללת בית־ברל, מאחוריה 17 שנות עבודה בבית־הספר האיזורי מפתן, ע"ש ד"ר א. ברגמן. „לאחרונה עסקנו בציור על חרסינה כי היה עלינו להכין שי לחברי מועדון הקשישים שביה"ס אימץ. הסבים והסבתות המוזמנים למסיבות ערבי־חג מביאים עמם שי לביה"ס, ואנו מחזירים להם כגמולם, מפרי עבודת התלמידים, בשיעורי מלאכת יד".

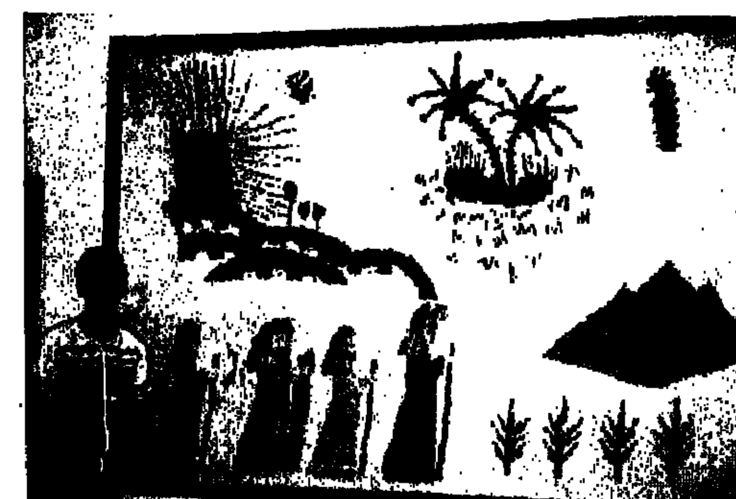

סיפור השטיח התלוי בפרוזדור ביה"ס, סיפור אימוץ הקשישים וכן נכונות הצוות כולו להקדיש זמן ומשאבים למען קידומם של התלמידים הגיעו כנראה לאוזניהם של נאמני „קרן סביל — לקידום מפעלי תעסוקה לנוער" — שהעניקה לביה"ס בכפר־סבא את פרס ה„מפתן" המצטיין.

בתצלום: גם לשטיח חלק בקבלת הפרס.

צילמה וכתבה: חנה נדל

ספרים למדף

הצחקתם אותנו

• **הצחקתם אותנו**
יצחק גל־נור/סטיבן לוקס
הוצאת עם עובד

סוכן רוסי נשלח אל מעבר לקווים. בתדרוך נאמר שעליו לעלות על מטוס ולצנוח בנקודה א. מכונית תחכה לו שם על הקרקע ותקח אותו ליעדו. הסוכן ממריא וצונח בנקודה א. המצנח אינו נפתח. מושך הסוכן בידית המצנח הרזרבי וגם זה איננו נפתח. „כרגיל" — מקלל הסוכן — הבלגן הזה. חסר עוד שגם המכונית לא תחכה לי למטה".

נשמע מוכר? כן מ„ילקוט הכזבים", אלא ששם הבטיחו לצנחן שימתין לו ג'יפ. הפלמ"ח סחב את הבדיחה מהצבא הבריטי, שירש אותה מהאוסטרלים, שקבלו אותה מהצרפתים, אחרי מלחמת העולם הראשונה. כאן, לפחות, ניתן לנחש שאת ההתחלה כי במצנחים משתמשים פחות ממאה שנה, אבל קחו למשל משהו כמו: שני ישראלים נפגשים ברחוב בימי כלכלת אירידור. אומר א: בעוד שנה נאכל כולנו חרא. ב. נאנח: מי יודע אם יהיה מספיק לכולם. בדיחה זאת, לפני שהגיעה לישראל, טיילה בכל ארצות אירופה ובשתי אמריקות, ואת מקורה יש לחפש בעבר הרחוק רחוק, אולי בנאומי קאטו נוכח ההוללות של רומי או אצל סוקראטס.

אל תתקוטט עם חזיר. אתה מתלכלך והוא נהנה

יצחק גל־נור (המחלקה למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים) וסטיבן לוקס (בליול קולג', אוקספורד) קיבצו בדיחות פוליטיות מכל העולם והשכילו לא לרצוח אותן בפרשנות, הסברים או ניתוחים. גם אם חקרו את המקור, או גילו גירסות שונות — לא הטריחו בכך את הקורא. ובצדק. בדיחה פוליטית אם היא טובה – אינה זקוקה להסברים והיא תעמוד (בשינויים קלים) בכל פגעי הזמן, המקום והמשטר. מה שהיום מספרים בצ'ילה ספרו לפני כן בצ'כיה, ועוד לפני כן בפולין הכבושה בידי הגרמנים ועוד לפני כן בהודו. המשותף לבדיחות אלה שהן צומחות ופורחות במשטרים טוטליטאריים, אם כי גם במדינות חופשיות אפשר לדרוך למישהו על היבלת. ראה בדיחות אשכול ולהבדיל – דוד לוי.

האנטישמיות תופסת מקום נכבד בספר (אנטישמי הוא מי ששונא יהודים יותר מכפי שצריך) כמו הנקודה היהודית בכלל. יהודי נכנס לפאב בבלפאסט ומיד שואלים אותו אם הוא קתולי או פרוטסטנטי. „אני יהודי" — הוא עונה. „בסדר, אבל יהודי קתולי או יהודי פרוטסטנטי?"

הבדיחה הפוליטית היא נשק קשה ואפקטיבי מאבנים. אולי אינה מפילה ממשלות אבל היא מאפשרת למתנגדיהן להחזיק מעמד. לכן היא פורחת דווקא במשטרים שבהם מחירה גבוה ביותר: שנים רבות של מאסר ואפילו מוות. לכן היא נצחית, לא עוצרת בגבול, לא מתיישנת. מתאימה את עצמה למצב ולמנטליות של הנזקקים לה.

בספר קובצו כמה מאות בדיחות, מרביתן מעולות. מרביתן ידועות למי שנוהג לשמוע בדיחה פוליטית. רבות מתפרסמות עתה במדורי הומור ובדיחה של העתונות היומית. כי אין זכות יוצרים. המחברים ממליצים לא לקרוא את הספר בבת אחת, כדי שהגודש לא יהפוך למעמסה אינטלקטואלית. אבל אי־אפשר להינתק.

212 עמודים. כריכה קשה, איורים מאוד מתאימים של יוסי אבולעפיה.

(צב"ש)

הענק הקוריאני

לענק הקוריאני לא קוראים פאטריק קים אלא „גולדסטאר", כמו לבירה. זהו קונצרן, המעסיק 77 אלף עובדים בעשרות מפעלים, המייצרים מגוון עצום של מוצרים, מתרופות ועד קטרי רכבת. באמצע גם מקלטי טלוויזיה, מערכות סטריאו ותנורי מיקרוגל — זה מה שצריך לעניין אותנו, כי הם מגיעים עתה לישראל.

„תדיראן" השיגה זיכיון בלעדי ליבוא מוצרי אלקטרוניקה של „גולדסטאר" והקימה חברת־בת חדשה, בשם „תדיסטר". זו תייבא, תשווק ותתן שירות למוצרים אלה.

הענק הקוריאני — אומר רפי פרידמן, מנכ"ל „תדיסטר" — היא החברה הגדולה ביותר בקוריאה, בין עשר החברות הגדולות ביותר בעולם. היא מייצרת לפי סטנדרטים וטכניקות־יצור מהמתקדמות בעולם. יש לה מפעלים ב־15 ארצות (כולל ארה"ב) ומוצריה עומדים בתקנים בינלאומיים המחמירים ביותר. לא, אין סיכוי ש„גולדסטאר" תקים מפעל בישראל. אבל היא תשמח למכור.

המוצרים של „גולדסטאר" — אומר חיים הייטנר, מנכ"ל קבוצת מוצרי צריכה של „תדיראן" — מעשירים את המגוון שהפירמה מציעה ללקוח הישראלי. מדיניות „תדיראן" היא לייבא מוצרים של יצרנים שונים, אבל מכל אחד לוקחים רק את הטוב ביותר שיש לו. מוצרי אלקטרוניקה של „גולדסטאר" — אם להסתמך על סקר צרכנים אמריקני — הם באיכות זהה לאלה שמקורם באירופה וביפן, אך מחירם נמוך בכ־25%. תתפלאו — אבל גם בישראל!

אגב מזגן

אם מדברים על „תדיראן", אי־אפשר לפסוח על המזגנים. מה המצב? וכבן, אומר חיים הייטנר, החורף היה פרוטסטריסטי. המכירות של המזגנים היו בהיקף של קיץ והחברה לא הצליחה, כמתוכנן, להכין מלאי לימים החמים עוד יותר. זאת הסיבה, שלהתקנת המזגן צריך להמתין שבועיים; ביום קריר זה נשמע סביר, בעומס חום ־40 בצל זה ממש אכזרי. „תדיראן" תוכל לעמוד בלוח זמנים זה, אף אם הדרישה למזגנים תוכפל לעומת השנה שעברה, אבל אם תוכשל — אז בלי גדר, תקופת ההמתנה עלולה להתארך יותר.

צב"ש

יין לכל עת

אנקדוטה לונדונית ישנה מספרת, שכאשר הגבירות מוזמנות ללאנץ' ללא חברת גבר המבין ביינות, הן תמיד מזמינות את „מטאוס". בשביל זה מייצרים אותו יין rose קל, חצי יבש ורענן, מתאים לכל שלבי הארוחה, מאפריטיף ועד קינוח ותמיד בטוח לבחור בו כאשר רשימת היינות נראית כמו צופן של קוסמים.

„מטאוס" פופולארי מאוד באנגליה, דנמרק ובכלל באירופה ולא רק בזכות הבקבוק היפה, שטוח, דמוי אגס מקושט בתווית זהובה עם ציור של ארמון בסגנון הבארוק. הארמון הוא אמיתי. הוא קיים בפורטוגל, מולדתו של מטאוס ונבנה במאה ה־18 על־ידי משפחת הרוזן דה וילהריאל, על יד עיר בשם זה, שבמחוז Tras-os-Montes, והמלוגים בעד התווית, מנוצלים לתחזוקת הארמון.

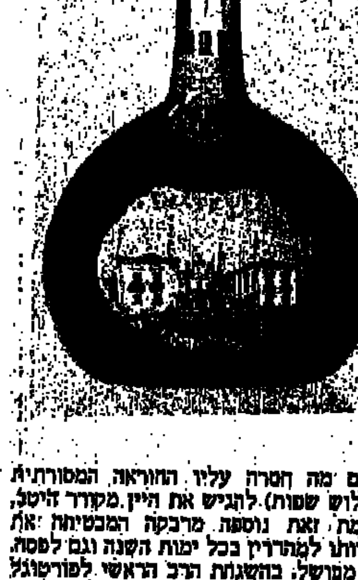

חברת SOGRAPE מייצרת את היין במפעליה שבווילה ריאל ובמגוורט והיום אלה מפעלים מודרנים, המצויידים בטכנולוגיות החדישות ביותר. תהליך־היצור הוא אוטומטי, ללא מגע יד אדם.

טוב, אז עכשיו גם בישראל, חברת „כרמי צבי" מגדרה התחילה לייבא את מטאוס רוזה ולהפיצו במערכות, מסעדות ורשתות השיווק. המחיר לצרכן הוא 13.50 ש"ח לבקבוק של 375 מ"ל ו־18.90 ל־750 מ"ל. הבקבוק כאמור יפהפה, אחרי שיתרוקן ימשיך לשמש כקישוט.

משום מה חסרה עליו ההוראה המסורתית (בשלוש שפות) להגיש את היין מקורר היטב, לעומת זאת נוספה מדבקה המבטיחה את כשרותו למהדרין בכל ימות השנה וגם לפסח. ויין מבושל. בהשגחת הרב הראשי לפורטוגל הרב אברהם עשור. זה טוב אבל לא במקום הקירור.

צב"ש

מכבי ראשל"צ איבדה האליפות אחרי שלוש שנים – נוצחה 19:18

ראשל"צ הצדיעה להפועל

„פיניש" דרמטי בקרב החמישי והמכריע: דקה ו־22 שניות לסיום השווה אלון לוי מהפועל ל־18:18; 26 שניות לגמר עצר שוער הפועל, דרורי, מכת־7 של צרפתי, ושלוש שניות לסיום כבש דיין שער נצחון ופתח את חגיגות הפועל ● המארחים ממכבי ראשל"צ כיבו את האור והאלופים החדשים ערכו הקפת־הנצחון בעלטה

● כדוריד

יוסף הכם

סיום דרמטי הכתיר אמש את קבוצת הכדוריד של הפועל ראשון־לציון כאלופת המדינה, לראשונה בתולדותיה, כאשר גברה בקרב החמישי, והמכריע, על אלופת שלוש השנים האחרונות, מכבי ראשון־לציון — 18:19. את שער הנצחון כבש דורון דיין שלוש שניות לסיום.

עם תום המשחק פרצו אוהדי הפועל ראשל"צ ונשאו את שחקניהם על כפיים. היריבות הרבה בין שתי האגודות פרצה בכל עוזה כאשר הוחלפו דברי־קינטור, ולא חסרו גם דחיפות ומהלומות. אנשי מכבי והמארחים כיבו את האור והאלופים החדשים ערכו הקפת־נצחון בעלטה.

ראש עיריית ראשל"צ, מאיר ניצן, שנכח במשחק, אמר: „ההתנהגות של שתי ההנהלות לא מוצאת חן בעיני. אזמן אותם ללישכתי ואשוחח אתם על כך".

מהלך רב־תהפוכות

את המשחק פתחו שחקני הפועל ראשל"צ ביתרון — 0:2, משערים של דורון דיין ויויו קושניר. בדקה ה־10 השווה יואב דרוקר ממכבי ל־3:3. כחלוף שתי דקות עלתה הפועל ליתרון — 3:5. דווקא אז באו דקות־המשבר של שחקני הפועל, שספגו חמישה שערים תוך עשר דקות — 5:8 למכבי. דורון השווה ל־9:9, ועד למחצית העלו חיים רון ואבישי פרי ל־9:11 להפועל.

במחצית השנייה העלו שחקני הפועל את יתרונם ל־9:12, ואז באו הדקות של מישה יוסיפוביץ ממכבי שהשווה בצמד שערים ל־13:13. בדקה ה־52 הורה לוח התוצאות על 15:15 — יוסי אוסלנדר ממכבי החמיץ מכת 7 מטר, ואיזי רפאלי מהפועל קבע בהתקפה מתפרצת — 15:16. אוסלנדר השווה ל־16:16, שוב רפאלי — 16:17 להפועל. צרפתי הישווה ל־17:17. דורון דיין הכשיל את דור עמר, וצרפתי במכת־7 היקנה יתרון למכבי — 17:18.

כאשר הורה לוח־הזמן על 1.22 דקה לסיום נקבעה זריקת 7 מטר להפועל, והצעיר אלון לוי הכניע את השוער הוותיק של מכבי, אהוד סלע — 18:18.

26 שניות לסיום הגיע המתח לשיאו כאשר שוער הפועל, אבנר דרורי, עצר מכת־7 של צרפתי וחברו לקבוצה, דורון דיין, בזריקת־מרחק הכניע את סלע — 18:19 להפועל ראשל"צ בסיום.

שחקני מכבי ראשל"צ החטיאו 4 מכות־7 ואלה של הפועל — 3.

בכך הסתיימו חמישה משחקי גמר־ייר בין שתי הקבוצות. המאזן מורה על שני נצחונות להפועל; אחד למכבי ושני משחקים הסתיימו בתיקו.

צהלה ובכי

בסיום המשחק אמר המאמן יוסף קלוו'ני הנרגש: „עשינו זאת בדרך הקשה ואני מאושר; זה רגע גדול לראות את שחקני שמחים ועולזים".

קפטן הפועל ראשל"צ, אליעזר ורה, שלא נטל חלק בשלושת המשחקים האחרונים בגלל פציעה, פרץ בבכי.

מנגד ישבו שחקני מכבי ראשל"צ מורכני ראש ואי־אפשר היה להוציא מילה מפיהם.

שתי הקבוצות ייפגשו שוב ביום חמישי, בשבוע הבא, בגמר־המדינה בהיכל הספורט בראשל"צ.

שפטו הבין־לאומים נחום וצצקי ורני נוטמן, לעיני 1100 צופים, באולם מכבי ראשל"צ. המארחים ממכבי ראשל"צ הגזימו כאשר העלו את מחיר הכרטיס ל־100 שקל.

● שערים להפועל ראשל"צ: קושניר 4; פרי 4; רון 3 (2 במכות־7); דורון דיין 3; אלון לוי 2; רפאלי 2 ואקרמן 1.

● שערים למכבי ראשל"צ: אוסלנדר 5 (3 במכות 7); יוסיפוביץ 4; צרפתי 3; עמר 2; אילדיס 2 ודרוקר 2.

13.800 כרטיסים נמכרו — כל קבוצה תקבל 55 אלף

● כדורגל

יצחק ויסהוף

13.800 כרטיסים נמכרו למשחק גמר גביע־המדינה בכדורגל, שהיה שלשום באיצטדיון ברמת־גן.

באיצטדיון נכחו כ־18 אלף צופים, ולדברי חשב ההתאחדות לכדורגל, נחום ציפלביץ, נובע ההפרש מהזמנות שקיבלו שופטים, עתונאים, מוזמני תא הכבוד, אנשי עיריית רמת־גן, ותיקי נבחרות ישראל, וכן 250 כרטיסים שקיבלה כל קבוצה שנטלה חלק במשחק־הגמר.

ציפלביץ הוסיף כי ההכנסות ממכירת הכרטיסים במשחק־גמר היו 252 אלף שקל, וכל קבוצה תקבל 55 אלף שקל.

חשב ההתאחדות הוסיף כי שידור המשחק בטלוויזיה גרם למיעוט הקהל באיצטדיון.

מנסדורף לסיבוב השני באליפות קווינס־קלאב בלונדון

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, המדורג חמישי בטורניר „קווינס קלאב" בלונדון, ניצח בסיבוב השני את הקנדי גלן מיציבאשה 2:6, 6:1, 4:6.

יחד עם מנסדורף עלו לסיבוב השלישי, גם בוריס בקר, מדורג רביעי, שגבר על סקוט דייוויס מארה"ב — 6:4, 3:6, 4:6.

והאוסטרלי הצעיר ג'יסון סטולטנברג, שהדיח את המדורג שמיני, בן־ארצו ג'ון פיצ'ג'ראלד — 5:7, 6:7.

האוסטרלי דארן קאהיל, ששיתף פעולה עם מנסדורף במשחק הזוגות באליפות צרפת ברולאן־גארוס, גבר על האמריקני קן פלאך — 6:2, 5:7, 3:6.

ג'ימי קונורס, שחזר לפעילות, ניצח את בן־ארצו, האמריקני מל פורסל — 3:6, 4:6.

פתיחת ביתן הספורט בתערוכת ה־40 — הערב

ביתן הספורט במסגרת תערוכת 40 שנות המדינה ייפתח הערב בגני־התערוכה בתל־אביב. הביתן, המעוצב ע"י יורם לוין, גובהו 11 מטר והוא בצורת כדור־ענק. סרט מיוחד, שהוכן ע"י טובי ארבל ומקריין בו אלי ישראלי, על אירועי המוקד בספורט הישראלי מאז קום המדינה, יוקרן ללא־הפסק.

הסרט מכליל גם את תרומתם של ראשי המדינה, מאז „עמידת הראש" של ראש הממשלה הראשון, דוד בן־גוריון, ועד לנשיא המדינה כיום, חיים הרצוג, המשחק גולף.

בסרט מופיעים אסתר רוט, אהובה קראוסקי־ביבקי, אורית אברמוביץ, חנה שזיפי, רבי טרנר, טל ברודי, יואב רענן, יעקב הודורב, שייע גלזר, נחום סטלמך, דוד טבק, מיקי ברקוביץ ואחרים.

הספורטאי הלא־ישראלי היחיד המופיע בסרט הוא האלוף האולימפי והשיאן העולמי בשחייה, מרק ספיץ מארה"ב.

בפתח הביתן, סירתם של השייטים, שמעון ברוקמן ואיתן פרידלנדר, שזכתה באליפות העולם, על כל אביזריה.

בביתן עצמו מוצגים של בגדי הספורטאים.

שוסטר לריאל ב־6 מיליון דולאר

האלופה הספרדית, ריאל מדריד, רכשה את הקשר המערב־גרמני הבין־לאומי, ברנד שוסטר מברצלונה, תמורת שישה מיליון דולאר.

שוסטר בן ה־28, שחתם על חוזה עם ריאל לשלוש שנים, היה בריב עם יו"ר מועדון ברצלונה, מוניוז, וברוב שלבי העונה ישב על ספסל המילואים ורק מדי פעם שותף בהרכב הראשון.

נשים: זאיר — צרפת 50:52

כדורסלניות צרפת, שניצחו בחודש שעבר את כדורסלניות ישראל, נוצחו בטורניר הקדם־אולימפי בסינגפור על־ידי זאיר — 50:52 (31:29).

תוצאות אסטרונומיות נקבעו בכמה משחקים: אוסטרליה זקפה לזכותה את הנצחון הגבוה על מאלזיה — 26:128. בריה"מ — ספרד 62:119; בראזיל — אנגולה 48:108; סין — טאיוואן 47:104; בולגריה — אנגליה 36:104; יוגוסלביה — תאיילנד 37:120; צ'כוסלובקיה — שבדיה 71:82.

קריית־ביאליק מצטיינת בהתעמלות

אליפות ישראל בהתעמלות ותכתר במכון־וינגייט, בסיומה של האליפות שבה השתתפו 12 מתעמלות מעשר אגודות.

בדרגה ב' זכתה רותם אמיר מהפועל קרית ביאליק, שצברה 37.45 נקודות. בדרגה ג' זכתה קרן להב, גם היא מקרית־ביאליק — 37.90 נקודות, ובדרגה ד' — מיכל שחף מקרית־ביאליק — 38 נקודות.

בסיכום הקבוצתי ניצחה הפועל כפר־סבא — 175.7 נקודות.

בדרגה ה' זכתה מיטל חורד מהפועל ראשל"צ — 37.85 נקודות, ובסיכום הקבוצתי, הפועל ראשל"צ — 184.7 נקודות.

אוחנה הורחק לשני משחקים רשמיים מהנבחרת

אלי אוחנה, כדורגלן מכלן הבלגית, הורחק אמש ע"י בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל משני משחקים בין־לאומיים רשמיים של הנבחרת. במקרה של עבירה חוזרת תוך שנתיים יורחק לצמיתות מהנבחרת.

עו"ד מיכה ויתקון התלבט אם להטיל עונש נוסף על אוחנה במקרה שיחזור לשחק בישראל אולם אוחנה הודה בעבירה המיוחסת לו — אי־הופעה למשחקים הקדם־אולימפיים באוקיאניה — ונימק את הסיבות לאי נסיעתו לאוסטרליה.

לפיכך החליט הדיין להסתפק בעונש משמעתי המתייחס למשחקי הנבחרת בלבד.

פסק־הדין סלל את שובו של אוחנה לנבחרת, מייד עם סיום ריצוי העונש המשמעתי.

● בטורניר קדם־אולימפי לנשים בכדורעף המתקיים בפורני ניצחה בריה"מ את ברזיל 1:3

שוער צוהל דרורי (תצלום: עוזי קרן)

זלוטיקמן יעבור היום בדיקה רפואית

יצחק ויסהוף

חיים זלוטיקמן, כדורסלן הפועל ת"א, הגיע אתמול למחנה־האימון של נבחרת הכדורסל במכון וינגייט. זלוטיקמן יעבור היום בדיקה מקיפה אצל רופא הנבחרת, ד"ר חיים רסנר, ולאחריה יקבע ע"י הרופא ומנהל הנבחרת, מיכאל למרדון, אם ישוב לאימונים.

הכדורסלן, בן ה־31, הודיע כי ברצונו להשתייך לסגל הנבחרת, אך טען כי בגלל הפציעה הקשה אותה עבר בשנה שעברה הוא מתקשה לעמוד בלחץ האימונים האינטנסיביים שעוברים השחקנים בימים אלו.

לבד מזלוטיקמן נטלו אתמול חלק באימונים 14 שחקני הסגל, והמאמן רלף קליין הביע סיפוק מהשיפור בכושרם של הכדורסלנים.

למרסר הצעות כספיות מחו"ל הגבוהות מאלו שהוצעו בארץ

עורך־דינו יודיע היום להפועל ת"א כי לא ישחק בקבוצה בעונה הבאה

● כדורסל

יצחק ויסהוף

אילן גולדשמידט, עורך־דינו של הכדורסלן, לאוון מרסר, יודיע היום להפועל ת"א, כי השחקן הבין־לאומי לא ישחק בקבוצה בעונה הבאה.

צעדו של עו"ד גולדשמידט בא לאחר שעו"ד יוסי מולאר, שיצג את הפועל ת"א בעניין מרסר, הודיע אתמול כי הוא מתפטר מתפקידו, בנוסף לכך התחייבה הפועל ת"א לתת עד אמש את תשובה בעניין ההצעות השונות בעניין רכישת לאוון מרסר.

עו"ד גולדשמידט הוסיף, כי לכדורסלן, העושה עתה במחנה־אימון עם נבחרת ישראל, הצעות כספיות גבוהות מחוץ־לארץ, העולות על אלה שהוצעו לו ע"י קבוצות אחרות בישראל.

דטרויט הותירה בהלם את הלייקרס בלוס־אנג'לס — 93:105

דטרויט־פיסטונס ניצחה במפתיע במשחק הראשון מגמר האן.בי.איי. את האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס — 93:105, במשחק שהיה ב„פורום" בלוס־אנג'לס.

גם במיפגש השני יהיה הלילה באינגלווד, אולמה של הלייקרס.

דטרויט הובילה לאורך כל המשחק. היא פתחה „בסערה" ואחרי שתי דקות הורתה התוצאה על 8:0. הלייקרס התאוששו ופיגרו ברבע הראשון — 21:22, אבל במחצית כבר היתה התוצאה — 40:57 לזכות הפיסטונס.

לדטרויט הירבו לקלוע: אדריאן דנטלי — 34 נקודות ואייזיה תומאס 19. ללייקרס: מג'יק ג'ונסון — 28 ובירון סקוט — 25.

מסמכי הערבויות יוצגו היום בפני גורי ובידרמן

יצחק ויסהוף

שני אנשי־העסקים, אריה גורי ואפרים בידרמן, ייפגשו היום בצהריים עם מזכ"ל הפועל, יצחק אופק במניזם יוצגו מסמכי הערבויות שדרשו לשם הפעלת קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א.

אתמול סוכם כי מועצת הפועלים תתן התחייבות, כמו גם מרכז הפועל, ובפגישה יחליטו שני אנשי העסקים אם הערבויות מקובלות עליהם, ואם כן יתחילו בתפעול הקבוצה.

אתמול הגיע למשרדי הפועל ת"א מכתב מעורך־דינו של מאמן הקבוצה, משה וינקרנץ, המבקש להתיר את חוזהו בקבוצה התל־אביבית, מאחר שלפי החוזה שיש בידיו לא עמדה הקבוצה בהסכמים עמו, בכך שיו"ר הקבוצה מהעונה שעברה, דני קורן, התפטר מתפקידו.

מזכיר הפועל ת"א, מאיר ברנשטיין, הודיע כי בשלב זה יטפל עו"ד האגודה בתביעתו של וינקרנץ והוסיף: „הסעיף בחוזה של וינקרנץ בו הוא טוען כי נעשתה הפרה בהסכם לא נראה ע"י אף אחד מהיועצים המשפטיים של האגודה. נכתבו שם דברים שלא מקובלים עלינו, ואני מקווה כי תמצא הדרך למציאת פתרון לבעייה".

● מאמן קבוצת אליצור נתניה, צבי שרף, הועמד אתמול בפני ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל לאחר שהתפרץ במשחק־גמר גביע־המדינה בין קבוצתו לבין הפועל הגליל־העליון, כלפי השופט ברוך וליגנר. שרף שגידף את וליגנר הורחק לשני משחקים על־תנאי למשך עונה.

● קליעה

יונסי ופפירוב מועמדים לסיאול

יצחק יונסי ואורי ספירוב עמדו בכל הקריטריונים לסיאול — קבעה אמש הנהלת איגוד הקליעה והמליצה בפני ועדת סיאול על השתתפותם במשחקים האולימפיים.

שני קלעים נוספים, גיא סטריק ומנחם אילן, נמצאים ברמה שווה ומהווים מילואים לשניים. כל הארבעה ימשיכו להתאמן בצוותא.

ישראל פנתה לאיגוד הקליעה הבין־לאומי בבקשה לקבל כרטיס שלישי לסיאול לאחר ביטול השתתפותן של קובה וצפון־קוריאה.

הוחלט עוד שיונסי, ספירוב, סטריק ואילן ישתתפו בין ה־8 ל־22 ביולי בתחרויות הגביע העולמי במוסקבה.

● שייט

ארה"ב נרשמה לאליפות בחיפה

יוסף גלזר

ארה"ב היא המדינה ה־28 שנרשמה אתמול לאליפות העולם בגלשני־מפרש, שתחל ביום חמישי, בשבוע הבא, בחוף בת־גלים בחיפה. ארה"ב תשגר שני גולשים.

יו"ר מטה האליפות, ד"ר מרדכי סרי, ציין כי קרוב לוודאי שעד לפתיחת האליפות ירשמו שתי מדינות נוספות: פינלנד וסן־מארינו, שכבר התעניינו טלפונית בסדרי ההגעה ארצה, אך טרם נרשמו רשמית.

לאליפות נרשמו 20 גולשות, מספר נמוך יחסית מאחר שרק באולימפיאדת 1992 תותר השתתפות נשים בגלשני־מפרש.

אוסטרליה בבית עם בראזיל, יוגוסלביה וניגריה בסיאול

נבחרת הכדורגל של אוסטרליה, שהדיחה את ישראל מהטורניר הקדם־אולימפי, הוגרלה לשחק בבית אחד עם בראזיל, יוגוסלביה וניגריה — על כך נקבע אתמול בסיאול.

בית א' כולל את סין, מערב־גרמניה, שבדיה ותוניסיה; בית ב': את זמביה, עיראק, איטליה ומכסיקו; בית ג': את דרום־קוריאה, בריה"מ, ארה"ב וארגנטינה.

אוסטרליה תקיים את משחקה הראשון ב־18 בספטמבר נגד יוגוסלביה בעיר קוואנג'ו, וב־20 בסיאול מול בראזיל. כעבור יומיים תשחק באותו מקום מול ניגריה.

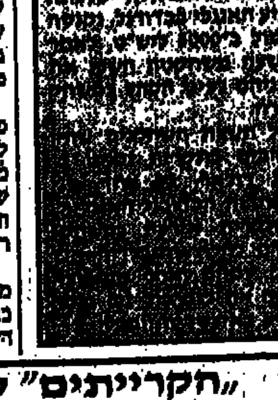

חשד למכירת משחקים בהונגריה

התאחדות הכדורגל ההונגרית חושפת את דירוג הקבוצות בליגה שהסתיימה בשבוע שעבר, בגלל חשד למכירת משחקים ולקביעת תוצאות מראש, ובעיקר לגבי קבוצות שהיו במצב של נשירה לליגה השנייה.

הונבד זכתה בתואר בפעם השנייה ברציפות, ואילו לליגה השנייה נשרו קאפושוואר ודבריצן.

ההתאחדות פנתה לוועדת מיקוח שתחקור את האשמות והחלטה סופית תתקבל בשבוע הבא.

ב־1983 הושעו יותר מ־260 כדורגלנים ו־14 שופטים מתפקידם לאחר שהיו מעורבים בשערוריית ההימורים בכדורגל ההונגרי.

„הקריותים" קרית חיים
דרושה שחקנית כדורעף ברמה גבוהה אשר מעוניינת להתאמן קשה עבור גמול יפה
בדבר פרטים נא לפנות ל: גרשי תלר 04-732779 בית 04-830815 עבודה
● סודיות מובטחת ●

הפועל תל־אביב: אי־אפשר לשבות בבוקר ולנצח בערב

כדורגלנים אינם רובוטים – מה שעשו העונה האחראים לאלופה גובל בהפקרות ★ שבתאי לוי – גירוש לפני פרידה ★ אלי כהן ומשה סיני לא שיחקו כאלופים ואיפשרו למכבי ת"א להציל את כבודה

ישראל פז

אינני מכיר קבוצה שבבוקר חגיגי של גמר גביע־המדינה נאלצים שחקניה לדפוק על שולחנות ולתבוע בכספים המחויבים להם, בזכות ולא בחסד. ראשם של כדורגלני הפועל ת"א היה במשך יום הגמר בדברים פרוזאיים יותר. הגיעו הדברים עד שהוזעק עסקן עבר להציל את המצב ולשכנע את השחקנים לעלות על כר־הדשא. אין, איפוא, פלא שהגביע נפל בידי היריבה העירונית, מכבי ת"א, שהגיעה עם מוטיבציה גבוהה להציל משהו מהעונה.

בטוחני שכאשר עלו שחקני הפועל ת"א לכר־הדשא ברמת־גן רצו לנצח, אבל אי־אפשר לעקור מתת־ההכרה את הרגשת אי־הנוחות שמועדונם המעוקל אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויות. כדורגלן אינו רובוט. אחרי הכל הוא בן־אדם, שיש לו צרכים, בנוסף לכדורגל.

השחקן הממורמר ביותר בשעות הבוקר היה הבלם המסור, יוסי זאנה. על תרומתו להפועל ת"א לא יכול איש לערער. הוא מעמוד־ההגנה. שחקן נמרץ, המהווה את עמוד־השדרה בעורף. יום גמר הגביע היה עבורו יום־שחור. בשעות הבוקר נאלץ לתבוע את המגיע לו, ובערב, עוד במחצית הראשונה, נפגע והמאמן יצחק שניאור נאלץ להחליפו. ברגע שנטש את המגרש איבדה קבוצת הפועל ת"א, את בטחונה. העורף לא היה יציב יותר, ושחקני מכבי ת"א שחשו זאת היטב, הגיבו בהתקפות במיוחד לאחר שספגו את השער הראשון במשחק.

גביע לא בא מעצמו

יעקב אקהויז, שירד לעורף למלא את מקומו של זאנה, עמל אמנם קשה, אך לחובתו שער־הנצחון של מכבי ת"א. אקהויז החטיא כדור פשוט, אותו ניצל בני טבק כדי להכניע בפעם השנייה את שוער הפועל ת"א יוס־טוב טליאס.

לעתים היה נרמה ששחקני הפועל ת"א מחכים שהגביע יגיע אליהם מעצמו, שהרי הם אלופים. ברגע שאיבדו את שטף משחקם שלטו יריביהם הורוצים ממכבי ת"א.

כלי התקשורת חגגו בשבועיים האחרונים עם אלי כהן ומשה סיני, שני הכדורגלנים שהצעידו את הפועל ת"א לזכייה בכתר האליפות. התארים שהדביקו לשניים חרגו לעתים מכל מה שמגיע לשחקנים ישראלים. אפשר היה לחשוב שמדובר בגוליט, בליניקר או בכוכבים עולמיים אחרים... השניים לא הצליחו להתעלות במשחק־יוקרה גדול כמו גמר הגביע. סיני עוד „עשה משהו". אלי כהן היה אחד החלשים במגרש. לעתים לא נגע בכדור. ברגע שכדורגלן־מפתח מסרגו אינו מסוגל להנהיג ולתרום הרי שכל משחק הקבוצה מתחיל לחרוק.

תוספת מכרעת לכשלון הפועל ת"א תרם הוותיק שבתאי לוי, שזו קרוב לוודאי העונה האחרונה שלו בקבוצת נעוריו. שבתאי לוי, שהוכנס בדקה ה־61 ביצע כעבור שלוש דקות את אחד המעשים המטופשים ביותר שכדורגלן מסוגל לעשות. ללא מחשבה, ובפזיזות מרגיזה, הלם בשחקן מכבי ת"א שביצע עליו עבירה. הוא ראה את הכרטיס־האדום וגורש מהמגרש גם על־ידי מאמנו בבושת־פנים. זה היה מעשה בלתי־אחראי שלה ביוקר. הוא הותיר קבוצה עם עשרה כדורגלנים, בפיגור של 2:1.

אם זכתה הפועל ת"א בכתר בשיטת „עשה זאת בעצמך", הרי שבגמר הגביע החטיאה האלופה את הגביע במרדגלי שחקניה.

„חור" שווה גביע

אני מצדיע למכבי ת"א על לחימתה הנמרצת, על המאמץ האדיר שהשקיעו רוב הכדורגלנים. היה זה עבורם אתגר־שיא לחפות על עונה גרועה ומקום 12 בליגה — מקום שמכבי ת"א לא דורגה מאז החלו משחקי הליגה ב־1932.

מכבי ת"א לא גילתה משחק משובח. נראה לי שאם היתה הפועל ת"א מציגה בכושר בינוני היתה מתקשה לזכות בגביע. אבל לזכות שחקניה ייאמר שגילו דבקות למטרה והוכיחו שבגביע אין בטוח. במשחק גביע אי־אפשר לתקן מישגים. זה משחק אחד, ו„חור" כמו שביצע יעקב אקהויז שווה גביע...

חבל שסיום המשחק מצא חוסר־מוחלט במגרש, שהוצף ע"י צופים. אני מבין לשמחת שחקני ואוהדי מכבי ת"א. גם קבוצה אחרת היתה עושה אותו דבר. אפילו בחוץ־לארץ אי־אפשר למנוע התפרצות כזו. בכל זאת השמחה שלשום גבלה בבאלאגן, ורק בקושי נחלצו השחקנים כדי לעלות לבמה לקבל את הגביע מנשיא המדינה.

מכבי ת"א חוגגת, כמו שהפועל ת"א חגגה את זכייתה בליגה, אבל לא רק שחקני הפועל ת"א צריכים לעשות חשבון־נפש, אלא בעיקר אלה המנהלים מועדון מפואר, אותו הובילו עד עברי פי־פחת.

בני טבק בפעולה נגד הפועל ירושלים – שער שווה גביע

טבק: מכבי באה מתוסכלת והפועל עם בטחון מופרז

יצחק ויסהוף

הופעתו של בני טבק, חלוץ־חסופה של מכבי תל־אביב, במשחק־גמר גביע־המדינה נגד הפועל תל־אביב, היה מוטל בספק. טבק סבל מפציעה קלה, וגם במישור הכספי יש לו מחלוקות עם אגודתו. אולם טבק, שחגג ביום המשחק את יום הולדתו ה־33, החליט כי במעמד גמר יש לדחוק הכל הצידה ולהציג במגרש רק יכולת.

יכולתו של טבק באה לידי ביטוי בשער נצחון נאה לרשתו של יוס־טוב טליאס, שזיכה את מכבי ת"א בגביע שני ברציפות, לאחר שגם בעונה שעברה היה זה הוא שהעניק לחבריו את הגביע בשער האחרון שכבש בבעיטת־11 לרשתו של אבי רן ז"ל.

לבני טבק אין כיום תשובה אם ימשיך לככב בחוד התקפת מכבי ת"א גם בעונה הבאה: „בחודש הקרוב יתחכו דברים. ייתכן שאמשיך לשחק בקבוצה, אך יכול לחיות גם אחרת".

לטבק אין הסברים על כושר־ההכרעה הטמון ברגליו במשחקים קובעים: „אין לי הסבר. זה חוש, מזל, יכולת, ובעיקר – נסיון. למזלי יש לי תכונות אלו כאשר הכשרון הטבעי שלי הוא במהירות".

על המשחק נגד הפועל ת"א הוסיף: „קשה היה לדרוש מהפועל ת"א להגיע לשיא נוסף לאחר זכייתה באליפות. ברגע שזכתה בכתר הבטחון העצמי של השחקנים היה מופרז. מכבי ת"א באה למשחק עם כל התיסכולים שלה בזמן האחרון. רצינו לפצות את עצמנו והצלחנו. הנצחון לא ביסה על הבעיות שיש לנו, אך מי שעקב אחרי הקבוצה מבין כי למכבי ת"א היתה העונה קבוצה טובה שלא הצליחה לבוא לידי ביטוי בליגה. איני רוצה להיכנס לפרטים מדוע לא הצלחנו אך יש מי שצריך להסיק מסקנות. תפקידי לשחק, אבל אם יבואו אלי ויבקשו את עזרתי בסיוע לפתרון הבעיות אוכל לתרום מנסיוני".

בני טבק מפרגן להפועל ת"א, למרות שנוצחה: „הפועל ת"א זכתה באליפות בזכות. לדעתי, היא הקבוצה מספר 1 בארץ, גם מבחינה טכנית וגם מבחינת יכולת. זה קורה שקבוצה לא מתעלה בכל משחק, אך אני בטוח אם היינו מתמודדים נגד הפועל ת"א בעוד שני משחקים היינו מנצחים שוב".

על המשחק של מכבי ת"א אומר מי שכבש את שער־הנצחון: „החלטנו לשחק התקפי; לתת כדורגל ולהפתיע את הפועל ת"א. במשחק נגד שמשון היו אירועים שחרגו גם לטעמי מגבולות המותר. התביישתי באירועים שקרו במשחק וגם לאחריו, בתקרית עם מנשה שמעוני. רצינו למצוא דרך לשפר את התדמית שלנו ושל ענף הכדורגל. אני חושב שהצלחנו במשימה".

פסל לזכרו של השוער אבי רן ז"ל נחנך אתמול באיצטדיון ברמת־גן (תצלום: אריה קנפר)

אירופה נערכת לקראת משחקי גרמניה

רובסון ביסס אנגליה על כדורגלנים ותיקים

שבח בן־גבריאל

אנגליה היא אחת הנבחרות המועמדות לזכייה באליפות אירופה. היא זקפה לזכותה הישג מרשים בבית המוקדם, כשצברה 11 נקודות מתוך 12 האפשריות, וספגה שער אחד בלבד, לעומת 19 שהבקיעו כדורגלניה. התיקו היחידי (0:0) היה באיזמיר, מול תורכיה החלשה. בבית האנגלי נכללו גם יוגוסלביה, צפון־אירלנד ותורכיה.

הפסדה היחיד מאז שובה ממשחקי גביע־העולם במכסיקו, שם הפגינה משחק מצוין, היה נגד מערב־גרמניה, בספטמבר האחרון (1:0). אמנם במשחקיה האחרונים לא שיכנעה הנבחרת האנגלית, כשניצחה בקושי את סקוטלנד, בוומבלי (0:1), ובאותו מקום סיימה אחר־כך בתיקו (1:1) עם קולומביה, שאינה מהדרג העליון, אבל בובי רובסון, מנהלה של הנבחרת סבור, כי לבחוריו יהיה מה למכור במערב־גרמניה.

במשחקי המבחן האחרונים ניצחה אנגליה, בלונדון, את שוייץ 0:1, משערו של חלוץ ברצלונה, גרי ליניקר.

לאנגליה תהיה זו הופעה רביעית בשלבי־הגמר, מאז השתתפותה הראשונה ב־1968 באיטליה. הישגה הטוב ביותר היה בהופעת־הבכורה שלה, כשסיימה שלישית, אחרי איטליה ויוגוסלביה, ולפני ברית־המועצות, אותה ניצחה — 0:2.

ב־1972 וב־1984 לא הצליחה אנגליה להעפיל לשלב הגמר.

הכדורגלן ה־1000

בובי רובסון, מעודד מהישגי הנבחרת במכסיקו ואחר־כך במוקדמות אליפות אירופה, החליט להתבסס גם הפעם על הוותיקים והמנוסים, בתוספת כמה צעירים מוכשרים, כמו מגינה של צ'לסי, טוני דוריגו, בן ה־22, שטרם לבש את המדים הלאומיים וסטיב מקמאהון, בן ה־27 מליברפול, שחגג את הופעת־הבכורה שלו בנבחרת בחודש פברואר, במשחק נגד ישראל ברמת־גן (0:0). מאז לבש שלוש פעמים את מדי הנבחרת.

בסגל 15 שחקנים שהיו במשחקי גביע־העולם ב־1986 במכסיקו. חמישה הם חדשים. נוסף לשניים שלושת האחרים הם: המגן מרק רייט, בן ה־24 מדרבי, שהופיע 20 פעם בנבחרת. הוא החזור לשירות לאחר שסבל מפציעות לפני היציאה למכסיקו, וגם לפני זמן־מה: טוני אדאמס, בן ה־21, בלמה של ארסנל, עם 10 הופעות בנבחרת. כדורגלן נפלא זה עשה קפיצת־דרך כשכבר בעונה הראשונה בליגה בכירה נבחר לייצג את אנגליה ותוך שתי עונות נבחר כקפטן קבוצת ארסנל. הקשר ניל ווב, בן ה־24 מנוטינגהאם, עם 7 הופעות, הצטיין במשחק נגד ישראל, ובספטמבר אשתקד חגג את הופעת הבכורה שלו, כשהיה הכדורגלן ה־1000 בנבחרת האנגלית בכל הזמנים.

בעל שיא ההופעות בנבחרת האנגלית הנוכחית הוא שוערה של דרבי, פיטר שילטון, בן ה־39, ששבר בחודש אפריל את שיא ההשתתפות במשחקי הליגה באנגליה — 824. את הנבחרת יצג ב־98 הופעות, ומקווה לשבור את שיאו של בובי מור, העומד על 108 משחקים. ב־23 עונות, בהן השתתף בליגה, זכה לזכותו יותר מ־1000 משחקים.

מחליפו של שילטון הוא כריס וודס, בן ה־28 מריינג'רס גלאזגו, עם 12 הופעות, אחת נגד ישראל בחודש פברואר. הוא מחזיק בשיא בריטי: שערו לא הובקע במשך 1196 דקות. היה זה בעונת 1986/87, בשניצב בשערה של ריינג'רס הסקוטית, קבוצתו הנוכחית.

שחומי־עור

המערך העורפי כולל את גרי סטיבנס, בן ה־25 מאברטון, עם 23 הופעות בנבחרת; ויב אנדרסון, בן ה־31 ממנצ'סטר־יונייטד, עם 30 הופעות. בעשור הקודם עשה היסטוריה כשהיה הכדורגלן שחום־העור הראשון שנכלל בנבחרת האנגלית. דייב ווטסון, בן ה־26 מאברטון, עם 10 הופעות. קני סאנסום, בן ה־29 מארסנל עם 83 הופעות. ב־1980 היה למגן היקר ביותר, כאשר ארסנל שילמה מיליון ליש"ט עבור העברתו מקריסטאל־פאלאס.

קשרים: בראיין רובסון, בן ה־29 ממנצ'סטר־יונייטד עם 66 הופעות; קפטן קבוצתו והנבחרת; כבש 21 שערים במדי הנבחרת. טריבור סטיבן, בן ה־24, מאברטון עם 22 הופעות. כריס וודל, בן ה־27 מטוטנהאם עם 34 הופעות. גלן הודל, בן ה־30 ממונאקו, אלופת צרפת עם 50 הופעות ופיטר ריד, בן ה־31 מאברטון עם 12 הופעות.

חלוצים: פיטר בירדסלי, בן ה־27 מליברפול, עם 24 הופעות; נרכש העונה מניוקאסל, תמורת שיא בריטי — 1.9 מיליון ליש"ט ותרם רבות לזכייתה בתואר האליפות. גרי ליניקר, בן ה־27 מברצלונה, עם 32 הופעות; כבש 26 שערים לזכות הנבחרת והיה „מלך השערים" בגביע העולמי במכסיקו. ג'ון בארנס, בן ה־24 מליברפול, עם 29 הופעות; הכדורגלן שחום־העור השני בסגל האנגלי. מרק הייטלי, בן ה־26 ממונאקו, עם 28 הופעות. את רוב שעריו כבש בנגיחות־ראש.

אנגליה שובצה בראש בית ב', עם ברית־המועצות, הולנד ואירלנד.

כובש בריאן רובסון

שחקני ריאל וברצלונה — התשתית של נבחרת ספרד

ספרד סיימה, בראשית השבוע, את משחקי־המבחן שלה באכזבה גדולה. היא לא השיגה בהם אפילו נצחון אחד לרפואה, מאז תפסה את המקום הראשון בבית המוקדם, בשחקה דימה את רומניה, אוסטריה ואלבניה.

ספרד כבר הספיקה לזכות פעם אחת באליפות אירופה. ב־1964 ניצחה במשחק הגמר במדריד את ברית־המועצות — 1:2 וב־1984 נוצחה בגמר ע"י צרפת בפאריס — 2:0. רק פעם אחת החמיצה ספרד את שלבי־הגמר, ב־1972 בבלגיה.

מאמנה הקשיש של נבחרת ספרד מאז 1982, מיגל מוניוז, בן ה־62, מודאג מהתוצאות האחרונות של חניכיו כשהפסידו בשבוע שעבר בסאלאמנקה לשבדיה (לא השתתפה באליפות אירופה) — 3:1, ובראשית השבוע הצליחו בקושי לסיים בתיקו 1:1 עם שוייץ בבאזל.

קודם־לכן, בחודש אפריל, לא יכלה הנבחרת הספרדית במגרשה מול נבחרת סקוטית צעירה וחסרת־נסיון, כשנפרדה־עמה ללא שערים. השנה נוצחה גם על־ידי צ'כוסלובקיה (2:1) וצרפת (2:1), וסיימה בתיקו אפס עם מזרח־גרמניה.

המאמן מוניוז צירף להרכב כדורגלנים צעירים ומוכרים שעתידים לפניהם.

ההפתעה במכסיקו

משחקם הראשון של הספרדים באליפות אירופה יהיה מול דנמרק, בשבת בהאנובר. במיפגש האחרון בין שתי הנבחרות, שהיה בגביע העולם במכסיקו (1986), זכתה ספרד בנצחון מרשים (1:5), על אחת הנבחרות שהיתה אז מועמדת להעפיל לגמר.

מה יהיה הפעם?

שתי הנבחרות אינן בכושרן הרגיל, כך שהמשחק פתוח לחלוטין.

מעניין לציין שהנצחון השבדי בשבוע שעבר על ספרד, היה הראשון מאז הנצחון על המקום השלישי בגביע העולם ב־1950 בריו־דה־ז'ניירו.

בסגל 20 כדורגלנים שיצאו למערב־גרמניה. שמונה מהם משורות האלופה, ריאל מדריד: שוער המילואים מוגל בויו, בן ה־30 עם 4 הופעות בנבחרת; המגינים מיגל סאנצ'יס, בן ה־23 עם 14 הופעות; חוזה קאמאצ'ו, בן ה־32 (המבוגר שבחבורה) עם 79 הופעות, קפטן ריאל, וריקרדו גאייגו, בן ה־29 עם 41 הופעות; הקשרים מיצ'ל גונזאלס, בן ה־25 עם 26 הופעות; שחקן טכני ובעל בעיטה אדירה בשתי רגליו, שלא פעם כבש שערים ממרחק; רפאל גורדיליו, בן ה־29 עם 78 הופעות; נרכש לפני שלוש שנים מריאל בטיס, ורפאל מרטין ואסקז, בן ה־22 עם 5 הופעות; וכמובן החלוץ אמיליו בוטראגניו, בן ה־24 עם 32 הופעות, המכונה „העייט" שהפך לגיבור לאומי, בעיקר במונדיאל, כאשר כבש חמישה שערים, רובם נגד דנמרק. מהיר כסופה והמכדרר הטוב ביותר בספרד. שחקן טכני וגם „מריח" שערים.

בכל זאת ברצלונה

ברצלונה, על־אף העונה החלשה שלה סיפקה חמישה משחקניה ברשימת ה־20, ובראשם הקשר הבסקי ויקטור מוניוז, בן ה־31, עם 57 הופעות בנבחרת. האחרים הם: השוער הלאומי אנדוני זוביזארטה, בן ה־26 עם 31 הופעות; הקשרים ראמון קאלדרה, בן ה־29 עם 19 הופעות (נעדר נגד שוייץ), ואיטור בגיריסטיין, בן ה־23, והופעה אחת. החלוץ חוזה באקרו, בן ה־25, עם 6 הופעות בנבחרת, נרכש בתום העונה מקבוצת ריאל סוסיאדאד ותפס את המקום השני בטבלת „מלך השערים", אחרי המכסיקני של ריאל מדריד, הוגו סאנשז, עם 17 שערי ליגה.

אתלטיקו מדריד מיוצגת ע"י שלושה כדורגלנים: המגן תומאס רנונס, בן ה־27 עם 15 הופעות; הקשר רוביי מאקריסטאן, בן ה־24 ושתי הופעות, והחלוץ תוליט סאלינאס, בן ה־24 עם 15 הופעות.

יתר השחקנים: המגינים מיגל סולר, בן ה־23 מאספניול, עם 3 הופעות, וגנאצ'ו אנדרינואגה, בן 24 מבילבאו, 7 הופעות, והחלוץ אלוי אולאיירה, בן 23 עם 12 הופעות, מייצג את ספורטינג ג'יחון, נמוך קומה אבל מהיר כשד.

מצטיין מיצ'ל

„ועד ביתא" מארגן נטיעת 150 עצי זית בכפר, מחר

במקום העצים שנעקרו • „מטרתנו — להפוך את ביתא לסמל של אחווה במקום שנאה" • בעלה של מונירה דאוד העצורה, בין המארגנים

ורד לוי

קבוצת מרצים, סטודנטים ואזרחים ישראליים תצא ביום שישי הקרוב לכפר ביתא ליום עבודה, שבו יינטעו 150 עצי זית במקום אלה שנעקרו ע"י כוחות הביטחון.

ידיעה זו נמסרה אתמול במסיבת עיתונאים מפי חברי „ועד ביתא" — שהוא ארגון ערבי־ישראלי שהוקם כדי לנהל מאבק ציבורי ומשפטי למען תושבי הכפר שניזוקו.

ביתא: היה בית! (צילום: אס 77)

בין חברי הוועד — ד"ר עומי בשארה, מרצה באונ' ביר־זית, פרופ' יונתן שפירא מרצה לסוציולוגיה באונ' ת"א; ד"ר גדעון פרוידנטל, מרצה להיסטוריה באונ' ת"א: אמנון רז מהאונ' העברית; עו"ד עמי פורמן ונציגי הכפר — תיאסיר דאוד, שהוא בעלה של האסירה מונירה דאוד, ועבד־אל חאלים.

ועד ביתא קורא לציבור בישראל לפעולה. מ־15 עורכי־דין ישראלים החלו כבר בפעילות התנדבותית כבאי כוחם של תושבי הכפר. קבוצת המרצים מאוניברסיטת ת"א, „עד כאן", נרתמה אף היא לפעילות, ובמבצע איסוף כספים שנערך השבוע בקמפוס התל־אביבי, גייסו המרצים כשלושת אלפים שקלים לקופת הוועד.

לקחת חלק בפעולות המתוכננות. בין השאר מתכוונים חברי הוועד לפעול בדרך משפטית לביטול צווי ההרמה וההריסה של הבתים, להשגת פיצויים על נזקים שנגרמו לבתים שלא הוצאו נגדם צווי הריסה, להעניק סיוע בבניית בתים חדשים למשפחות שנותרו ללא קורת גג, לפעול להחזרת המגורשים, ולסייע משפטית לעצורי ביתא ולבני משפחותיהם.

על מניעי המרצים אמר פרופ' יונתן שפירא, כי יותר משמטריד האירוע עצמו את דעתם, מדאיגה ומפחידה אותם התגובה שניתנה לפרשה באמצעי התקשורת ובציבור. „אנו חוששים שיש פה התחלה של תהליך שעלול להוביל לתופעות של גירוש המוני ע"י כוחות הצבא, ללא החלטת ממשלה, ובתמיכה, אם מוצהרת ואם בשתיקה, של גופים נרחבים במדינה. מטרתנו ביום העבודה ביום שישי היא להפוך את ביתא לסמל של אחווה בין עמים במקום סמל של שנאה", אמר פרופ' שפירא.

ניסוחים שבלוניים בתקשורת

ד"ר גדעון פרוידנטל הביע אף הוא חשש מפני מה שמאחורי צורת התגובה בה נקטו הציבור וכלי התקשורת. „התקשורת תיארה את האירוע במלים כמו ,פוגרום', ,רצח בדם קר', ,המון ערבי מוסת עם רצח בעיניים'", אמר ד"ר פרוידנטל. „בעוד שידוע לנו, בדיעבד, כי לא היו דברים מעולם. מכאן אפשר ללמוד שישנם בידי התקשורת ניסוחים שבלוניים, המוכנים מראש לכיסוי אירוע מהסוג הזה, וזה מדאיג מאד".

הפחד המקנן בליבו ובלבות חבריו הוא, שפרשת ביתא תחזור על עצמה. „איננו מצדדים או מאמצים גירסה של צד זה או אחר, שהיה מעורב בפרשה", הדגיש. „ענייננו הוא במה שהצטייר לאחר מעשה, ובפעילות שתמנע הישנותו".

עו"ד עמי פורמן הציג את עצמו כנציגם של 15 עורכי־דין ישראליים שפרשת ביתא הדליקה אצלם נורות אדומות. „ישנם אספקטים משפטיים מסוימים המורים, כי פעולות הצבא ומערכת הביטחון בכפר נעשו שלא על־פי החוק" קבע פורמן. „קיים תקדים של בג"ץ, שדן בחוקיות הריסת בתים, וכן נקבע מפורשות, כי התרמת והריסת בתים ע"י הצבא היא פעולת עונשין בלתי שגרתית, שמחייבת בדיקה יסודית וקפדנית בטרם מעשה, ומן הראוי לנקוט בה אך ורק בנסיבות מיוחדות במינן", אמר.

פזיזים להרוס

עו"ד פורמן טען כי לאור הפזיזות שבה פעל צה"ל, שביצע את ההריסה בתוך 24 שעות, מתעורר ספק גדול אם כוחות הבטחון נהגו בהתאם להנחיית בג"ץ.

„לא יתכן שנערכה בדיקה יסודית וקפדנית, שרואיינו כל הנוגעים בדבר, ושבאמת היו ראיות מספיקות" אמר.

יש בדעתם של המשפטנים המייצגים את תושבי ביתא לעתור בימים הקרובים לבג"ץ ולטעון את טענותיהם.

ד"ר עומי בשארה הדגיש, כי מדובר, לעת עתה, בכ־15 אנשים מביתא אשר בתיהם נהרסו וניזוקו כתוצאה מהריסת בתים שכנים עפ"י צו. „אנו מקיימים מסע התרמה בארץ, באירופה ובארה"ב" סיפר, „הבסיס לפעולותינו הוא אישי־אינדיבידואלי ולא פוליטי".

תיאסיר דאוד ועבד־אל חאלים, תושבי ביתא, אמרו כי כל אנשי הכפר מעריכים מאד את פעילות הוועד למענם. „אנו מודים לכל הפגנת הסולידריות ולמארגנים. זה מראה לנו, שבכל זאת יש גם ישראלים שחושבים ופועלים אחרת".

הם גם סיפרו, כי לפני האירוע בכפר, עבדו 500 מבניו בישראל. כיום עובדים פחות מ־200. פועלים פוטרו, ובמקומות עבודה בנתניה ובתל־אביב הוכו פועלים כשנודע שהם מביתא.

המדרשה הדתית בגולן מבקשת הכרה כקריית חינוך לחיילים; רבין מתנגד

שר הבטחון: לא רוצה לשמוע תלונות הורים על חזרה בתשובה של בניהם • מנהל המדרשה: גם קיבוצניקים לומדים אצלנו

יהודה צור

מדרשת החינוך הדתית של רמת הגולן בחיספין מנהלת עתה מו"מ עם אגף כוח־אדם כדי לקבל הכרה רשמית כקריית חינוך לחיילי צה"ל, מסר אתמול אשר קולא, מנהל המדרשה.

יום קודם לכן, סירב שר הביטחון יצחק רבין בביקורו בגולן לבקשת הרב הירשברג לחדש, ביקורים של חיילי צה"ל במדרשה כפי שהיה לפני כניסתו של רבין לתפקיד.

שר הביטחון השיב שאין הוא רוצה לשמוע על הורים שקובלים על כך שבניהם חוזרים בתשובה תוך כדי שירותם בצה"ל ולכן לא ירשה ביקורים של חיילי צה"ל במדרשה. הוא גם אמר, „אין אצלי לרב הזה כן ולרב הזה לא. לא ישיבת „אש התורה" ולא כל ישיבה אחרת. רק הרבנות הצבאית הראשית, שבראשה עומד אלוף, היא המוסמכת לבצע פעולות במתקניה הרישמיים.

מנהל המדרשה אמר אתמול, שהוא לא רואה שום אפשרות, כל עוד שר הביטחון הנוכחי בתפקידו, להשיג אישור מחודש לסדרות חינוך במדרשה. לדבריו, המדרשה נמצאת עתה במגעים עם אגף כוח אדם בצה"ל כדי להכין אותה כקריית חינוך לכל דבר, שבה חיילים מכל היחידות יעברו השתלמויות בהיסטוריה של ארץ ישראל וביהדות.

אשר קולא הדגיש שאף לא חייל אחד חזר בתשובה מאז קיומה של המדרשה החינוכית בגולן ושזה לא תפקידה ולא כוונתה.

במדרשה שומעים מדי כמה ימים סדרות של כמאה איש, הרצאות, בעיקר בנושאי יהדות. מנהל המדרשה הדגיש, שרבים מהבאים שייכים לתנועה הקיבוצית ולתנועת המושבים.

„רבין מאפשר הסברה שמאלנית המתכחשת לאופי היהודי"

ח"כ ולדמן הגיב אתמול על החלטת רבין — „החלטתו של שר הביטחון שלא לאפשר לרבנים ציוניים להרצות בפני חיילים בנושאי יהדות, היא החלטה מגומה, הפוגעת באופי היהודי של חיילי צה"ל. המוטיבציה של חייל יהודי במדינת ישראל חייבת להיות מבוססת על הכרה, הזדהות ונאמנות לערכים יהודיים, ציוניים ולאומיים. לא יתכן למנוע מהחיילים לימוד במוסדות דתיים יהודיים ובאותה שעה לאפשר הסברה שמאלנית, המטיפה להתכחשות לאופי היהודי של מדינת ישראל ולערכי היהדות המקוריים".

דיניץ הסביר לשיפטר: אין כבר „פליט יהודי"

דני בירן

יושב ראש ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ, נפגש עם סגן שר החוץ האמריקני לענייני זכויות האדם, ודן איתו בבעיית הנשירה.

דיניץ הבהיר לשיפטר את עמדתו בעניין הטיסות הישירות של העולים לישראל, ואת התנגדותו להענקת מעמד של פליטים לעולים. „עם קום מדינת ישראל נמחק המונח „פליט יהודי" מהמילון הבינלאומי ואין לחדשו" אמר דיניץ.

ריצארד שיפטר הזכיר את מורכבות הבעייה בגלל עיקרון „חופש הבחירה" אך ציין כי נפתחת עכשיו האפשרות להגיש בקשות ישירות לאיחוד משפחות על ידי יוצאי בריה"מ שנמצאים כיום בארה"ב, וזה עשוי להקל על הבעיה.

בן פורת התפטר מ„ווז'ק" „מתעלמים מיהדות החרדה"

דני בירן

במחאה על התעלמותה של ממשלת ישראל מהצורך לסייע ל„יהדות החרדה" המונה 35,000 יהודים שנותרו עדיין בארצות ערב, הודיע אתמול יושב ראש ההנהלה העולמית של „ווז'ק" והשר לשעבר, מרדכי בן פורת, לראש הממשלה, יצחק שמיר, ולממלא מקומו, שמעון פרס, על החלטתו להתפטר מתפקידו.

„ווז'ק" מייצג קרוב לשני מיליון עולים מארצות ערב שמרביתם נקלטו בישראל. מרדכי בן פורת טוען, כי ממשלת ישראל והסוכנות היהודית אינן מסייעות ל„ווז'ק" בתקציבים, ובמצב זה אין באפשרותו להמשיך בתפקידו.

בדואים משבט אל סביחאת: נשלונו פעם, ומנשלים שוב

„נפנה בבקשת עזרה למצרים, כפי שישראל פונה לארה"ב"

עתי"ם

בני השבט הבדואי אל סביחאת, שהוא פלג משבט עזזמה, טוענים כי מאיימת עליהם סכנת גירוש בעוד ימים מספר ממקום מושבם, ליד משאבי שדה. את חששם ביטא אתמול יו"ר האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים בישראל, נורי אלעוקבי, במסיבת עיתונאים בתל אביב.

אלעוקבי אמר, כי ממשלת ישראל מיישמת מדיניות שעיקרה גירוש קבוצתי של בדואים, השתלטות על אדמותיהם ורכושם באמצעות חוקים שבכיבול אמורים לשמש את כלל האזרחים.

הוא סיפר, כי פלג אל סביחאת חי על אדמתו באזור חלוצה שבנגב. ב־2.4.80 הגיע למקום כוח צבאי גדול, ואנשים מהסיירת הירוקה הרסו את האוהלים, העמיסו את האנשים ורכושם על משאיות, והעבירו אותם לאזור ביר עסלוג', ליד קיבוץ משאבי שדה. אנשי הפלג הגישו תביעה נגד המדינה, שטרם הסתיימה, וביקשו מבית המשפט להחזירם לאדמותיהם. בפועל נמסר השטח לעיבוד לחקלאי קיבוץ רתמים, טענו.

באותה השנה הגישה המדינה תביעה משפטית בשם מינהל מקרקעי המדינה נגד אנשי השבט, לסלק ידם מהשטח שאליו הועברו ע"י הצבא. תביעת המדינה נסתיימה לאחרונה בהחלטה שעל אנשי השבט לסלק ידם מן השטח.

אחד מבני השבט, סאלח אלעורג'אן, אמר שאם בכוונת הממשל לגרש את 17 המשפחות שבהן מעל 100 נפשות — שיגרשו אותם חזרה אל האדמות שלהם.

אלעוקבי טען עוד, כי רוצים לרכז את הבדואים בשבע עיירות, ללא בסיס כלכלי. בדרום חיים כ־70 אלף בדואים.

הוא הוסיף, כי האגודה תפנה למצרים, בבקשה לסייע להם כפי שהישראלים פונים לארה"ב בקשר ליהודי בריה"מ. „אנו לא נשב בחיבוק ידיים, וכוונתנו לפנות אל עיתונות העולם. השב"כ לא ירתיע אותי", אמר אלעוקבי.

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

מזל טוב

לכבוד יום־ההולדת ה־80 של מרים אדלר מניו־יורק תרמה משפ' גבעון

120 ש"ח

☆ התרומה הצעירה: האחים יוסף ודניאל די פורטו מאיטליה באמצעות גב' עדיה צרפתי תרמו

150 ש"ח

☆ התרומה המרגשת: המנוחה דיאמנטה לוציו ז"ל הורישה לקרן לב"י

500 ש"ח

היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י

לב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

עיריית חיפה — משרדי מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775

פר־674

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: משפחות הראל ועופרי — להקמת בנין מגורים ברח' ילדי טהרן 5 (אבא־חושי 129), חלקה 143 בגוש 12286, שכונת הוד־הכרמל.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח מעל למותר.
2. תוספת קומה חלקית.
3. בליטה למרווח צדדי.
4. התקנת קומת־עמודים פרטית.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי עמק חפר

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת נקראת „תכנית מפורטת מס' עח/1/27".

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 8018 חלקי חלקות 33, 44, 48, גוש 8171 חלקות 25, 27 וחלקי חלקות 14, 19, 20, 22־24, 26, 29־32, 37, גוש 8172 חלקות 1־9, וחלקי חלקות 10־16, קיבוץ יד חנה.

עיקרי הוראות התכנית: תכנון מחדש והתאמה למצב קיים.

ההודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3456 התשמ"ז עמ' 1773 ובעתון בוקר הצופה מיום 23.4.87 ובעתון ערב מעריב מיום 23.4.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מיום 24.4.87.

התכנית האמורה בצורה שבה אישרה אותה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה.

וכל מעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: 11.5.1988 — ד' שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

טלוויזיה

(כ) בתוכניות מיוחדות ללקויי שמיעה. 08.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 מושגים ביהדות, השב תשיבם (כ). 08.40 ראשית הקריאה. כלי סודות: בניינים צירה. 09.00 ארץ מולדת, בין תורכיה לבריטניה (כ). 09.30 מדעי הטבע (ט' 1) ממלכת האלמוגים. 2) סודות הים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 כבית של סיסמא, תקשורת. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת (ט' ה') אוהלן וסוללו. 11.30 אנגלית ה'. 12.00 מדעי הטבע (על יסודי) מוצא האדם. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה: מתולדות ישראל: מגילת העצמאות. 13.30 מוסיקה, הרכבת הקטנה מקיפירת. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 בלי סודות, צירה 2. 14.25 קשר משפחתי. שידור חוזר מיום 6.6.88 (כ). 15.05 רחוב סומסום. 15.35 יוצא מן הכלל. לקראת בחינת הבגרות ביריעת הלשון: הכרת ההברה. עם הורית רביד. 15.50 כוכב לכת: ארץ. 17.00 ערב חדש. 17.30 הסוד הנורא, דרמה לילדים בנושא אלימות מינית בילדים. תכנית בעלת מסר ברור לילדים: אתם אינכם אשמים, גלו סוד זה לאדם שאתם בוטחים בו, כדי לקבל עזרה. מומלץ שהורים ומחנכים יצפו עם הילדים. 17.55 טומיקי. 18.25 הגיע זמן לשון, אבשלום קור מספר על מקור השמות, רמאי ושרעבי. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 למשפחה (ערבית). 19.00 מבט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.30 נקודת חן, עם אורי רביד. 21.35 סדרה משטרתית „בלוז לכחולי המדים", סיפורי הסדרה לקוחים מתחנת משטרה, הפועלת ברובע מצוקה של עיר אמריקנית. 22.20 סרט תעודה. 23.20 בית־דין לילי, הפרק האחרון מק ושורלי בלא הסתייגויות. 23.45 פסוק של מקום: מבט אל ראשון לציון חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „הטוצ'י" — סדרה מצויירת לגיל הרך. 18.45 תופשים אמריקה 19.45 רגע לפני — חולי איידס. 19.50 בקרוב בערוץ 2. 20.00 רגש חזק — „וול סטריט כסף כח ותאוות בצע". 21.00 אופי להיטים של ויטני יוסטון ואנג דאנג ולהקת „יס". 21.30 אופי להיטים של פול סיימון.

רדיו

קול המוסיקה

(תו) תקליטים (קומפקטדיסק). 07.09 „כתאונה ניגוחה" מאוירבר: שיר לכת מתוך „הבנאי־ברליוז" רומנסה איכרו פתיחה לאופרה „סוס הברונזה" ביזה: משחקי ילדים סדיסנס קונצ'רטו מס' 2 לצ'לו ולתזמורת רוכלו „בכתום ואריאנה", סוויטה מספר 2 טורה: פאורה. 09.00 „קונצרט בוקר" מוצרט: סרנאדות הפנר, ק. 250 ברהמס קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתזמורת טורה: פלאס ומליסונה פרוקופייב: סימפוניה מספר 5. 11.57 „פינת השיר" משירי אלוה לסקר־שילה. 12.00 מן הסרטים". 13.05 „כתאונה ניגוחה" ז. ל. קודלוף: סימפוניה במה מג'ור והנו. הקטרית של פראג/ל. לאבאזק 2. פ. רנרי: קונצרטו מס. 2 ברה מינור לחליל ותזמורת אופ. 31 (א. אוריאן) 16.00 תוה. הקטרית של מינכן (ת. שטרלמאייר) 3. מנדלסון סונטה מס. 1 בסי במול מג'ור לצ'לו ופסנתר אופ. 45 (מ. לוראוו, ה. הנורה) גלזונוב „תחבולות האהבה" אופ. 61, מוסיקה לבאלט. 15.00 מפגשים מוסיקליים ריאיונים, ראיונות, מקידות. 16.00 אתנחתא — אליהו שולמן: כנור ענת שרון: פסנתר בטהובן: סונטה מס. 7 בדו מינור, אופוס 30/2 בלורן סאמה מיסטית פרטוס „יוכור" ברהמס: סונטה מס. 2 בלה מג'ור, אופוס 100. 18.00 „אנתולוגיה בצליל" מוסיקה סולנית וקאמרית צרפתית בתקופת הבארוק המאוחר. 19.00 „מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 „אינטרלוד". 20.27 „פינת השיר", 20.30 שידור פסטיבל ישראל ירושלים מקהלת הנערים מקל התזמורת הפילהרמונית של המבורג מנצח: גינטראס אלפנדר בוקסטהודה: קנטטה מס' 34, „עדוני אלהים" היידן: מיסה ברורה „סנט ג'ון דה קאה" קונצ'רטו ברה מינור לשני כנורות ותזמורת היידן: מיסה סנט ניקולאי. 22.00 „רזר הזהב" אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות רביעיית „פרו ארטה" (תכנית שישית) היידן: רביעייה מס' 59, במול מינור דבוז'ק: חמישיית הפסנתר אופוס 81 היידן: מבואו.

רשת א'

07.30 „רדיוקל". 08.05 „חצה" עם בני הגורל. 08.55 „ספרות על הגל". 09.05 „טלרדיו" שירות מידע למאזינים. 10.05 „שיני בוקר" מגיש: גדעון הוד. 10.55 „ספרות על הגל". 11.05 „רוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 „מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 14.05 „בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.25 „האוניברסיטה המשודרת" „מעבר מהרומן של המאה ה־19 לרומן של המאה ה־20" „הקנאי" ד"ר גילי דיזנר. 15.55 „ספרות על הגל". 16.05 „ארץ לא נודעת". 17.10 „צבעי הקשת" „שירים עדות". 17.55 „ספרות על הגל". 18.05 „מינחת ערב". 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „יש לי חלום" עם יובב כץ.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 07.55 „ספרות על הגל". 08.05 „עושים עניין". 08.55 „ספרות על הגל". 09.05 „ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 09.55 „ספרות על הגל". 10.05 „כל צבעי הרשת" עם עמיקם רוטמן. 10.55 „ספרות על הגל". 11.55 „ספרות על הגל". 12.05 „אלדיאלוג" „בית". 12.55 „ספרות על הגל". 13.05 „בחצי היום" חדשות ופזמונים. 13.55 „ספרות על הגל". 14.05 „לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת צחוק" חוויי ותמונה. 14.55 „ספרות על הגל". 15.05 „שירים ושעורים". 15.55 „ספרות על הגל". 16.05 „יומן כלכלה". 16.55 „ספרות על הגל". 17.05 „רגעי קסם". 17.55 „ספרות על הגל". 18.06 „דקור". 18.45 היום בספורט. 18.55 „ספרות על הגל". 19.00 „היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 19.55 „ספרות על הגל". 20.05 „שורשים" שבועון לענייני פולקלור ועדות. 20.55 „ספרות על הגל". 21.55 „ספרות על הגל". 22.05 „הלילה החמישי". 22.55 „ספרות על הגל". 23.55 „ספרות על הגל". 00.15 „להאזין בחלום" — שירים.

גל"צ

06.05 אוניברסיטה משודרת על חמישה ספרי אמונה מענה אלוהים לאיוב. מרצה: פרופ' ישעיהו לייבוביץ. 06.30 „פוקחים עין". 07.07 „שבע אפס שבע". 08.00 „בוקר טוב ישראל". 09.05 „אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר" — שירים עבריים. 11.05 „נכון לעכשיו". 13.00 יומן חדשות. 13.05 „דו רה יומי". 13.35 „40 לאחור" סיפור היום בתש"ח. 14.05 „מגישה יומית" עם יצחק נוינר. 15.05 „שירים לחג" — עם ארז טל. 16.05 „פסטיבל ישראל 88". 16.15 „ארבע אחר הצהריים". 16.54 „באוזן מילולי". 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה". 18.45 „חמש עשרה קטנות". 00.05 „סיפורי לילה" עם רפי קינן. 02.00 „לא רוצים לישון". 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 „אין נופים אבודים" מעולמם הספרותי של יוצרים. סדרת תוכניות לרגל שבוע הספר. תכנית שניה מגישה המשוררת אמירה הס. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „כוכב הערב" קורין אלאל. 20.55 פינה חמה ללב"י. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת על חמישה ספרי אמונה מענה אלוהים לאיוב. מרצה פרופ' ישעיהו לייבוביץ. 22.05 „על הדבש ועל הכימאק". 23.05 „עשרים וארבע, היום שהיה". 23.55 „שיחת חצות" עם רינה לוטין מתרגמת.

שידורי צה"ל 1

19.05 „שליטת המהותך". 20.05 „צרפ"ם". 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „המסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 „קול הג'אז הזה" עם דני קרפל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאושר". 07.07 „שיר בבוקר בבוקר". 09.05 „גימלים" עם מיכל שמואלי. 10.05 „דברים טובים". 11.05 „שבעים מי יודע". 12.05 „אתכה יומיומית". 15.05 „רק בימי וזאל" עם מנחם פרי. 14.05 „לי ולך" שיר וברכה. 15.05 „גרש, חריש ומחודש". 16.05 „הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.00 „קול־בר" שבועון מוס. 20.05 „קו ההתחלה". 21.05 „גימל חי" — עם שוש עטרי וטוני סיין שידור חי בתערוכת ה־40 ב„גני התערוכה" בתל־אביב. 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
4.30, 7.15, 9.30
אסתר: חקירה בסייגון 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 7.15, 9.30
בן־יהודה: תינוקת בירושה 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות 6.00, 9.00
גורדון: יוסיף של החטא 7.00, 9.30
דקל: משודרים חרשות 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: כלא המתאבנים 7.45
סקס 12.00
הוד: תקיעה בדרך 5, 7.15, 9.30
לימור חרשו מסיכיאטר ליום אחד 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: עדות במבחן 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק 7.20, 9.40
טיילת 3: חנה סנש 6.15, 9.30
מאו: בשם העם 5, 7.30, 9.30
מאורים: לוידי איב 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: וול סטריט 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר האחרון 6.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: מעקב צמוד 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחקו: זרוק אותה מהרכבת 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: ללא מסתור 5, 7.15, 9.30
תכלת: כוחו של מקרה 6.30, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי 2, 4.30, 7.15, 9.30
לב 3: אהבנו כל לך 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המבצר הנסתר 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00, 9.30

רמת־גן
אואזיס: 3 גברים ותינוקת 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: שאלה של שפיות 5, 7.20, 9.40
גן 2: וול סטריט 6, 9
גן 3: החשוד 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון 6.15, 9.15

ירושלים
אריסון: תקועים בדרך 9.30
אורנע: שאלה של שפיות 9.15
רון: משודרים חרשות 9.00
בית אגרון:
מרד הנעורים 18.00
כל מה שרצית לדעת על המין 20.00
זורבה היווני 21.30
כל מה שרצית לדעת על המין 24.00
כפיר: שם המשחק 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 8.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15
סמדר: וול סטריט 9.15
תבורה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: תינוקת בירושה 9.00
תיאטרון ירושלים: להקראות ילדים 9.30

חיפה
אורות: רב־מכר
חן: חקירה בסייגון 7.00, 9.15
עצמון 1: ללא מיסתור 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 2: מוכת ירח 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: תשוקה באפריקה 4.30, 7.00, 9.15
רון: תקועה בדרך 4, 6.30, 9.00
רב־אור:
רב־אור 1: וול סטריט 6.45, 9.15
רב־אור 2: הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רב־אור 3: זרוק אותה מהרכבת
אורלי: חופשה בכפר 6.50, 9.15
קרן אור המודרני: 7.00, 9.15
כשם העם 4.30, 7.00, 9.15
מאור: 3 גברים ותינוקת 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: שלושה גברים ותינוקת 5, 7, 9.15

חולון
סביון: נשואה לשניים 5, 7.15, 9.30
מגדל: 3 גברים ותינוקת 7.00, 9.30
ארמון: חכמת רווב 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: מוכת ירח 5, 7.15, 9.30

הרצליה
חיכל: סגור

פתח־תקוה
היכל 1: מוכת ירח 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק 6.15, 9.30
היכל 3: הקיסר האחרון 6.15, 9.30

עפולה
מופתרון: וול סטריט 9.30

ראשון־לציון
רון 1: הקיסר האחרון 6.00, 9.40
רון 2: תינוקת בירושה 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 9.6
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
מירלה אפרת — עין גדי

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ה' 9.6 בשעה 20.30
האופטימיסט

שרותים • עזרה • התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — קופ"ח — עזריהו 2, חולון.
חולון — אהרון — הפיין 52.
ירושלים — ירושלים — יפו 212.
נתניה — קופ"ח — סמילנסקי 9.
פתח־תקוה — קופ"ח — חיים עוזר.
רמת־גן — הדסה — כצנלסון 151.
תל־אביב — בריאות — המלך ג'ורג' 28. בול — בול 25.
חיפה — מגן דוד — גאולה 13.
רעננה, כ"ס — סופר פארם, אוסטשינסקי 36, כ"ס

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למיקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים — ילדים, שערי צדק — פנימית, נשים, הדסה ע"כ — כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433300.

יד ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243358
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' — טל. 222782.

„קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וכערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וכחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבירה) קומה א', טל: 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־335516
ער"ן כפר־סבא — 052־915999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111. לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022: עפולה — טלפון 065־93334; טבריה — 101, טלפון 04־931401; נהריה — טל' 04־823333; בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שה"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'—ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'—ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'—ה': 4.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד

רח' סעדיה חתוכה 44, ת.ד. 1, טל. 361626

פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת בית מגורים דו־משפחתי.

בתיק בניה מס' 2509/49, בגוש 6694 חלקה 10/2 יהוד, שם המבקש: מונטיליו אהרון+סינטו יוסף, מהות ההקלה בשטח בניה עד 6% והקלה בקו בנין צדדי עד 10%.

כל המעוניין אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ע. רגב, עו"ד
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה וסגן ראש המועצה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רח/136/א4'".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3705 חלקה 226.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: ביטול כביש בין מגרשים 12 ו־13 הרחבת רח' כובשי החרמון מ־12 מ' ל־14 מ' ע"י הפקעה וזכויות הבניה במגרשים הנ"ל נשארות ללא שינוי, והוספת שביל להולכי רגל בין מגרשים 10 ו־11.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3461 מיום 18.6.87 ובעיתון בוקר שער מתאריך 10.6.87 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 10.6.87 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 10.6.87.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך 27.5.1988

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומית רעננה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/117א'".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: חלק מגוש 7619 חלקה 94—96, 110, 111, 145—149, חלקי חלקות 22, 83, 84, 143.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: תכנית זו באה לפרט ולשנות תכנית מתאר מקומית רע/1/1/א' ורע/1/117, ליעד את הקרקע שבתחום התכנית ליעדים המפורטים בתשריט ש. צ. פ, הקמת מבני ציבור, קביעת הוראות בניה בתחום התכנית ועיצוב ארכיטקטוני: קביעת מגרשי בניה בצורת בינוי בהם, קביעת זכות מעבר לרכב, איחוד וחלוקה מחדש שטחים שנכללו בתכנית לפי 125.0 לחוק בלי או עם הסכמת בעלים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3467 תשמ"ז עמ' 2050 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 8.6.87 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 8.6.87 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המשמר בתאריך 8.6.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב ישיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 31.5.1988

מדינת ישראל — חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — מרחב תכנון מקומי הגליל התחתון

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 4596 — כביש גישה לבית רימון ג'", שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3401 מיום יח' בחשון התשמ"ז (20.11.86) עמוד 223.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

חלקי גושים: 16613, 16614, 17550, 17552, 17547, 16600, 16602, 16590־16592, 16601.

עיקרי מטרת התוכנית: תכנון כביש מבית רימון לבית רימון ג'.

התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל התחתון שבמרכזו אזורי כדורי.

וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: י"ד באדר התשמ"ח 3.3.1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרדי סוכנות ביטוח בקומת קרקע לתקופה של 3 שנים לשם חיסול ברחוב חובבי ציון מס' 59 גוש 6903 חלקה 674.

תיק בנין 059־3/0092
בקשה מס' 861705

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — מרחב תכנון מקומית פתח־תקוה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/6/1217".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6714, חלקה 95, 96 רחוב כץ.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: ביטול הוראות בניה בקיר משותף קביעת קווי בנין.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3400 תשמ"ז עמ' 209 ובעתון בוקר הצופה מתאריך: 25.6.87 ובעיתון ערב חדשות מתאריך: 25.6.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף שער מתאריך 25.6.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 27.5.1988

ח"כ גרוסמן: פועלים מפורטוגל מוחזקים בארץ בתנאים מחפירים

בעל חברת „ריטי־מן" הפר הוראת בית־הדין לעבודה להחזיר לעובדים את הדרכונים וכרטיסי הטיסה

יורם בר, שלמה סלוצקי

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) טענה אתמול בשאילתה בעל־פה שהציגה לשר־העבודה והרווחה, כי פועלים מפורטוגל מוחזקים בארץ בתנאים מחפירים.

הפועלים הובאו על־ידי החברה לאספקת כוח־אדם „ריטי־מן בע"מ", לצורך עבודה במפעל „מרכבים".

לדברי ח"כ גרוסמן נוצלו הפועלים ללא כל בושה מבחינת השכר, שעות העבודה ותשלומי הביטוח. עתה לקח מהם הקבלן את הדרכונים וכרטיסי הטיסה חזרה, והם נדרשים לשלם 1000 דולר כל אחד על הפרת חוזים.

השר טען שאין למשרדו קשרי עבודה עם המשרד הזה ועד כמה שידוע לו, הפועלים הפורטוגזיים העובדים ב„מרכבים" מתגוררים שניים־שלושה בחדר, מבוטחים ביטוח נזקים וביטוח רפואי ומקבלים שכר של 4.5 דולרים לשעה. השר אישר שדרכוני העובדים נלקחו מהם על־ידי הקבלנים.

ח"כ גרוסמן אמרה בתגובה, כי הנתונים שבידיה שונים לגמרי. העובדים נתבעו לשלם שכר דירה של 100 דולר לחודש כדי לגור שבעה בחדר. באשר לנטילת הדרכונים, ציינה גרוסמן שרק שלשום הורה בית הדין לעבודה להחזיר לעובדים מיד את דרכוניהם.

„הקבלן נהג במקרה זה כאילו הוא היה המשטרה", אמרה ח"כ חייקה גרוסמן והוסיפה: „אדוני השר, אתה אומר שכל הפתרונות יהיו בחוק הבא, אולם אני אינני בטוחה בכך, מפני שלא מדובר פה בקבלנים שמעסיקים אזרחים ישראליים, אלא ביבוא עובדים, וכל העניין הזה הוא שוק פרוע".

הפר הוראת בית־הדין

בניגוד לצו המניעה שהוצא שלשום במעמד צד אחד על־ידי שופט בית־הדין האזורי לעבודה בתל־אביב, שהורה לבעל החברה, דודי אבי, להחזיר מיד את הדרכונים ואת כרטיסי הטיסה לעובדים, נמנעו המשיבים מלעשות זאת. היום יתבע בא־כוחם של המתלוננים, עו"ד אלכס ספינרד, את דודי אבי על ביזיון בית־הדין וידרוש להורות לו להתייצב בבית־הדין ולהשיב על התביעה הכספית של העובדים הפורטוגזיים המסתכמת בכ־60 אלף ש"ח.

בשיחה עם כתבנו אמר אמש דודי אבי, כי „התביעה של העובדים לא היתה תקינה ומכאן שלא היה כאן ביזוי בית־הדין". לדבריו, „מדובר בכמה עובדים שניסו להמריד את כולם אך לא הצליחו. אני משלם לעובדים יותר מכל חברה אחרת ואולי זו הסיבה שהחברות הגדולות מתנכלות לי, בניסיון להוריד אותי מהשוק".

עו"ד ספינרד הכחיש אמש את טענותיו של דודי אבי ואמר, כי היתה כאן הלנת שכר, העובדים לא קיבלו את השכר שהובטח להם בחוזה העבודה וחוזה העבודה עצמו נוגד את חוקי המדינה.

(כתבה נרחבת על פרשת העובדים מפורטוגל — במוסף לשבת).

טלקס

● **„יום הוותיקים" בחורשת טל**

כ־2000 קשישים מכל הארץ השתתפו אתמול ב„יום הוותיקים" שנערך בחורשת טל במסגרת חגיגות ה־40 למדינה שמארגנת המועצה האזורית הגליל העליון.

המשתתפים, רובם גימלאים ממשרדי הממשלה והרשויות המקומיות, קיימו סדנאות ליצירה עצמית, לדראמה ולמחול, צפו בהופעות של להקות מקומיות, ביניהן להקת גיל הזהב של כרמיאל ולהקות המחול של קרית־שמונה ועמק חירדן והאזינו לזמרתה של יפה ירקוני. גם נאומים וברכות לא חסרו.

בכוונת מועצת הגליל העליון להפוך את האירוע הזה למסורת.

יהודה צור

● **בית אבות לגימלאי „אגד" בחיפה**

מועצת עיריית חיפה החליטה ברוב של 22 לעומת שלושה מתנגדים לאמץ את ההצעה להסדר בין עיריית חיפה, קואופרטיב „אגד" והממונה על המחוז במשרד־הפנים, המאשרת מכירת השטח עליו נבנה בית האבות לגימלאי „אגד" בסכום של 2,827 ש"ח.

סוכם, כי המבנה שהוקם ישמש אך ורק בית אבות וכי אחד מחברי הנהלתו יהיה נציג עיריית חיפה, ומקומות שיהיו פנויים יועמדו לרשות אגף הרווחה בעיריית חיפה, בתנאים זהים לאלה של גימלאי „אגד".

הרווח מבית האבות יושקע באחזקתו ובפיתוחו ולא יועברו זכויות כלשהן ללא הסכמת העירייה.

קובי מנדל

המפכ"ל יקיים דיון עם חריש בחקירת רצח ישראל נולמן

זהבה מוזס

בעקבות הממצאים שהגיש עזרא גולדברג בנוגע לחקירת רצח הנער ישראל נולמן, החליט המפכ"ל, בהתייעצות עם ראש אגף החקירות, ניצב יהושע כספי, והיועצת המשפטית של המשטרה, תת־ניצב חנה הירש, לקיים דיון עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש.

משה עזוריה, שהורשע ברצח ישראל נולמן ונידון למאסר עולם, מתוכו ריצה כבר שבע שנים, מוגדר כמוגבל בשכלו ובעל דמיון חולני. פרטי חקירתו על־ידי המשטרה הובאו לידיעתו של ניצב־משנה ברימוס, עזרא גולדברג, וזה טוען על סמך ממצאיו, כי עזוריה נפל קורבן לחקירה פסולה, כאשר החוקרים נצלו את מגבלותיו כדי להביא להרשעתו. לדבריו, מדובר גם בבידוי ראיות ועדויות שקר של חלק מחוקרי הפרשה.

עזרא גולדברג אמר אתמול, כי נפגש עם המפכ"ל לפני כחודש ונראה כי הוא מתייחס ברצינות רבה לחומר שהגיש לו.

גולדברג אמר, כי הוא מצפה שהמשטרה תפתח בחקירה נמרצת ללא דיחוי, כיוון שמהחומר עולים חשדות חמורים נגד חלק מאנשי הצוות. „לדעתי, כל יום שעזוריה יושב בכלא מהווה כתם על החברה הישראלית, כיוון שהוא יושב על לא עוול בכפו", אמר גולדברג.

הוא הוסיף, כי כפי שנאבק למען עמוס ברנס במשך שנים מבלי שהכירו כלל, כך אין הוא מכיר את משה עזוריה או מישהו ממשפחתו.

עליות במניות הנסחרות במשתנים וירידות באחרות

אלחנן חורוביץ

מדד המניות הכללי ירד ב־0.13%. ערך השוק של המניות והאופציות ירד ב־0.3% ושל מניות ההסדר — ב־0.04%.

הירידה הגדולה ביותר היתה ב־1.28% במניות מוטורות מימון ענפיים. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־0.7% במניות חיפושי נפט וגז.

שיפור ניכר חל אתמול במסחר במניות חופשיות, בהשוואה לשלשום. במניות הנסחרות בשערים משתנים, שכל שעריהן ירדו שלשום, עלו אתמול 15 שערים, ירדו 6 ו־9 נשארו בלי שינוי.

הביקושים לכל המניות והאופציות הסתכמו ב־1.7 מיליון ש"ח וההיצעים — כ־1.9 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 90 (22%) מכלל השערים, 150 (37%) ירדו ו־172

גלגלי הבורסה

(41%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־5.6 מיליון ש"ח (כ־3.5 מיליון דולר).

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 27 בגוש 7958 רח' אפשטיין מס' 4 בחריגה. מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה, קומה אחת, ו־40 ס"מ מקו בניין צדדי. את התכנית מס' 7/88 מתוקנת ות.ב. 5392/ג ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

עיריית אשדוד

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעת פרסום / שמוש חורג

עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה־1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית, בקשה להתרת שמוש חורג / מתכנית מפורטת מס' 105/03/3 (ותוק בניין 1988 ב'),

שם המבקש מועצה דתית מעונו אשדוד.

מהות הבקשה: התרת שמוש חורג ממגורים למשרדי המועצה הדתית. בחלקה 154 בגוש 2066 ברחוב קבוץ גלויות 21/2 אשדוד.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור / שמוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת, בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אזולאי

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

הוועדה המקומית לתכנון ובניה

מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6415 חלקה: 348 ברחוב האחים 16 המסומנת כאזור מגורים א בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קיים — תוספת ושינויים והקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6% ת.ב. 1840 ג) בגוש 6551 חלקה 76 ברחוב בר יוחאי 23 המסומנת כאזור מגורים א בקשה למתן אישור לשימוש חורג לחנות מכולת במקום בית מגורים ת.ב. 1822.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ח. ורמן

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

מחר ב"המשמר" ובמוספו השבועי חותם

מוסף לשבת

● משבר הבריאות ויחסי ציבור: אין מוכרים יאוש ומצוקה באריזה משכנעת — רונית מורגנשטרן
● מה הם חושבים? על ארבעה סקרים שנערכו בשטחים לפני האינתיפאדה — ג'ינני גל
● פורטוגזים. עם עבדים מתחת ליד — שלמה סלוצקי
● שניים סינים. על כנס יוצאי סין בישראל — ורד לוי
● מיפגשים מן הסוג הרצוי — חיה יוסף
● יש דיבור (עמוד לנוער): רגע לפני ההתחלה

רוביק רוזנטל — דילמה * יוסף מונדי — רשימות מן החבית * עמירם כהן — על הפנים * עדנה רזי — שאלות * דני ורט — קולנוע * זהרית קדר — תערוכות * עופר ניר — רואים את הקולות

בחותם

● נחום תקום — ראיון עם נחום מסה — גבי בשן
● טורים גבוהים — מאבקם של עובדי מנועי בית־שמש — יעקב לזר
● יום יום אל הים — מדריך למתרחץ בחופי ת"א — אלישבע איילון
● מפיקי ספר — עם מולי מלצר ודני פלק, „ספרי תל־אביב" — טלי ברזילי זוננפלד
● קוביה הונגרית — כשלון השיטה בהונגריה — אריה פלגי
● יש אליפות — אליפות אירופה בכדורגל — שבח בן־גבריאל
● סיפורה של תמונת פורטרט — נתן גרוס
● בוהק חמסיני צורב — שלושה סרטים ישראליים קצרים — יעל ישראל
● המכורים לברנשטיין — חורה של המאסטרו עם הפילהרמונית — יוסי שיפמן
● חמש דקות מפירנצה — אמנון ברזל והמוזיאון שהוא חונך באיטליה — חיים מאור
● הלל חותם
● שלום בית — חיה יוסף

שמואל בונים * עלי אלון/יובל דניאלי * מיכאל הרסגור * זאב צחור * עודד ליפשיץ * ג'נו * אלי הכהן

בדף לספרות

● זאב לוי — הפילוסופיה של קאנט
● א.ב. יפה — יצירתו של חנוך ברטוב
● אילן שיינפלד — ספרה החדש של מנוחה גלבוע
● צבי מרמלשטיין — מלאכים בודדים לאיתי עורב
● רמי דיצאני — „שירים לילדים מתים"

סקירות ספרים לשבוע הבא מאת יגאל תומרקין, עדה סימן־טוב ומ. אבי־שלמה

בפלילים

3 שנות מאסר לעורך־דין שהונה את משרד־השיכון

יואב אביב

שלוש שנות מאסר בפועל ושלוש שנים על תנאי הוטלו אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה על עו"ד נג'יב גזאוי בן 38 מכפר ראמי שהורשע בשורה של מעשי מרמה וזיוף.

הנאשם הורשע ב־8 מתוך 11 פרטי האישום שיוחסו לו.

התובעות, אמירה רינגר ומרים גינצברג מפרקליטות מחוז חיפה, טענו, כי במרוצת השנים 84־1982 הוציא הנאשם רבבות דולרים במרמה ממשרד־השיכון על־ידי זיוף משכנתאות. הנאשם נהג להחתים על תצהירים פיקטיביים ומסמכים כוזבים תוך זיוף חתימות של רוכשי דירות, לעיתים מבלי שהאנשים שבשמם ביקש את ההלוואה ידעו על כך.

השופט ד"ר דן ביין מתח ביקורת על כמה מנציגי הבנקים למשכנתאות ש„בהתנהגותם יצרו פרצה הקוראת לגנב", כדבריו.

הוא ציין, כי יש להתייחס בחומרה לעורך־דין שמעל בתפקידו ונתן ידו למעשי מרמה בהיקף גדול.

במהלך המשפט ביקש עו"ד גזאוי מהשופט לפסול את עצמו משום שנהג בו בחומרה יתרה, לדבריו, אולם השופט דחה את בקשתו.

עו"ד גזאוי הורשע גם באי־דיווח לשלטונות המס על עסקות שביצע.

חשוד במעשים מגונים בילדות באיזור תל־אביב

עתיים

תושב תל־אביב בן 33, הטוען כי הוא מהנדס ועיתונאי, נעצר אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב ל־10 ימים כחשוד במעשים מגונים בשתי קטינות ברמת־גן.

בית־המשפט הטיל איסור פירסום על שמו של החשוד בנימוק שמדובר בעבירות מין שבוצעו בקטינים.

בא־כוח המשטרה, רב־סמל מרדכי ליבוביץ, טען בבית־המשפט, כי ביום בו עשה החשוד את המעשים המגונים בשתי הקטינות ברמת־גן, הוא ניסה לעשות מעשים דומים בשתי קטינות נוספות, בין מכלי תגו בבניין המגורים של משפחותיהם. לטענת המשטרה, שב החשוד כעבור כשבוע למקום האירוע וכאשר הבחינה בו אחת השכנות הסתלק מן המקום.

לדברי באי־כוח המשטרה, קיים חשד כי החשוד עשה במהלך השנה האחרונה מעשים דומים באיזור תל־אביב, ר"ג וגבעתיים. בבקשה לעצרו ל־10 ימים טען ב"כ המשטרה, כי עדויות שנגבו מהקורבנות ומאחת האמהות סותרות את הגרסאות שמסר החשוד בחקירה וקיים צורך לערוך מסדרי זיהוי.

סניגורו של החשוד טען בבית־המשפט, כי החשוד הינו מהנדס בירדפואי ועובד כעיתונאי, ומעצרו יגרום לו לנזק.

השופט חיים אילת קבע בהחלטתו, כי מדובר בעבירה מתועבת ביותר כאשר הקורבנות הם ילדים קטנים חסרי ישע ואם ישוחרר החשוד הוא עלול לסכן ילדים נוספים ולהשפיע על מתלוננים אפשריים, במיוחד כאשר מדובר על ילדים הניתנים לפיתוי ושכנוע.

כיוונים שונים בחקירת נסיון השוד בקרית־ביאליק

יואב אביב

משטרת זבולון חוקרת מספר כיוונים אפשריים בפרשת נסיון השוד שלשום בקרית־ביאליק.

כזכור, חדרו שלושה צעירים־רעולי פנים לדירה בקריה, תפסו ילד בן 10 כבן ערובה ואיימו על הוריו. השודדים נמלטו לאחר שאבי הילד תקף אותם.

האב סיפר אתמול לכתבנו, כי „אחד השודדים חסם את פיו של הילד ואיים עליו, השני איים על אשתי והשלישי העיר אותי ואיים עלי באקדח. התעשתתי תוך כמה שניות וקפצתי עליו בצעקות. השלושה נמלטו ורצתי אחריהם עד שלפתע נזכרתי שלא ראיתי את הבת שלי, וחזרתי הביתה בריצה".

עם חברנו
מוטל אלטבאום והמשפחה
משתתפים באבלכם הכבד במות
האם והסבתא
(בנכר)
קיבוץ עמיר

אנו משתתפים באבלם של חברינו
הלל ורינה כץ והמשפחה בגלאון ובגעש
במות האב
פריץ כץ
בית גלאון

זוילי: לפרק את מינהלת ההסדר שנועדה לפתור משבר המושבים

מציע תוכנית חלופית שתהיה באחריות הבנקים עצמם ● המנגנון של מינהלת ההסדר הורחב ותקציבה עומד על 4 מיליון ש"ח בשנה ● בכסף זה אפשר לפתור בעייתם של 10 מושבים — טוען זוילי

דני בירון

בקריאה לפרק את מינהלת ההסדר שנועדה לפתור את המשבר הכספי במושבים יצא אתמול ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית, נסים זוילי.

במכתב מפורט לראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא מקומו שמעון פרס ולשרי האוצר והחקלאות, מציג זוילי תוכנית אלטרנטיבית מפורטת לשיקום והבראת המשק ההתיישבותי־המשפחתי.

בתוכניתו הוא קורא לפירוק מינהלת ההסדר וליישום תוכנית הבראה כספית שתהיה באחריות הבנקים עצמם.

„מאז הקמת מינהלת ההסדר בספטמבר 1986 הורחב המנגנון שלה והגיע ל־30 איש בתקציב של 4 מיליון ש"ח בשנה. בכסף זה אפשר לפתור בעייתם של 10 מושבים" — קובע יושב ראש מחלקת ההתיישבות ויוצא נגד השיטה שבה משמשת מינהלת ההסדר כגובה הכספים עבור הבנקים.

„בכל מערכת אחרת שהיתה נקלעת למצוקה כלכלית כזו היו הבנקים זוכים במקרה הטוב ב־30 אחוז מהחובות בלבד. על הבנק לנהל את ההתדיינות שלו ישירות עם המתיישב ולא דרך מערכת מתווכת" — אמר זוילי.

על־פי תוכניתו תוקם קרן משותפת לממשלה, לסוכנות ולבנקים שתשמש למחיקת חובות אבודים של מתיישבים שיוצאים ממעגל הייצור ולכיסוי חובות בלתי ישירים.

בקרן, שיהיו בה 700 מיליון ש"ח, יתחלקו הסוכנות היהודית ב־100 מיליון ש"ח, הממשלה ב־120 מיליון ש"ח, הבנקים ב־320 מיליון ש"ח, נושים שונים אחרים כ־100 מיליון ש"ח והחטיבה להתיישבות כ־60 מיליון ש"ח.

„מכל הגופים האלה רק החטיבה להתיישבות עמדה עד כה בהתחייבויותיה והשתתפה כבר ב־40 מיליון ש"ח מתוך הסכום שהתחייבה בו", ציין זוילי.

הוא גם קורא לבדיקה ושינוי של מסגרות ארגוניות אזוריות ואגודות, על מנת שיישארו רק אלה שמשרתות ישירות את החברים.

„עד היום הושגה התקדמות רק בארבעה ישובים שחובם היחסי קטן ביחס לאחרים". אמר זוילי.

הוא חושש, כי בהמשך לא יישאר תקציב לאלה שחובם גדול יותר ולא יהיה ביכולתם להמשיך ולתפקד. לדבריו, במהלך הקמתה של „מינהלת ההסדר", כמו גם בארגונים אזוריים, היתה מעורבות פוליטית שכוונתה להכשיל את ההתיישבות הקואופרטיבית.

הכניסה למושב דבורה נחסמה — אך המעקלים לא הגיעו

[illegible]

נבון להדני: אינני מפטר אותך כדי לא להפוך אותך לקדוש מעונה

יצחק שור

„אין לי אמון בך, אך אינני מפטר אותך כדי שלא להפוך אותך לקדוש מעונה" — אמר שר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, למנהל האגף לחינוך דתי, יעקב הדני, בישיבתה של הנהלת משרד־החינוך שנערכה ביום ו' האחרון.

באותה ישיבה התנצל הדני על שורת אי־הבנות בינו לבין השר. נבון הודיע שהוא מעביר קו בין האיש, הדני, לבין האגף לחינוך דתי. לחינוך הדתי יש לעזור משום שהוא ציוני.

חמת השר יצאה כנגד החינוך הדתי בעיקר בשל חוברת שפירסמה מנהלת היחידה לחינוך לדמוקרטיה, חנה גרויזים, תחת הכותרת „קירוב לבבות". באותה חוברת היא תיארה אנשי שמאל חילוניים כ„מלשינים ומומרים שהיו מוכנים להמיר את הדת היהודית באמונה נוצרית או בקומוניזם".

בישיבת הכנסת אתמול יצא הרב חיים דרוקמן (מפד"ל) להגנת האוטונומיה של החינוך הדתי וקרא לשר נבון לא לפגוע בהדני. דרוקמן שאל מדוע נבון לא נקט צעדים נגד יהודה כהן מהקיבוץ הארצי, אשר פרסם בחוברת היחידה לדמוקרטיה לממלכתיים מכתב „מכפיש ומזעזע המצדיק פרעות האוייב נגדנו".

השר השיב, כי הוא תומך בחינוך הדתי וכי סייע לו כנגד ברסום מתמיד של חוגים אנטי־ציוניים. נבון נתן, מעבר לתקן, 388 מורות מתגרבות. „אתה, דרוקמן, שנזעקת נגד התנכלות לחינוך הדתי, הלוואי והייתי לוחם נגד בריחה מן האינטגרציה בכל מיני אמתלאות. מה אתם עושים נגד זה?" — שאל נבון.

בעת ההצבעה על הצעתו של דרוקמן נדחתה הצעת השר להסתפק בדיון במליאה, משום שוועדת החינוך כבר דנה בנושא ואף הניחה אתמול מסקנות, והצעת דרוקמן, להעביר את הנושא לוועדה, נתקבלה ברוב של 15 נגד 14.

ועדת החינוך האשימה את היחידה לדמוקרטיה כאגף לחינוך דתי בהסתה נגד קבוצות אוכלוסיה, דבר שהוא בגדר עבירה על החוק.

ראשי הקבוצות הדתיות המתונות, „עוז ושלום" ו„נתיבות שלום", פנו במכתב ליו"ר המועצה לחינוך ממלכתי־דתי, מרדכי רפלד, והסתייגו מפרסומי היחידה לדמוקרטיה. בחוברת זאת, כתבו הרב לדרמן ויחזקאל לנדאו, יש התקפה בוטה על יהודים ישראליים, שעימם אנו חלוקים פוליטית ושכמעט והוצאו מכלל ישראל. לשון זו סותרת את החינוך לאהבת ישראל ומערערת ערעור נוסף את יחסי הדתיים והחילוניים ואת יחסי השמאל והימין. בוודאי שאין בדברים אלה משום „קירוב לבבות", כלשון הכותרת של החוברת שפרסמה גרויים.

הדני לא ידע על תוכן החוברת הנזכרת והתחייב בפני השר לבדוק כל פרסום של היחידה לדמוקרטיה טרם צאתו לאור.

החקלאים: נזקי השרב האחרון מגיעים ל־300 מיליון שקל

כתבנו הכלכלי בירושלים

נציגי החקלאים קראו אתמול לוועדת הכספים של הכנסת להכריז על השרב הכבד אשר פקד את הארץ בחודש שעבר כאסון טבע.

החקלאים גם ביקשו להחיל על נזקי השרב את התנאים המפורטים בהצעת החוק של ח"כ פסח גרופר, הנמצאת עתה על שולחן ועדת הכספים, והבאה לתת פיצוי על אסון טבע.

החקלאים מסרו לוועדה, שהנזק שנגרם לגידולי החקלאות השונים היה כבד במיוחד, וזאת מכיוון שתנאי שרב שהתפתחו היו יוצאי דופן בעוצמתם ובאורך תקופת קיומם. בכל אזורי הארץ שררו בימים 16־14 במאי טמפרטורות שנעו בין 42־46 מעלות. טמפרטורה דומה נמדדה בארץ רק בשנת 1941.

על־פי הערכות החקלאים, הנזקים הסתכמו בכ־300 מיליון ש"ח. נפגעו בעיקר ההדרים, פירות סובטרופיים, זיתים וגם סוגי פירות אחרים. כן נפגעו להקות של עופות במשקים שונים ברחבי הארץ.

נחשפה התארגנות מחבלים בכפר קאסם

ניצה רימון

זרועות הביטחון חשפו באחרונה התארגנות של מחבלים בכפר קאסם. מדובר בשבעה תושבי נפת רמאללה שמתגוררים ועובדים בכפר.

לחולייה מייחסים השלכת בקבוקי תבערה על כלי רכב ישראליים שנעו בחודשים האחרונים על הכביש סמוך לכפר קאסם. עד עתה לא נתגלה כל קשר בין תושבי כפר קאסם לפיגועים ולחשודים בפיגועים.

השכר הממוצע ברביע הראשון של השנה עלה ב־11.4 אחוז

בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

כתבנו הכלכלי בירושלים

השכר הממוצע במשק ברביע הראשון של השנה היה גבוה ב־11.4 אחוז מהרמה שלו בתקופה המקבילה אשתקד, כך מסרה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

על־פי נתוני הלשכה, השכר הממוצע במשק נאמד בחודש מארס בכ־1,630 ש"ח.

לדברי דובר הלשכה, העלייה בשכר הריאלי נרשמה כמעט בכל הענפים במשק. בענפי התעשייה והחקלאות היה השכר הממוצע במחירים קבועים, גבוה ברבע הראשון של 1988 בכ־8 אחוזים בהשוואה לאותה תקופה ב־1987. בענפי הבנייה, השירותים האישיים והתחבורה היה השכר גבוה ב־12־10 אחוזים בערך, במסחר ובסקטור הציבורי היה השכר גבוה ברביע הראשון של השנה ב־14 אחוז מאשר ברביע הראשון אשתקד. העלייה הגדולה ביותר נרשמה בענף השירותים הפיננסיים. היא הסתכמה ב־18 אחוז לעומת הרביע הראשון של 1987.

יש לציין, שהנתונים על השכר ישמשו קרוב לוודאי „תחמושת" בידי שר־האוצר במאבקו נגד הדרישות לתוספות שכר שמעלים איגודים מקצועיים. האיגודים בסקטור הציבורי מאיימים לפתוח במאבקים ובשביתות כבר בשבוע הבא, ואילו השר אמר כמה פעמים בשבועות האחרונים, כי הוא נחוש בדעתו להתנגד לדרישות אלה.

הפנטגון יחתום היום על רכישת מרגמות „סולתם"

קובי מנדל

במשרדי הפנטגון שבוושינגטון, ייערך היום טקס החתימה הרשמי על החוזה לאספקת מרגמות 120 מ"מ, ע"י מפעל סולתם שביקנעם. על כך מסר אתמול בשיחת טלפון מפינלנד פויו זבלדוביץ, מנכ"ל חברת סלגר, חברת השיווק של סולתם. הוא אמר כי קיבל את ההודעה על חתימת החוזה שלשום, וציין כי בכך בא לקיצו מסע השמועות על קיצוץ אפשרי בעיסקה בה זכתה סולתם לפני מספר חודשים.

זבלדוביץ הדגיש כי ההסכם שייחתם היום, נוגע לביצוע שלב א' במיכרז רב שנתי בו זכתה סולתם, והוא בהיקף של עשרות מיליוני דולארים.

המיכרז בו זכתה סולתם לאספקת המרגמות הוא לעשר השנים הבאות, בהיקף כולל של כמיליארד דולאר. כרבע מהיקף המיכרז ייזקף לזכות מיפעל סולתם.

דינה נקש תובעת פיצוי מבית־החולים „קפלן"

רונית מורגנשטרן

דינה נקש, אלמנתו של גדעון נקש, תובעת יותר מחצי מיליון ש"ח מביה"ח קפלן וממנכ"ל משרד הבריאות, על הסבל שגרמו לבעלה בהארכה מיותרת של חייו. גדעון נקש ז"ל דרש שלא ינותח ומאוחר יותר ביקשו הוא ומשפחתו לנתקו ממכשירי ההחייאה, כדי לא להאריך את חייו באופן מלאכותי.

בתביעה שהגישה אתמול נקש לביהמ"ש המחוזי בת"א, אומרת נקש כי הניתוח שבוצע בבעלה ללא הסכמתו גרם לו יסורים גופניים ונפשיים. לדבריה הרופאים האריכו את חייו ללא צורך והכבידו עליו את גסיסתו. עו"ד יצחק חשן יו"ר האגודה למען זכות האזרח על חייו, המייצג את נקש, כינה את מעשי הרופאים „מעשה תקיפה".

נקש תובעת את הפיצוי הכספי על הכאב, הסבל ואובדן מקור הכנסתה בשל הטיפול שטיפלה בבעלה.

אי־וודאות לגבי המשך קיומה של „מתכת סדום"

אורי נחשון

קיימת אי וודאות לגבי המשך קיומה של חברת „מתכת סדום" כעסק נמשך, כך עולה מדו"ח רואה החשבון של החברה, המצורף למאזנה לשנת 87. החברה סיימה את השנה שעברה בהפסד של 2.4 מיליון ש"ח, ורשמה גירעון של 1.7 מיליון ש"ח בהון חוזר.

מנכ"ל החברה הגיש אתמול את התפטרותו למועצת המנהלים, אולם התפטרותו לא התקבלה, ומועצת המנהלים הביעה את אמונה המלא בהמשך כהונתו כמנכ"ל.

חברת „מתכת סדום" עוסקת בעבודות מתכת וייצור מבנים מתועשים ניידים, ואת מרבית עבודותיה ביצעה בשנה שעברה עבור מפעלי ים המלח. בספטמבר 87' קיבלה החברה הלוואה של 600 אלף ש"ח, מלווה בערבות מדינה בסך 300 אלף ש"ח. לאחר אישור הערבות בוועדת הכספים, נמתחה ביקורת על האימון המופרז שניתן למנהלי „מתכת סדום" שהבטיחו כי יוכלו להבריא את המפעל. החברה גם גייסה באוקטובר 87' כ־1.8 מיליון ש"ח בהנפקת זכויות, תמורת מניות רגילות וכתבי אופציה.

להט: אני סולד מגזענות אך ידי כבולות

שלמה סלוצקי

„לצערי אין ברשותי כל האמצעים להבטיח שמקרים של אפליה לא יתרחשו בעירי," השיב שלמה להט במכתב לפנייתה של ח"כ אמירה סרטני, שקראה לו לפעול על מנת שמקומות הבילוי בת"א יהיו פתוחים לכל, ללא אפליה על רקע דת או מוצא.

פנייתה של ח"כ סרטני באה בעקבות הפרסומים בעיתונות על איסור כניסה לבני נוער ערבים למועדון ה„בריכה" שליד בריכת גורדון בת"א. כמה ימים לאחר מכן הצהירו בעלי דיסקוטק „נקודת חן" כי המקום שבבעלותם הוא „אקסקלוסיבי" ולא יכנסו אליו „צ'חצ'חים, מרוקאים וערבים".

במכתב התגובה שלו מביע להט את „סלידתו העמוקה מהאפליה־הגזענית", ומביע תקווה ש„הכנסת תעניק שיניים לחוקים נגד גזענות ותאפשר לי כראש עיר לפעול במקרה כזה, עד כדי סגירת העסק באופן מיידי".

„הסנה" סיימה את 87' בהפסד של 3 מיליון ש"ח

אורי נחשון

חברת הביטוח „צור־שמיר", מקבוצת „הסנה", סיימה את 1987 בהפסד של 3 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ־1.2 מיליון ש"ח ב־86, ומאזן זה מצביע על השנה הגרועה שהיתה לקבוצת „הסנה", ב־87.

בנובמבר 87 הודיעה קבוצת „הסנה" על כוונתה למזג את חברות הביטוח „צור" ו„שמיר", ובמאי 88 אושר המיזוג על־ידי בית־המשפט. תוך חודשיים אמורים משרדי ההנהלות של שתי החברות לפעול ממקום אחד. שינוי מבנה החברה המאוחדת אמור להקטין את ההוצאות ולהגדיל את רווחי ההשקעה. ההנהלה גם מתכוונת לבחון מחדש את מבנה תיק הביטוח הכללי.

צוקר: דירות הכפילו שטחן ללא אישור כחוק

שלמה סלוצקי

נציג מפ"ם במועצת עיריית תל־אביב, אריה צוקר, שלח בימים אלה מכתב ליועץ המשפטי של העירייה, ובו שאלות שונות על ההרחבה במאה אחוז של ארבע דירות בבניין ברחוב הרצוג בשכונת בבלי, ללא קבלת אישור, וללא תשלום מס השבחה כחוק.

לדברי צוקר, ניתן בעבר רישיון לבניית ארבעה מחסנים הגובלים בארבע דירות, שגודל כל אחד מהם הוא מאה מטר. אלא שארבעת בעלי הדירות צירפו את ה„מחסנים" לדירותיהם, וכל דירה ששיטחה מאה מטר הפכה לדירת מאתיים מטר.

צוקר כותב עוד כי ב־85', נשלחו לדיירים התראות על השימוש החורג, אלא שלא בוצעו הפעולות המתחייבות מהחוק כנגד אותם דיירים וביניהם יוסף פישלר, חבר מועצה לשעבר מטעם המפד"ל, והיום חבר הוועדה הכלכלית של עיריית ת"א.